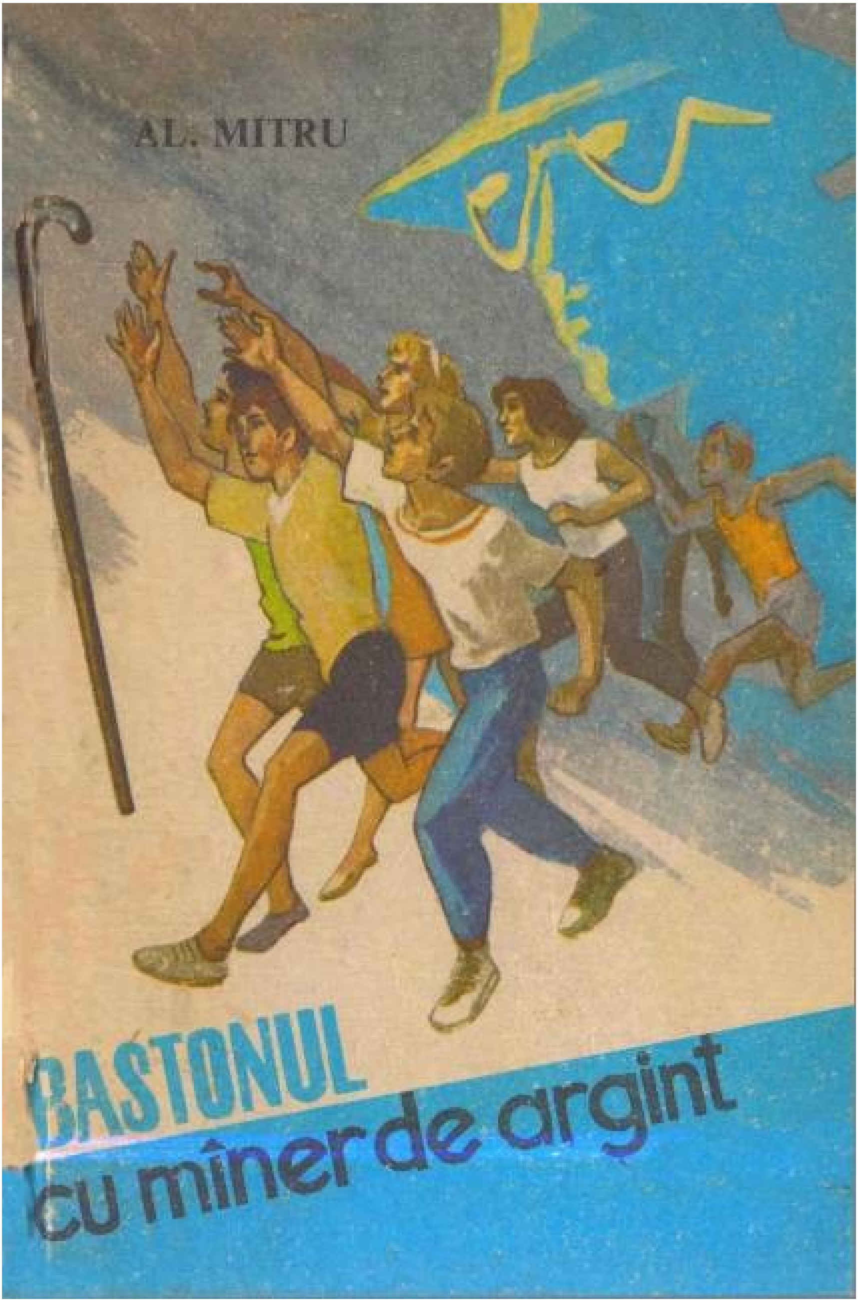

AL. MITRU
BASTONUL
cu mîner de argint

AL. MITRU

BASTONUL CU MÂNER DE ARGINT

Însemnări dintr-un jurnal de vacanţa

Ed. a II-a

– EDITURA ION CREANGĂ – BUCUREŞTI, 1989

revăzută

UN BUTOI CU BUCLUC

— Ura! exclamă Bibi.

— Ura! mă entuziasmai şi eu.

Găsisem – fireşte, numai datorită ideilor năstruşnice ale lui Bibi pe cârje, în ce mă priveşte, îl urmam în tot ce punea la cale, cu cea mai mare fidelitate – soluţia potrivită pentru a putea pătrunde în grădină.

Bibi puse întâi, cu grijă, un picior pe colţul burlanului care, în locul acela, urmărea relieful mai ieşit în afară al zidului şi, cu celălalt sări pe stinghia din partea de sus a gardului.

— All right! se hlizi cu gura până la urechi.

— Eşti mare! Ce mai… mă bucurai, agăţându-mă de piciorul lui – fiindcă şi eu îi imitasem figura – însă, nepunând talpa ca lumea pe stinghie, mă clătinam şi eram gata să cad. La drept vorbind, nu mă agăţasem atât de piciorul, cât, mai precis, de pantalonul lui. Acesta – destul de vechi şi putred

din pricina tăvălelilor, prin cotloanele pe unde stăpânul său obişnuia să colinde, fără să-l menajeze – sub greutatea corpului meu – pârâi. Şi, ţinând încă bucata de stofă ruptă încleştată în mină, alunecai.

În cădere, mâna mi se juli într-un cui din gard şi mă lovii la nas.

— N-am putut rămâne în starea de imponderabilitate, constatai.

Bibi trecuse dincolo.

În faţa porţilor mari de fier de la intrarea spitalului, străjuite de portarul gras şi mustăcios, se adunaseră o mulţime de copii de pe străzile Vişinilor, Traian, Ţepeş Vodă şi cei mai mulţi dintre colegii de clasă ai Monei. Larma li se auzea până aici, în fundul grădinii. Veniseră şi câţiva profesori, cei care mai erau în zilele acelea de început de vacanţă în Bucureşti. Profesorii de Matematică, Franceză şi profesoara de Română, directoarea adjunctă a şcolii, şi totodată comandanta unităţii noastre, Ligia Munteanu.

— Şterge-te la tulumbă – se întoarse, dispreţuitor, Bibi, spre mine – şi urmează-mă.

Şi, dându-mi acest ordin, porni către interiorul grădinii, printre tufele de trandafiri care, în penumbra de sub copaci, răspândeau o lumină difuză, caldă şi dulce.

— Stai… stai… aşteaptă-mă…

— Ia-te după mine… şopti, făcându-mi cu mâna un semn la buze să tac şi văzându-şi de

drum înainte.

Cerul se acoperise de nori. Undeva, foarte departe, răsuna, deocamdată încă încet, ceva ca nişte huruituri de tractoare cu şenile pe bolovani. Se pregătea să plouă.

Nu mai stătui pe gânduri şi, întorcându-mă, întocmai cu aceleaşi mişcări pe care văzusem că le făcuse şi Bibi (afurisitul, adevărul e că numai el ştie întotdeauna cum e mai bine să procedezi), izbutii şi eu să sar gardul, şi, pitiş, fugii după el.

— Venişi? Uite, îmi arătă, la parterul înalt al spitalului, o fereastră deschisă.

— Acolo e?

Am fost atent ieri... L-am văzut pe doctor când s-a arătat la fereastră...

— Pe Mona, nu?

— Nu.

— Şi cum ajungem sus?

La câţiva paşi mai încolo, lângă colţul clădirii, se vedea un butoi de lemn, pentru strâns apa, de ploaie. Butoiul părea destul de dărăpănat. Avea un singur cerc ruginit în partea de jos, iar, la bază, era negru.

— Ajută-mă să-l mutăm!

Noroc că butoiul n-avea decât pe fund puţină apă verzuie, mocirloasă, deasupra căreia plutea, liniştit, cu picioarele în sus, un gândac înecat.

Îl mutarăm, rostogolindu-l uşor pe-o parte. Apa clipocea înăuntru, surd.

— Hai s-o golim!

Golirăm apa.

— Ţine butoiul să nu se clatine.

— Vrei să te urci?

- Îhî!

— Şi eu?... Eu să n-o văd?...

— Ai s-o vezi... dar primul trebuie să mă uit eu... A cui a fost ideea?...

Aşa e. Ideea fusese a lui. Ale lui sunt toate ideile grozave. Bune sau Tele... însă sunt ale lui... Şi numai datorită lor găsim mereu dezlegare la cele mai încurcate probleme ce ni se tot ivesc.

Până la urmă, am ajuns, totuşi, la concluzia că ne putem urca amândoi, cu condiţia să stăm unul pe-o margine a butoiului şi altul pe cealaltă.

— Propteşte tu acum butoiul cu picioarele, ţinându-te de marginile ferestrei...

Bibi, în mod neaşteptat, fu de acord. Punând întâi un genunchi, apoi pe celălalt, şi ridicându-mă în picioare, ajunsei şi eu la fereastră, unde mă apucai cu amândouă mâinile de pervaz.

Mona era înăuntru, lungită pe patul alb, imaculat, cu mâna dreaptă agăţată în sus de-un fel de pârghie, şi cu piciorul stâng în alta. Capul îi era înfăşurat într-un bandaj gros, ce-i acoperea fruntea, ochii şi urechile. Printr-o îngustă despicătură, în dreptul gurii, răsufla greu, ca un peşte abia scos din apă.

„Ce să fie mormanul acesta inform de bandaje, mirosind până la noi, afară, a iod, cloroform şi alte medicamente?” mă întrebam.

Nimic din ceea ce zăream înaintea ochilor nu mai aducea cu atât de vesela, vorbăreaţa, neastâmpărata, dar şi atât de buna şi săritoare noastră colegă, tovarăşă de joacă şi prietenă, Mona!

Priveam stupefiaţi şi unul şi celălalt şi nu ne venea să credem.

— Mona!... Mona!...

— Lasă c-o şuier eu! îmi cunoaşte şuieratul.

Bibi şuieră, aşa cum obişnuia, când voia s-o cheme în balcon, fără să mai deranjez toată casă, apăsând cu degetul pe butonul soneriei de la intrare.

— Mona!... Mona!...

Mona nici nu tresare. Ai crede că nici nu e vie. Nu vede. N-aude. Şi, cu toate astea, respiră.

— Eu sar înăuntru, pe fereastră!

— Vezi-ţi de treabă, să nu dăm de belea.

N-apuc să-mi termin vorba şi, ca un făcut, uşa încăperii unde se găsea Mona se deschide.

O tânără cu codiţe, îmbrăcată într-un halat alb, având în mână un fel de tăviţă ovală, în care, învelită în tifoane, se afla o seringă, se holbează la noi:

— Ce căutaţi? Ce vreţi?

Ochii verzi ai fetei se cască şi mai mult, văzându-mi nasul lovit şi faţa mânjită.

— Ce căutaţi? Ce vreţi?... repetă, gâtuit. Şi, în toată expresia feţei sale, se poate citi, desluşit, îngrijorarea pentru siguranţa şi sănătatea fetiţei

lăsată în seama ei. Deodată, o bănuială îi încolţeşte în creier: Voi sunteţi cei ce i-aţi provocat accidentul?…

Bibi încearcă să protesteze timid:

– Nu noi… Pe cuvântul meu de onoare!

— Zău, credeţi-ne, nu noi… încerc şi eu s-o conving.

— Voi sunteţi!… Glasul fetei este din ce în ce mai răspicat. Mă şi miram cum, dintr-o fiinţă atât de firavă şi delicată, putea izbucni un asemenea glas. Aţi nenorocit copilul… Aţi făcut-o să-şi piardă văzul, auzul şi graiul… A paralizat…

— Văzul, auzul şi graiul*?*

— Mona?… A paralizat?!

Faţa fetei în halat alb, desigur vreo asistentă, s-a asprit. Pentru a evita orice alte complicaţii neplăcute, care s-ar fi putut ivi din acest neaşteptat conflict – mai ales că aflasem ceea ce voiam să aflăm – i-am făcut cu cotul un semn lui Bibi. Bibi n-a avut nimic împotrivă. Şi amândoi, în acelaşi timp, am vrut să sărim de pe butoi.

Atâta că acesta, ghicindu-ne probabil intenţiile, din solidaritate cu personalul spitalului său, pur şi simplu, zguduit de strigătele ascuţite ale asistentei, s-a desprins din unicul cerc ruginit de la bază şi, întocmai ca un pepene tăiat în felii, s-a desfăcut în bucăţi, lungindu-se la pământ.

Bibi şi cu mine ne-am răsturnat tocmai în băltoaca verde, născută din apa puturoasă vărsată din butoi.

— Puneţi mâna pe ei!… se agită asistenta. Au vrut să intre pe fereastră, în camera fetiţei!…

Pentru moment, nimeni nu sărise încă să ne înşface, ca urmare a strigătelor asistentei. Primejdia însă o presimţeam.

Ce-i drept, vinovaţi nu eram decât că vrusesem s-o vedem pe Mona cu propriii noştri ochi. Vizitarea ei fusese oprită. Nimeni nu ne dădea informaţii clare asupra stării sănătăţii colegei noastre, în urma tragicului accident suferit, cu toate că se împrăştiaseră cele mai îngrozitoare zvonuri, între care şi acela că se găseşte pe moarte. Chiar acum, afară, dincolo de porţi, aşteptau, de peste două ceasuri, copiii de pe strada Vişinilor unde locuia Mona, ca şi de pe străzile învecinate şi chiar de pe alte străzi, ca să afle ceva precis despre ea, însă nimeni nu le spunea nimic. I se făgăduise comandantei unităţii de pionieri că peste puţină vreme va fi lăsată să intre la fată şi că va putea sta de vorbă cu un doctor, dar promisiunea întârzia să se îndeplinească. Atunci ne-am hotărât noi. Mai bine zis, s-a hotărât Bibi:

— Să-ncercăm s-ajungem la Mona, să stăm cu ea de vorbă.

Iar eu m-am declarat gata să-l însoţesc, în aşa fel încât amândoi să aflăm exact ceea ce se petrece cu cea mai dragă prietenă şi bună colegă de şcoală din întreg cartierul Traian.

Deci nu eram vinovaţi de altceva decât că

încercaserăm să aflăm acest adevăr şi să-l împărtăşim colegilor care aşteptau, nerăbdători, afară.

Deşi nu mărturisisem intenţiile noastre nici unui profesor, nici măcar comandantei unităţii de pionieri, ci doar unui grup de copii.

Ne-am fi putut, se înţelege de la sine, disculpa. Citisem însă o poveste. Nu ştiu dacă şi Bibi o citise. Dar eu o cunoşteam. Se spune că, odată, un împărat, nu se ştie din ce pricină, hotărâse uciderea tuturor elefanţilor de pe pământurile stăpânite de el. Elefanţii, aflând cumplita veste şi încercând să scape de moarte, fugeau care încotro, mâncând pământul. Numai că, împreună cu ei, amestecându-se printre picioarele lor, fugeau şi alte animale, între care şi-un iepure.

La un popas, elefantul care se afla în fruntea fugarilor – de unde reiese că şi iepurele ajunsese în primele rânduri, atât era de zorit – l-a întrebat pe iepure:

„Dar tu de ce alergi cu-atâta foc?”

„Ca să nu mă prindă oamenii împăratului şi să mă omoare”.

„Dar bine, tu eşti iepure, nu elefant! De ce să te omoare?”

„Asta o ştiu eu mai bine ca oricine altul, i-a răspuns urecheatul, dar până s-ajung să dovedesc că nu sunt elefant, ci iepure, câte nu se pot întâmpla?”

Şi-a fugit mai departe.

Aşa şi cu noi, mă gândeam, până să dovedim că nu suntem vinovaţi, în adevăratul înţeles al cuvântului, şi că n-aveam nicio intenţie, rea, ci dimpotrivă, puteam să dăm de dracul, datorită strigătelor neîncetate şi ascuţite ale asistentei.

Ori, se ştie că de ce ţi-e frică nu scapi.

Nu trecuse nici măcar un minut de când ne răsturnaserăm în noroi şi portarul a prins de veste. Înalt, cu o „gingăşie" de urs deranjat din faţa unui fagure de miere, şi nedându-mi deloc impresia că ar fi fost dispus să aibă cu noi o discuţie caldă şi prietenoasă, aşa cum ne-am fi dorit-o.

— Vine! mi-a şoptit Bibi, şi am simţit în glasul lui o teamă care, imediat şi fără nicio speranţă de a se domoli, mi-a Sporit-o cu sută la şută, pe-a mea. Să fugim! Să n-avem cu el probleme!

— Să fugim!

N-aş fi crezut, niciodată şi în ruptul capului că portarul, care părea greoi, să fie atât de sprinten.

S-a făcut c-o ia într-o parte, dar a ţâşnit în cealaltă" tocmai pe unde intenţionasem s-o luăm noi. Ne-a prins în braţele puternice pe amândoi deodată şi ne-a strâns până aproape să ne dăm sufletul. Pe urmă, cu aceeaşi mare „delicateţă" ne-a apucat cu câte-o mână de guler, pe fiecare, ne-a purtat până la poartă şi ne-a azvârlit în stradă ca pe nişte lucruri vrednice de cel mai deplin dispreţ.

— Saluţi a tutti! a spus Bibi calm, când ne-am pomenit, fără voia noastră şi mai devreme decât apreciasem, în stradă.

Copiii, când ne-au văzut cum arătam, au izbucnit în hohote:

— Ce-aţi păţit? Priviţi-i pe ăştia doi cum arată!… Aţi aterizat cu paraşuta?… Ha, ha, ha!…

— Să fim realişti, măi, şi să ne facem că nu-i băgăm în seamă! m-a sfătuit Bibi.

Am zărit-o, de departe, pe comandantă că se îndrepta spre noi, dar, pe de o parte umiliţi de ceea ce ni se întâmplase, pe de alta dornici de a nu mai da loc, deocamdată, la alte comentarii, tot după ideea lui Bibi, am întins-o spre casă.

Numai din mers, copiilor care ne rugau să le povestim ce-am văzut, le-am suflat

— Mona şi-a pierdut văzul, auzul şi graiul!... A paralizat... Spuneţi-i asta comandantei...

S-a lăsat o tăcere mormântală.

— Fugeam. Bibi nu ştiu de ce fugea; dar eu alergam cu-atâta râvnă, mai ales de ciudă că fetele râseseră de noi, de înfăţişarea noastră, a mea „şi vream să mă îndepărtez de ele cât mai repede şi cât mai mult.

„Noi am riscat să fim şi bătuţi" – mă gândeam, având încă sub ochi imaginea portarului când se repezise la noi, şi simţindu-mă din ce în ce mai mişcat de trista şi nedreapta mea soartă, pentru interesul şi folosul colectivităţii – "iar fetele... şi în primul rând Tensi, în loc să se mire şi să ne aplaude, au început să râdă cu hohote”.

Îi auzeam încă pe copii strigându-ne şi, între toate glasurile, mi se părea că-l desprind mai ales pe acela al Tensiei, ca şi pe al comandantei, profesoara noastră de Română, Ligia Munteanu, poreclită de copii Afrodita.

Eram însă atât de murdari, de rupţi şi, bănuiam, desfiguraţi, încât, cel puţin în ceea ce mă priveşte, îmi era silă de mine însumi, şi picioarele goneau de la sine.

Noroc numai că, doar la câteva secunde după ce o luasem la goană, ploaia care mocnea de-atâta timp s-a pornit să curgă în şuvoaie, spălându-ne pe feţe şi pe haine, mai bine decât am fi putut s-o facem noi înşine, aşa încât acasă, deşi muraţi până la piele, am ajunşi curaţi...

STRĂBUNICUL LUI LIVIU

— Te rog, explică-mi şi mie ce e cu toată zarva asta?

Unchiul stătea în picioare, în faţa oglinzii, îmbrăcat în pijama, gros săpunit pe obraz şi, pe măsură ce se bărbierea, îşi strâmba faţa în toate felurile, ceea ce mă făcea să râd. De câte ori îl văd pe unchiul bărbierindu-se, îmi vine, de altfel, să râd, şi el ştie asta.

— Unchiule, de te-ar vedea vreo sirenă când te bărbiereşti…

– Haide, haide, lasă sirenele şi răspunde-mi la ce te-am întrebat…

Cu toată apriga dorinţă pe care o aveam de a mai continua, măcar cât de puţin, discuţia despre sirene – temă se care, cred că aţi observat, unchiul o cam evită şi o să; a daţi şi singuri seama mai încolo de ce! – am fost silit, în faţa tonului său atât de alegoric, să mă supun.

— Mona este cea mai cuminte elevă din şcoală…

— Asta mi-ai mai spus-o…

— Nu trebuie să înţelegi că nu este şi ea destul de zburdalnică…

— Sper că în înţelesul bun al cuvântului!…

— Fără-ndoială că da… Şi nu mi se pare deloc exagerat să susţin că, în acest înţeles, este chiar cea mai cuminte… din întreg cartierul Traian! Şi chiar Călăraşi!…

Unchiul începuse să fluiere uşor, din vârful

buzelor, bătând tactul cu vârful pantofului de casă. Fluiera aria „ducelui” din „Rigoletto”, aceasta fiind aria lui preferată când se bărbiereşte.

S-a oprit însă o clipă, ţinându-şi între cele două degete mijlocii, în cumpănă, briciul:

— Ce legătură are, totuşi, cuminţenia Monei cu zarva despre care te-ntreb?

— Are! O să vezi numaidecât că are… Mona a venit, alaltăieri după-masă, acasă la Done!…

— Ei, şi?!

— A, venit să-i aducă un volum de reportaje de Geo Bogza. Împrumutat ei de tatăl lui Done, care este pasionat după literatură şi, în plus, posesorul uneia dintre cele mai impresionante biblioteci din cartier. Mama lui Done a servit-o pe Mona cu prăjituri şi, plecând de-acasă, i-a atras atenţia băiatului să nu s-apuce să facă, în lipsa ei, vreo nouă năzbâtie. Îl cunoaşte bine ce-i poate, pielea. De altfel, trebuie să-ţi spun că Done a fost supranumit în şcoală Tarzan. Întâi fiindcă este foarte puternic pentru vârsta lui. Al doilea pentru că n-are frică nici măcar de băieţii din liceu. Şi-al treilea (număram pe degete) deoarece face nişte lucruri de-ţi stă ceasul? Acum o lună, ce crezi?… s-a coborât pe-o frânghie, tocmai de la etajul al doilea, până-n curte. Directoarea – să se-mbolnăvească de inimă şi să moară, nu alta…

— L-au pedepsit?

Unchiul priveşte intrigat; însă în colţul buzelor, oricât încearcă să şi-l ascundă, i-a răsărit

un zâmbet. Nici el n-a fost – după câte mi-a povestit mama – chiar un exemplu de cuminţenie. A făcut şi el destule.

— A fost eliminat pe trei zile! I s-a scăzut şi nota la purtare…

— Bine i-a făcut!…

Unchiul continuă să zâmbească, poate, vreunei amintiri din copilărie:

— Şi altceva ce mai face năzdrăvanul acesta al vostru?

— Ce să facă? Face multe. Se caţără pe-acoperişuri. La ştrand se vâră sub apă şi se preface că s-a-necat, încât, pe mal, se dă alarma, şi-aleargă salvatorii să-l scape…

— Copilării!

Dacă l-ar auzi acum pe unchiul, mama l-ar certa că n-are destul tact pedagogic faţă de mine.

— Goneşte cu bicicleta, ca un zănatec, vârându-se printre autocamioane şi tramvaie şi făcând să le-ngheţe inimile bieţilor conducători de maşini şi vatmanilor.

— Aşa?… Aşa?…

Asta nu-i place deloc unchiului, fiindcă este şi el conducător de maşină, şi încă unul dintre cei mai împătimiţi şi îndrăciţi. În afară de studiul asupra sirenelor, la care lucrează în momentul de faţă; aceasta este pasiunea lui cea mai mare.

Unchiul dă cu briciul, potrivindu-şi mustaţa, ţinându-se cu două degete ele nas. Briciul îi scârţâie.

— De ce râzi?

— Râd pentru că semeni, oarecum, aşa cum te ţii de nas, zău, unchiule, nu te supăra, cu maimuţa aceea veselă, de la grădina zoologică, care ne-a amuzat atâta pe noi. O mai ţii minte?

— O ţin!…

Unchiul râde cu poftă. Nu e ranchiunos şi, cu toată diferenţa de vârstă dintre noi: şaptesprezece sau optsprezece ani, îl socotesc drept cel mai bun prieten.

— Şi ce s-a-ntâmplat mai departe cu Mona?

— Ei bine, Mona care, aşa cum îţi spuneam, este o fată atât de cuminte, nu-nţelege nimeni cum s-a lăsat convinsă de…

Unchiului – aproape gata-gata să-i cadă briciul din mină:

— Ce s-a lăsat convinsă?…

— Să se urce pe ghidonul bicicletei lui Done. Mama lui tocmai se-ntorcea acasă. Când i-a văzut, i-a-ngheţat inima. Done gonea ca un nebun printre maşini şi tramvaie… şi Mona era galbenă… galbenă… Desigur tremura… Mama lui Done i-a strigat, dar el, înfierbântat, a gonit înainte. N-au mai trecut decât vreo câteva secunde şi s-a auzit un ţipăt, apoi o larmă grozavă. Noi, băieţii, care jucam fotbal pe terenul de pe strada Vişinilor… am alergat…

Unchiul s-a aşezat pe fotoliul pluşat din faţa căminului. Nu mai fluieră, nu se mai bărbiereşte. Îşi ţine încheietura mâinii pe genunchi, briciul

între cele două degete mijlocii, ca şi mai înainte, iar de pe lama briciului i se scurge săpunul pe covorul cel bun, persan, la care ţine cel mai mult mama.

— Şi mai departe?

— A fost ceva de groază!

I-am povestit unchiului cum toată circulaţia din dreptul pieţii, la încrucişarea dintre strada Traian şi Calea Călăraşilor, s-a oprit. Un miliţian, apărut ca prin farmec, se agita prin mulţimea îngrămădită la locul accidentului, dând felurite dispoziţii. Un bătrân îşi clătina mustrător capul. O femeie, cu un bariş albastru pe cap, plângea. Se uita la Mona şi plângea. Apoi, cu sunetul acela strident, care îţi străpunge, întotdeauna, când îl auzi, creierul şi inima, s-a apropiat maşina albă, cu cruce roşie, a „Salvării”. A stopat brusc. Toţi s-au dat la o parte. Numai miliţianul, cu mănuşile lui orbitor de albe în mâini, a rămas acolo, lângă bicicleta răsturnată şi lângă Mona. Doi brancardieri s-au coborât. Câţiva privitori îl certau pe Done şi nouă ni se părea că Done le auzea glasurile, însă era atât de tulburat, că nici nu-i înţelegea, Mona, în rochiţa ei roşie de vară, cu flori, lungită pe-o parte, părea moartă. Nici nu mai răsufla. O şuviţă subţire de sânge i se scurgea printre buze. Ochii îi erau închişi. Pleoapele i se învineţiseră. Unii dintre cei care erau de faţă strigau la Done: „Smintitule! Ai omorât fata… Aşa sunt unii copii de azi! Gonesc parcă sunt scoşi din

minţi… Nu-i vedeţi şi p-ăştia cu maşinile?… A-nnebunit lumea, domnule! Ar trebui smintitul ăsta luat şi să-i piară pentru totdeauna pofta o fi soră-sa?… Cine ştie. Poate că nu… Şi ce-o să fie pe biata mamă-sa, când o afla… Bieţii părinţi… Ei trag…”

Done îşi astupase urechile, şi poate că nu de frică – el este un băiat curajos. Se uita însă fix la Mona, şi probabil că strigătele acelea îl tulburau. Nu se putea concentra, privind-o. Cineva i-a smuls cu brutalitate una din palme de pe urechi: „Ascultă derbedeule, ce ţi se spune… Şi bagă bine la cap… Dacă n-o să-nfunzi acum închisoarea… Aşa ţi-ar trebui… ca să te-nveţi minte…” Monei, vântul îi agita o şuviţă de păr. Şi firele, în lumina trandafirie a soarelui, păreau, că sunt de aur. Au luat-o. Ea nu făcea ni ci o mişcare. Targa a fost introdusă în maşină. Maşina s-a depărtat. Done rămăsese încremenit. L-a prins de mână miliţianul. L-a condus acasă. Dacă ar fi fost în timpul anului şcolar, i-ar fi chemat şi pe profesori. Şi-aşa a fost anunţată şcoala. De atunci, de supărare şi, sigur, de remuşcări, s-a-mbolnăvit. Zace la pat. De Mona ce să mai spun…

— Şi Mona zici că a paralizat? Şi-a pierdut văzul, auzul şi graiul?

— Da. Suntem atât de amărâţi!… Am convocat pe toţi copiii care sunt în Bucureşti, la şcoală, dar n-am putut hotărî altceva decât ca fiecare dintre noi să-şi anunţe familia, prietenii şi

tovarăşii de joacă din cartier, doar, doar cineva ne va putea ajuta în vreun fel…

— Am să vorbesc şi eu cu profesorul Dumitrescu… înseamnă că Mona a suferit un puternic traumatism cerebral…

— Ce-nseamnă asta… traumatism?…

— O leziune… o rană la creier, din pricina loviturii de piatra pavajului…

— Şi este grav?

— Grav? Este nespus de grav… Deoarece rana aceea, afectând anumiţi nervi, trebuie să-i fi pricinuit paralizia, ca şi pierderea văzului, graiului şi auzului…

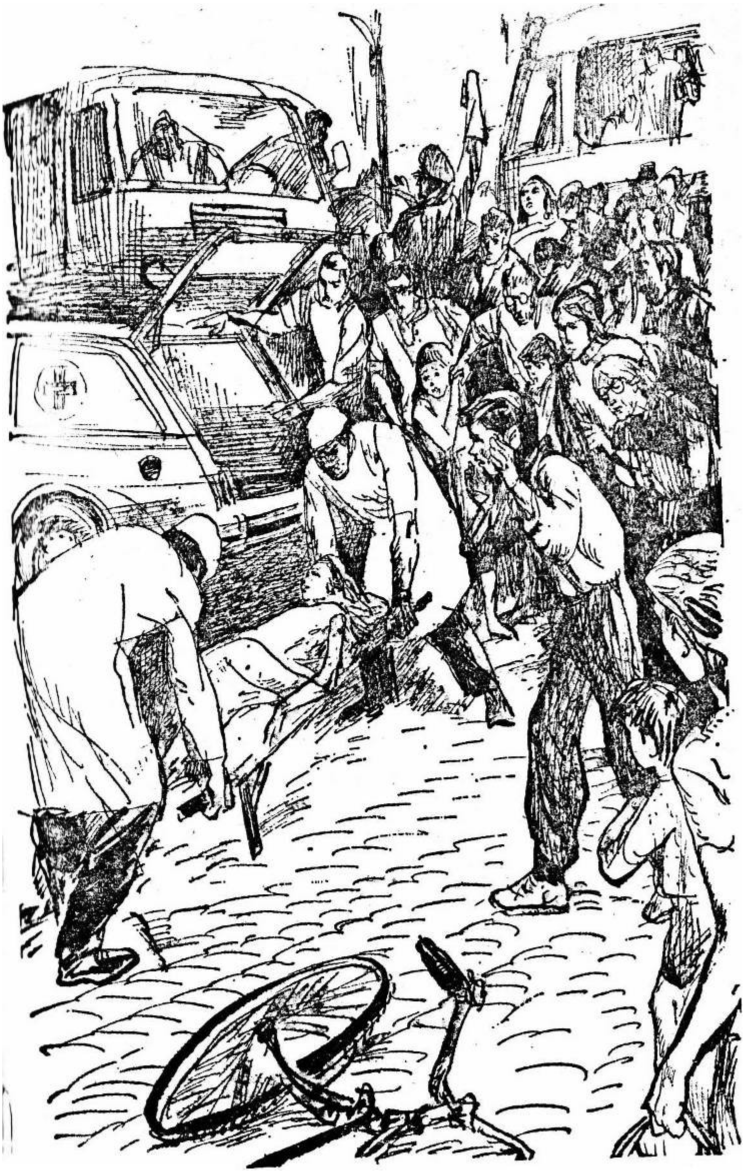
— O fi pentru totdeauna?

— Să sperăm că nu…

— Cu ce-ai putea să ne-ajuţi?

— Pentru moment, aşa cum ţi-am spus, cel mai important lucru pe care pot să-l fac este să stau de vorbă cu profesorul Dumitrescu, un specialist de talie internaţională… Să-l rog să se ducă s-o vadă…

— Roagă-l, unchiule, roagă-l!…

— Şi, în funcţie de ce va constata el… o să vedem ce mai trebuie întreprins… Dar de ce nu mi-ai spus până azi nimic?

— Cum puteam să-ţi spun? Întâi ai fost plecat la congresul acela internaţional. Şi, de ieri, de când te-ai întors, te-ai încuiat în birou, lăsându-i vorbă mamei că nu primeşti şi nu vorbeşti cu nimeni, nici măcar la telefon…

— Am avut de studiat!

— Sirenele?…

— Sirenele!

Unchiul, şi-a reluat bărbieritul. A terminat şi a intrat în baie. Răsună, dinăuntru, ploaia măruntă şi deasă a duşului şi pufniturile lui de plăcere sub apa răcoroasă. Asta durează, obişnuit, mai mult de-o jumătate de oră. Acum este momentul să-i intru în birou. Să-i răsfoiesc puţin caietele, cărţile, planşele.

Intru şi mă aşez pe scaun, la birou. Unchiul, specialist în Istorie şi limbile clasice: greacă veche şi latină, se ocupă şi de mitologie. De la un timp încoace, studiază „modul apariţiei mitului sirenelor în antichitate: determinări, cauze obiective, elemente imaginative, prelungiri şi efecte ale mitului în gândirea modernă”.

Pe birou, o planşă, în culori, înfăţişând o sirenă. Are o faţă prelungă, ochi galeşi. Cu cine seamănă? N-apuc să trag o concluzie exactă, nici să mai privesc alte planşe. Ploaia măruntă din baie a încetat. Mă grăbesc să ies. La timp, fiindcă tocmai atunci şi unchiul, îmbrăcat în halatul vărgat, se iveşte pe uşă.

— Nu cumva mi-ai scotocit prin birou?

— Eu?...

În stradă cineva fluieră, sacadat, ca o locomotivă când intră în staţie. Îi recunosc semnalele lui Bibi. Ies în balcon. Într-adevăr, e Bibi. Umblă în mâini pe trotuarul din faţa casei şi fluieră:

— Coboară repede!...

O bătrânică îl zăreşte. Bluza lui Bibi s-a revărsat, acoperindu-i capul. Cum o mai vedea pe unde umblă? Bătrânica se opreşte locului, îl priveşte şi se cruceşte:

— Ce faci, maică? Nu ţi-e bine? O să-ţi vină sângele ia cap...

Bibi face o tumbă şi ajunge în picioare. Priveşte spre balcon. Mă vede.

— Vin imediat! li anunţ.
Unchiul iese pentru a clipă din birou:
— Cu cine vorbeşti?
— Cu Bibi!
Alerg pe scări şi, în holul de la intrarea

blocului, îmi iese înainte Bibi, umblând, la fel ca mai înainte pe stradă, în mâini. Se dă peste cap:

— Ţin-te, bătrâne!… Ţin-te!…

— De ce să mă ţiu?

— De degetul mic… Să nu cazi.

— N-ai grijă!

— O chestie fulminantă!… Mona e salvată… înţelegi tu? Salvată…

— Cum e salvată?… S-a vindecat Mona? De-aseară pân-acum?…

— Nu s-a vindecat încă… dar o să se vindece…

— O să umble? O să vadă şi-o s-audă?

— O să umble! O să vadă şi-o s-audă!…

— A găsit cineva vreo soluţie?…

— Păi, dacă-ţi spun, bătrâne! Soluţie lux…

— Cine-a găsit-o?

Bibi face un semn de mare mister. De bucurie pentru această bună veste, cu toate că nu primisem de la Bibi lămuriri complete, încep să ţopăi. Pe uşa blocului intră „domnişoara” de la „patru”, purtând, un fel de bluză mai lungă, pe care o socoteşte, pesemne, drept rochie, adică, aşa cum se spune, un fel de mini minim. Duce un pachet înfoiat în braţe şi două sticle în sacoşe! Fără să vreau, o ating. Pachetul îi alunecă. Se desface. Şi din el se varsă o pastă albă, lipicioasă – frişcă.

Sărim amândoi să salvăm ceea ce se mai poate salva.

Domnişoara Fifi... (de fapt, se numeşte Marinescu Filofteia, Fifi) face o adevărată criză de nervi:

— Aici v-aţi găsit de joacă?...

Domnişoara Fifi a terminat de 4 – 5 ani, târâş-grăpiş, liceul. De-atunci dă, în fiecare an, examen de admitere la diferite facultăţi, fără să reuşească. Între timp se distrează. Acum mă ameninţă cu degetul:

— Să-mi plăteşti prăjiturile!

S-a făcut vânătă la obraz.

— O să vă plătesc! îngaim.

— O.K., zice şi Bibi.

Bate, nervoasă, cu tocul pantofului în podeaua de mozaic:

— Haimanale L. Derbedei!...

Pe scară, sărind câte două, trei trepte deodată şi fluierând, coboară unchiul. Domnişoara Fifi îşi aranjează zulufii, îşi muşcă buzele, ne părăseşte şi începe să urce.

Unchiul o salută ceremonios.

— B'ziua, dă ea din cap, băţoasă.

— Ce s-a-ntâmplat?

— O să vă spună... ei!... ne arată cu degetul şi-o ia pe scări în sus.

Îi explic unchiului ce s-a întâmplat şi el îmi... împrumută o hârtie de 25 de lei să-i plătesc paguba.

Prăjiturile în bună stare le strângem. Le învelim la loc în pachet. Ne urcăm pe scară până

la „patru” (căci liftul e stricat, l-au stricat prietenii domnişoarei Fifi, într-una din zilele trecute). Bibi sună la uşă.

Profit de ocazie să-l întreb:

— Şi cum spui c-o să se vindece Mona?

— Străbunicul lui Liviu…

— Bătrânul acela sfrijit, care tot iese în balcon îmbrăcat într-un flanel marinăresc?…

— El… Are un baston…

— Ce legătură are bastonul cu vindecarea Monei?! exclam dezamăgit.

— Un baston extraordinar. Piramidal, măi, piramidal!

Din spatele uşii apartamentului patru răsună vocea puţin răguşită (desigur din pricina fumatului prea mult) a domnişoarei Fifi.

— Vin!… Vin!… Cine sună?…

— Un pachet pentru domnişoara „Bună dimineaţa!” (aşa i se spune în bloc, bineînţeles numai în secret, domnişoarei Fifi, tocmai pentru că se culcă în fiecare noapte târziu), îi răspunde Bibi obraznic.

Pune pachetul pe covorul din faţa uşii de la intrarea în apartamentul patru şi amândoi o zbughim pe scară.

În urmă noastră, domnişoara „Bună dimineaţa” ne ocărăşte şi ne asigură c-o că ne dea pe mâna miliţiei. Nu este posibil şi admisibil să trăieşti în bloc alături de asemenea haimanale.

Uşa apartamentului patru s-a închis

trântindu-se.

— Să fim realişti, îmi spune Bibi. Mâine de dimineaţă ne întâlnim la străbunicul lui Liviu! Asta am venit să te-anunţ. Şi, fără alte explicaţii, se răstoarnă şi coboară scările de la intrare, în mâini, cântând ca la operă: Mooonaaa seee vaaa viiindecaaa!… Mooonaaa seee vaaa viiindecaaa!…

TARZAN SE POCĂIEŞTE

Stăteam, înghesuiţi, într-o încăpere destul de largă, dar, cu toate astea, neîncăpătoare pentru câţi ne adunaserăm acolo, în jurul bătrânului slab, stafidit, cu nasul coroiat şi lung, atingându-i aproape bărbia (ascuţită şi ridicată în sus, în forma unui papuc oriental).

Bătrânul, îmbrăcat în nişte pantaloni largi şi un flanel marinăresc, care pufăia necontenit dintr-o lulea cu muştiucul de chihlimbar, era străbunicul lui Liviu.

Din gura cu dantură falsă, orbitor de albă, cuvintele îi ieşeau greu, în timp ce ne arăta, între zecile de fotografii agăţate pe pereţi, şi alte zeci de machete de corăbii şi nave, impecabil orânduite pe măsuţe şi policioare, un prototip de vas, mai mare şi mai îngrijit lucrat decât celelalte şi sub care scria, eu litere albastru marin: NEPTUN.

— Iată, vedeţi, cu corabia aceasta de cursă lungă „Neptun”, pe care o comandam, am navigat,

cu peste cinzeci de ani în urmă, până la Gdańsk. – vorbeşte cam peltic străbunicul, din pricina danturii false, umflându-şi însă cu mândrie pieptul sfrijit.

— A fost cineva, măi, străbunicul lui Liviu, îmi şopteşte Bibi;

Şi, fostul lup de mare, cu anumite întreruperi, dictate de greutatea descifrării literelor, a început să ne citească nişte însemnări ale sale. Din însemnări reieşea că, în urmă cu peste o jumătate de veac, aflându-se că este de origine din România, fusese chemat, într-o noapte, la căpătâiul unui bolnav. Acesta era un descendent colateral al cunoscutei familii a Movileştilor, familie care în trecut avusese reprezentanţi, atât pe tronul Ţării Româneşti, cât şi pe acela al Moldovei. Descendentul, foarte, foarte în vârstă, aflându-se la Gdańsk în pragul morţii, îi dăduse un inel cu rugămintea, de a-l duce la Bucureşti şi a-l preda unei îndepărtate rude (şi nimănui altuia) faţă de care, spunea el, avea anumite obligaţii şi îndatoriri.

Bijuteria, extrem de fină, destinată unui

subţire deget inelar de femeie, era făcută din aur şi împodobită cu-o piatră preţioasă, scânteietoare, de culoare verde. Încredinţându-i inelul, muribundul îi destăinuise străbunicului lui Liviu şi curioasa legendă a acestuia. Povestea cobora până în zguduitoarea noapte de 3 august 1616, când Skender, paşa de Silistra, după bătălia din pădurea Dracşani, de lângă Botoşani, îi luase prizonieri pe tânărul domnitor Alexandru Movilă, mama lui, Elisabeta, şi pe celelalte rude apropiate. Intre aceştia, deghizaţi, ea ca slujnică, şi el ca oştean de rând, se aflau şi sora domnitorului, Margareta, ca şi soţul său, mai mult decât viteazul prinţ polonez Samuel Korecki. Principele Samuel urma să fie trimis chiar a doua zi, într-un convoi turcesc, către Constantinopol, în timp ce tânăra lui soţie fusese dăruită ca roabă unei căpetenii militare tătărăşti, al cărei sălaş se afla pe Nistru, lângă Cetatea-Albă. Totuşi, înainte de a se despărţi unul de celălalt, nefericitul soţ, cu învoirea unui oştean turc – căruia îi dăruise, în schimb, pe ascuns, o minunată cutiuţă de aur bătută în diamante – găsise mijlocul de a-şi da cu Margareta întâlnire, la adăpostul nopţii. După ce plânseră, cu hohote, unul pe umerii celuilalt, deoarece se iubeau nespus, prinţul îi dăduse Margaretei inelul, spunându-i că piatra lui preţioasă este, de fapt, medicinală. O cumpărase cu o sumă uriaşă de la un vraci veneţian. Dacă se va întâmpla ca ea să fie, vreodată, bolnavă – i-a recomandat prinţul

soţiei sale – trebuia numai să scoată piatra din inel şi să o ţină cinci zile pe acea parte a trupului care-i era în suferinţă. Lecuirea îi va veni mai mult decât sigur. El însuşi încercase efectul pietrei când fusese rănit în luptă. Numai rar de tot piatra n-avea putere să vindece.

Prinţul ajunsese, apoi, după o călătorie chinuitoare, la Constantinopol unde, dovedindu-se, prin trădarea turcului căruia îi dăruise cutiuţa de aur bătută în diamante, cine era, i se ceruse să treacă la mahomedanism.

Şi pentru că nu primise, fusese închis în fioroasa temniţă a celor Şapte-Turnuri (Yedikule, pe turceşte).

Soţia sa, Margareta, mai prevăzătoare, după ce se despărţise de soţul ei, se zgâriase pe obraz cu unghiile şi se mânjise cu noroi, în aşa fel încât tătarul nu s-a îndoit nicio clipă că prizoniera lui era o adevărată slujnică. Şi, ducând-o în sălaşul său de lângă Cetatea-Albă, a pus-o la muncă, să spele, să gătească, să vadă de curăţenia casei şi-a curţii, să îngrijească de animale şi păsări. Cu ajutorul pietrei, Margareta, fiică şi soră de domn şi soţie a unuia dintre cei mai înalţi nobili ai – curţii polone, s-a păstrat sănătoasă şi, după şase luni de robie, a născut un băiat.

Curând, Margareta a aflat că tătarul, stăpânul său, avea un frate. Acesta se îmbolnăvise grav de o boală ciudată şi necunoscută, care-l făcuse, de la o vreme, să-şi piardă văzul, auzul şi

graiul…

— Întocmai ca Mona… întocmai ca Mona, îl întrerup, cu şopăcăielile lor, din citit, pe bătrân, Laura şi Tensi.

Acesta le priveşte, pe deasupra ochelarilor, întâi nedumerit, pe urmă înţelegând:

— A!… Ba… întocmai ca Mona…

După aceea, citeşte mai departe. Este un capitol în care se povesteşte cum tătarul ţinea atât de mult la acest frate al său, încât nu precupeţise nimic, aducând pentru el, cu mari cheltuieli, nenumăraţi vraci, ca să-l vindece. Boala părea însă de nelecuit. Atunci Margareta şi-a făurit un plan. În robie, alături de ea, fusese luat, tot ca oştean de rând, şi un credincios cavaler din suita soţului său. Margareta i-a încredinţat acestuia piatra medicinală, îndemnându-l să-i ceară voie tătarului, ca să-i vindece fratele.

— Pretinde-i însă, înainte – l-a sfătuit Margareta – să-ţi jure pe prorocul musulmanilor, Mahomed, şi pe Coran, cartea lor sfântă - că, dacă vei reuşi să-i vindeci fratele, să-ţi redea libertatea, înapoindu-ţi totodată, piatra fermecată, fără de care atât eu, cât şi copilul meu n-am putea rezista greutăţilor robiei…

Tătarul a primit bucuros şi i-a jurat cavalerului pe Mahomed şi Coran că, de-i va vindeca fratele, îi va împlini toate condiţiile. Cavalerul i-a pus atunci celui bolnav – aşa cum îl învăţase Margareta – câte cinci, zile, piatra,

învelită într-o năfrămuţă, pe gură, pe fiecare ochii şi pe fiecare ureche. Şi, în mai puţin de-o lună, l-a lecuit complet, redându-i putinţa de a se ridica din pat, de a vedea, a auzi şi a vorbi la fel ca mai înainte.

Tătarul şi-a păstrat jurământul. I-a dat cavalerului înapoi piatra (şi acesta i-a restituit-o stăpânei sale), i-a dăruit şi-un cal, banii necesari pentru drum, ca şi un zapis de liberă trecere prin interiorul ţinuturilor tătărăşti şi al împărăţiei turceşti.

După nenumărate peripeţii, în cursul cărora a fost de mai multe ori gata să-şi piardă viaţa, cavalerul, care potrivit părerii unora, s-ar fi numit Jacques, iar după opinia altora, Charles, a ajuns la Constantinopol. Aici, cu ajutorul ambasadorului francez, domnul de Sancy, dându-se drept un slujitor al acestuia şi purtând un coş de merinde, a izbutit să pătrundă în cele Şapte-Turnuri, şi-anume în încăperea cea mai de sus, care era cu faţa spre Marea Marmara şi unde era ţinut Korecki închis. În plăcinta din coş se găsea o pilă şi o foarte subţire sfoară de mătase. Cu pila şi-a tăiat lanţurile, iar cu ajutorul sforii de mătase principele Korecki a tras o scară de frânghie din barca unui complice aflat pe mare, la poalele turnului. S-a coborât pe scară şi a scăpat cu bine din temniţă. Între timp, în schimbul a trei mii de galbeni, Margareta şi băieţaşul său fuseseră, eliberaţi şi ei din robia tătarului, de către fratele

întemniţatului, pe care de asemenea cavalerul Jacques ori Charles îl vizitase. Tătarul se mulţumise cu această sumă – deşi la început pretinsese de două ori mai mult – numai la intervenţia fratelui său, pe care cavalerul îl lecuise cu piatra preţioasă.

— Şi, cum, necum, în urma atâtor suferinţe ale Margaretei, ale soţului său, principele Korecki, şi ale credinciosului cavaler, Charles sau Jacques (suferinţe şi nemaipomenite aventuri, despre care străbunicul lui Liviu ne-a făgăduit că ne va mai citi şi alte multe detalii într-o zi), cei doi tineri şi soţi s-au putut revedea.

Anii însă au trecut şi, după moartea fiicei mai mici a Margaretei Korecki, Ana, din moştenire în moştenire, inelul a ajuns până în mâinile aceluia care i-l încredinţase, în cele din urmă, la Gdańsk, străbunicului lui Liviu. Numai că, înapoiat în ţară, acesta n-a mai găsit în viaţă pe acea rudă depărtată a Movileştilor, pe care o căuta. Închisese, de curând, ochii, în urma unui accident, fără să mai aibă timpul necesar să-şi alcătuiască testamentul sau să-şi indice vreun moştenitor.

Credincios promisiunii făcute şi conştient de îndatorirea sa, străbunicul lui Liviu a început să se intereseze, pretutindeni şi prin, toate mijloacele, încercând să afle el însuşi cine erau moştenitorii direcţi, sau, cel puţin, celelalte rude, oricât de îndepărtate. Pentru ca nu cumva inelul să se piardă sau să fie furat, până la descoperirea

moştenitorilor legitimi, străbunicul lui Liviu a hotărât să păstreze asupra lui cel mai deplin secret. Ş-a gândit, totodată, unde ar putea să-l ascundă. Şi, fiindcă alt loc mai bun n-a găsit, oricât şi-a cercetat casă, i-a venit ideea să-l vâre în minerul de argint al bastonului său.

De fapt, ca să vorbim foarte cinstit – şi străbunicul lui Liviu recunoaşte acest lucru – ideea nu era chiar de tot originală. Străbunicul lui Liviu citise, mai de mult, într-o carte franţuzească, despre un rege detronat care, având un document de mare valoare, nu găsise un alt loc mai bun unde să şi-l ascundă, decât în mânerul unui baston. Şi documentul fusese salvat. La fel, ştia că Marco Polo adusese, din China, sămânţa viermilor de mătase ascunsă în scobitura făcută tot în lemnul unui baston.

De-aceea, fostul comandant al vasului „Neptun”, cu ajutorul unui prieten, meşter în fabricare bastoanelor, a desfăcut mânerul de argint, l-a scobit şi a ascuns înăuntru inelul.

Bătrânul, cu ochelarii căzuţi aproape pe vârful nasului, citeşte. Pe ţeasta lui lucioasă, în formă de pară, flutură, sub adierea stârnită de învârtirea ventilatorului agăţat de tavan, câteva fire subţiri şi albe de păr. Noi îl ascultăm nemişcaţi. Numai Bibi nu ştiu ce tot mişună, aplecat după speteaza fotoliului enorm, în braţele căruia bătrânul fost lup de maţe aproape că se pierde. Se face că-şi încheie cureaua de la sanda.

În realitate, mi se pare c-a prins o pisică şi-şi face cu ea de lucru, deoarece de sub fotoliu răsună un miorlăit suspect.

Din când în când, comandantul corăbiei de Cursă lungă „Neptun” îşi pierde rândul însemnărilor şi este nevoie să treacă, o bună bucăţică de timp până şi-l regăseşte. (Şi asta numai cu ajutorul lui Liviu.) Sau se întrerupe pentru a-şi reaşeza în gură dantura, care-i tot lunecă.

Profitând de una din aceste pauze, Tensi îşi ridică un deget, ca la şcoală.

— Domnule căpitan de cursă lungă – îndrăzneşte ea, rostindu-i solemn titlul la care fostul lup de mare ţine nespus de mult, după cum ne destăinuise, încă de-aseară, Liviu – dumneavoastră aţi încercat vreodată puterea de vindecare a pietrei medicinale?...

Bătrânul mai trage o dată, marinăreşte, din „lulea. Tuşeşte şi-şi umezeşte buzele uscate cu o limbă nefiresc de ascuţită şi galbenă.

— Am înţercat! De câteva ori... Cam de mult... se pelticăie el. Şi, nu ştiu... să fi fost numai o întâmplare... Doctorii râd şi nu cred... Bolnavii, de fiecare dată, s-au făcut bine...

Văzând-o pe Tensi că şi-a ridicat degetul, Radu o imită.

— Şi pe Liviu l-aţi însănătoşit vreodată cu piatra?

— Ţi pe Liviu... Hi, hi, hi!

Liviu s-a înroşit la obraz.

— Străbunicule… te rog… te rog… nu mai povesti…

Gura fostului lup de mare s-a boţit.

— E noţtim… râde el.

— De cd să nu ne povestească dacă e nostim? stăruie Laura, cea mai bondoacă fată din clasă, căreia noi îi spunem, din pricină felului cum îşi piaptănă părul, într-o codiţă mică la spate, „coadă de iepure”.

— S-auzim!… S-auzim!… Lasă, Liviule, ce! spun, intrigaţi de râsul bătrânului, care mai de care copiii.

— Erai mip! râde, viclean, bătrânul. N-ai nicio vină… Să vedeţi… continuă el, printre hohotele de râs. Liviu… pe Liviu îl durea gâtul… I-am dat în gură pietriţica…

Liviu s-a făcut la faţă ca focul.

— Şi el a înghiţit-o… Te-am păţit… A trebuit să-i dăm purgativ… unt de riţină…

— Şi aţi găsit-o?… Aţi mai găsit-o? întreabă, făcând pe nevinovatul, Bibi, având în braţe pisica, pe capul căreia a aşezat, legând-o cu o sforicică, o căciuliţă de lină a fostului lup de mare, făcând-o să semene cu o băbuţă.

— Am găsit-o!

Copiii nu ştiu de ce să râdă mai întâi, d mutra hazlie a bătrânului, de biata pisică, împodobită, aşa cum aţi văzut, de Bibi, ori de povestea în sine. Faţa lui Liviu a devenit lin incendiu.

— Eu nici nu-mi aduc aminte… Nici nu ştiu dacă-i adevărat…

— Adevărat!… Adevărat!… Nu» mă întrebaţi, vă rog, nici unde… nici cum… se îneacă de-atâta râs fostul comanriant al corăbiei de cursă lungă „Neptun”. Dar, mă rog, Liviule, nu te ţupăra… Erai mic… Erai numai atâtica…

Bătrânul îşi întinde-braţele să arate cât era de mic Liviu fiind i s-a întâmplat povestea cu pricina. Pisica, profitând de ocazie, cu un miorlăit sălbatic – bănuiesc că fusese ciupită – aşa împodobită ca o băbuţă cum era, se încordează, se lungeşte, ţâşneşte din braţele lui Bibi şi se agaţă cu ghearele de umărul fostului lup de mare, pe care, probabil, îl zgârie, deoarece acesta, dând şi el un strigăt, sare în sus, împins ca de-un resort. Sărind, îi alunepă puţin de pe mijlocul îngust pantalonii. Pisica miorlăie, dând furioasă din coadă. Bătrânul îşi trage la loc pantalonii.

— Ce-a fost asta?… Ce-a fost?…

Copiii râd, râd, de aproape să se spargă pereţii.

Din pricina râsului şi-a ţipetelor care-l însoţesc, n-am băgat niciunul de seamă că s-a deschis uşa. Am auzit numai glasul uimit al unei fetiţe, cred că al Laurel:

— Tarzan!

Noi, cei care stăteam cu spatele spre lişă, încă râzând, ne-am întors capetele.

— Tarzan?! < *

Era într-adevăr Tarzan. Nu era însă acel Tarzan pe care-l cunoşteam. Tarzan cel cu umerii laţi, cu mersul ţanţoş şi Ţinuta dreaptă, cel care-i înfrunta până şi pe băieţii de-a noua şi de-a zecea şi care se căţăra pe-acoperişuri fără să tremure, ci un Tarzan amărât, cu colţurile gurii pleoştite, cu ochii încercănaţi şi pe obraz cu nişte cute ca de bătrân. f îl priveam miraţi şi-aproape fără să ne vină să credem. Laura s-a ridicat. I-a pus mâna pe umăr:

— Ce e cu tine, Done?

L-am înconjurat toţi:

— Erai bolnav… De ce te-ai sculat din pat?… Eşti tras…

Done, faimosul, neîntrecutul, curajosul Done, supranumit Tarzan, şi-a plecat capul şi şi-a acoperit faţa cu palmele.

— Mona!… Am auzit că nu mai vede… şi nu mai aude… şi nu mai vorbeşte… Şi e paralizată…

Laura şi-a apropiat urechea de gura lui:

— Vorbeşte desluşit!… Nu te-nţelegem…

— Vreau să-i dau Monei… Să vadă… Spuneţi-le doctorilor… Vreau… Vreau… să-i facă transplant.

Trupul i se scutură:

— Ochii L. Ştiu – că se poate… Vreau… Gel puţin să

— Adă, dacă nu poate auzi şiyarbi…

Eram mişcaţi până la lacrimi. Nu-l crezusem pe Done atât de sensibil. Atât de gata să-şi

ispăşească printr-un imens sacrificiu vina. O vină de care era conştient şi-l apăsă amarnic.

Laura l-a apucat de braţ:

— Haide, ridică-te I...

Bibi se apropie şi-l bate pe cap, cu palma:

— Fii tare I Nu mai e nevoie, Tarzane! Avem bastonul...”

— Nu bastonul, inelul, îl corectează, sec, Radu.

— Mai bine zis –, precizează Liviu, o piatră preţioasă... o piatră, medicinală... montată însă, i-adevărat, într-un inel... Cu ea o s-o vindecăm pe Mona...

— O vindecaţi pe Mona cu o piatră, medicinală?

Done, uscându-şi faţa cu palmele, s-a mânjit. Arată îngrozitor. Priveşte nedumerit împrejur.

— Avem o piatră mediţinală!... se piţigăie bătrânul fost lup de mare, trezindu-se parcă din somn şi scărpinându-şi ţeasta. Dar – îşi holbează el ochii – unde-o fi piatra mediţinală? V-am citit

Copiii, auzindu-i.cuvintele, se întorc, uitându-l pe Done *i*

— Nu. Unde e piatra medicipală?...

Ridicat în picioare, ţinându-şi eu-o mână pantalonii prea largi, fostul comandant al corăbiei de cursă lungă „Neptun” constată: ...

— N-am însemnat. Unde-o fi piatra mediţinală?

— În inel! îi aminteşte Liviu.

— Da, dar inelul unde e?

— Inelul e-n minerul bastonului! strigăm „noi, *ı*hir-un glas.

— Şi baţionul… unde l-oi fi ascuns?… Bătrânul fost lup de mare, după atâtea frământări, îşi dă drumul de sus să cadă, înapoi, în fotoliu. Se şterge pe frunte cu batista. Adierea ventilatorului îi flutură firele albe pe păr de pe ţeastă. Unde l-oi fi ascuns *7*…îşi lasă uşor capul pe spătarul fotoliului, istovit îşi închide ochii, şi-adparme, şuierând încă (însă încet, încet de tot):

— Unde… l-oi… fi… aţeunţ?

CUM SE NUMEŞTE ÎNVĂŢATUL?

«»

— Să ne urcăm şi-n pod!

Cel care dăduse îndemnul fusese Liviu.

— Să ne urcăm şi-n pod 1 am consimţit noi, ca o armată disciplinată.

Până atunci scotociserăm întreaga casă, în afară de pod, pivniţă şi celelalte dependinţe. Scotociserăm colţişor după colţişor, fără să izbutim să descopeilm nici cea mai mică umbră a faimosului baston cu miner de argint.

Ba nu, ca să nu mint, descoperiserăm o învelitoare veche de piele, într-o debara, laolaltă cu alte câteva lucruri azvârlite, ca de pildă nişte mănuşi desperecheate, o pereche de jambiere rupte, o teacă ruginită de sabie etc.

Şi Liviu spusese că bastonul cu miner de argint – pe cât ştia el – avusese, într-adevăr,

cândva, o învelitoare de piele. L-am întrebat pe fostul comandant al corăbiei „Neptun” dată recunoştea învelitoarea ca fiind a bastonului cu miner de argint şi ne-a răspuns afirmativ. În ce priveşte bastonul însă, aşa cum vă spuneam şâfmai înainte, nici urmă. Nici cea mai mică urmă.

În timpul cercetărilor, provocaserăm, ce-i drept, obiectelor din locuinţă vreo câteva avarii. Bunăoară, înghesuindu-ne în cămară, izbutiserăm să dărâmăm un dulap în care fuseseră depozitate, de-o mină grijulie, sifoane, sticle cu sirop şi apă minerală. Sfărâmaserăm o oglindă agăţată în hol şi sfâşiaserăm, trăgând de ea cu toţii de-a valma, perdeaua care acoperea cuierul din antreu.

Ne coborâserăm apoi şi-n pivniţă unde, fiind adunate o mie şi una de lucruri (nu ştiu de ce naibilor – căci asta se întâmplă şi la noi acasă – or aduna oamenii tot felul de obiecte vechi, stricate şi nefolositoare, când mult mai simplu ar fi să le arunce pe toate acestea la gunoi!) şi pentru că noi eram mulţi şi ne grăbeam, iar graba strică treaba (cum spune mama), – pagubele n-au fost nici acolo prea mici.

Un tablou, înfăţişând-o pe stră-străbunica după mamă (străbunicul de care este vorba în povestirea noastră fiind dinspre tată) a lui Liviu, îmbrăcată într-o splendidă rochie de epocă, cu un jabou bogat, fusese atârnat într-un Piron. De piron mai era prinsă, spre ghinionul nostru, şi-o sârmă, carg ducea până la peretele opus al pivniţei. Pe

cârma aceea se agăţau, pesemne, Covoarele (m-am gândit eu) când se spălau. Cineva, dacă nu mă-nşel, Radu, sărind peste o grămadă de lăzi, a vrut să se apuce cu mâna de sârmă. Pironul însă, fiind bătut slab, a i.ieşit din perete. Tabloid, cu un zgomot surd, a căzut şi rama i s-a spart.

— Nu-i nimic! a râs Liviu, dar tot atunci eu am lovit, cu teaca sabiei cu care – scotoceam printr-un maldăr uriaş de cutii de carton, globul ocrotitor al becului din tavan.

— Nu-i nimic la spus iar Liviu, însă, în aceeaşi clipă s-a răsturnat, izbită cu piciorul de Bibi, şi-o damigeană mare, de sticlă.

Liviu zâmbea din ce în ce mai acru. Ştia, desigur, ce urma să păţească de la părinţii lui pentru atâtea pagube.

Nevrând să părăsească însă ideea de a căuta şi a găsi miraculosul baston, a dat ordin: *fi*

— 1 Să ne urcăm şi-n pod!...

Ne-am năpustit pe scări, fă când să duduie casa. Liviu, înalt, slab, cu bărbia ascuţită şi părul inelat, plin de praf, fugea în frunte. Urmam noi ceilalţi, vreo cincisprezece băieţi – printre băieţi amestecându-se şi fetele: Tensi – zâna, cum i se zice, fiindcă este socotită cea mai frumoasă elevă din clasă; bondoaca de Laura; Maia, sărind cu picioarele ei lungi, de cal, câte două trepte deodată, şi Sonia, gândăcelul, făcând fasoane ca de obicei:

— Mai urcăm mult?... Unde e podul?... Uf!...

Am obosit!…

O uşă s-a deschis brusc, în timp ce noi fugeam pe scări. Şi bunica lui Liviu, buimăcită de zgomot, cu părul prins pe bigudiuri (ceea ce făcea să-i semene capul cu un arici de mare), s-a ivit îngrozită;

— Arde?

— Nu arde!… Bastonul! i-am răspuns.

— Care baston?…

— Bastonul cu mâner de afint! a încercat, s-o lămurească Bibi.

— De ce?… Cum?… Pentru ce? se agita sărmana, tropăind pe loc, speriată, deoarece încă nu aflase despre ce era vorba…

Dar nimeni dintre noi nu mai avea timpul şi nici răbdarea să-i dea şi alte explicaţii, fiecare dorind să-l ajungă pe cel din faţă, să-l întreacă şi să intre primul în pod.

La uşa îngustă, înaltă, a podului, s-a produs, din pricina ăsta, o înghesuială de nedescris.

Lasă-mă pe mine L. Pe mine!…

În sfârşit, au intrat cinei deodată: Liviu, Radu şi Maia* subţiindu-se ca nişte scobitori, prin cadrul normal al uşii Bibi strecurându-se, pe jos, printre picioarele lor. Şi Tarzan-Done, căruia îi revenise curajul, sărindu-le, de-a dreptul, peste umeri

Podul s-a clătinat de această năpustire şi nişte rafturi putrede, pline până în tavan cu fel de fel de oale de p & – mânt (cine ştie din ce colecţie şi-a cine ştie cui) s-au prăbuşit peste cei dintâi intraţi, trântindu-i pe podele (mai mult de spaimă decât de lovitură) şi făcându-se ele însele ţăndări. Noi ceilalţi, care am năvălit după ei, am avut parte – fireşte, tot din zguduirea aceea – de-un vraf întreg de coşuri goale de flori şi-un maldăr de cutii.

Ne-am tăvălit pe podea, murdari, transpiraţi, prăfuiţi, printre cioburi, cutii şi coşuri de flori. Totuşi, ne-am ridicat şi-am început să căutăm, cu febrilitate, răscolind colbul, destrămând pânzele păienjenilor, silindu-le pe sărmanele insecte să se refugieze, în goană, pe după grinzile de sus ale podului şi-n colţurile cele mai ascunse ale tavanului. Fiecare din noi năzuia să fie el acela care să descopere atât de mult râvnitul baston. Bastonul care ascundea în minerul său piatra medicinală în stare, să asigure reînsănătoşirea iubitei noastre colege şi prietene, Mona.

— Uite-l! exclamă câte unul. Uite-l!… L-am

găsit.

Urma – îndată ce respectivul îşi dădea seama că nu aflase altceva decât numai vreo coadă de mătură, de perie, vreun făcăleţ uzat sau altceva de soiul acesta – un lung suspin de dezamăgire:

— Staţi!… Mi s-a părut… Ce vă repeziţi aşa? Am crezut numai… Aveţi puţintică răbdare, stimabililor! Dar uite că – am găsit!… v

Aşa s-a scurs o oră şi mai bine, cu alergătura prin pod, exclamaţii periodice de bucurie şi lungi oftaturi de dezamăgire. Până când toate speranţele pe care până atunci le nutrisem ni s-au risipit.

Stăteam, acum, fiecare pe unde căzusem de oboseală. Pe-o grindă din podea, o căldare îngăurită, o oală spartă şi răsturnată cu fundul în sus, un sac ori un covoraş ros sau cine ştie ce altă boarfă bună de odihnit pe ea.

Nu vreau să vă mai spun cum arătam. Păream o ceată de borfaşi care ar fi invadat, jefuit şi devastat o locuinţă din care lipseau stăpânii. Cel mai turtitjiintre toţi era Done.

— S-a – dus orice nădejde! gemea. Nu-mi mai rămâne decât… V-am spus… Nu trebuie… sunt dator… Vreau să-i rodau vederea Monei…

Radu, privindu-l pe Done, s-a ridicat, în picioare. Faţa lui negricioasă (din cauza asta îl şi numim Arapul – deşi Bibi-i mai spune şi „Eminenţa cenuşie”) a devenit solemnă.

Deschide braţdle, ca şi cum ar voi să înceapă

o cuvântare publică.

— Fraţilor! rosteşte grav.

— Stai jos, eminenţo, şi nu ne mai plictisi, îi dă însă Bibi un brânci în partea mai cărnoasă a trupului, făcând du-l să cadă peste Done.

Acesta, pentru o clipă, îşi uită lacrimile. Sare de pe locul lui şi se repede la Bibi:

— Ce-ai, măi? Ce te-a apucat? Amândoi se prind de braţe şi încăierarea e gata.

— Opriţi-vă se vâră între ei, îndrăzneaţă, Maia.

Laura îl apucă de un umăr pe Done:

— Astâmpăraţi-vă!… Mona suferă acolo, la spital. Şi noi, în loc să facem o treabă ca lumea…

— …ne luăm, şi-aici, în pod, la bătaie îi mustră, la rândul ei, Sonia.

Intervenţia fetelor a fost, ca întotdeauna, salutară. Încăierarea s-a terminat.

— Fraţilor, repetă Radu, urcat din nou pe cutie, după ce îşi recapătă echilibrul, vă propun o şedinţă pioniere ască, urgenţă. O… şedinţă, în care să analizăm temeinic situaţia şi să luăm o hotărâre serioasă

Bibi îl şicanează iară:

— Şi unde vrei să ţinem şedinţa?… În pod?…

— O şedinţă urgentă se poate ţine oriunde, îi răspunde, plin de demnitate, Radu. Suntem ca la război… Cine este pentru?

Cele mai multe mâini se ridică.

— Bine. Să ţinem şi şedinţă… oftează, dând

din mină, plictisii, Bibi.

— Fraţilor! repetă Radu, clătinându-se pe cutia pe care stă, dar nu apucă să-şi termine cuvântul şi, de jos, de la etajul total, răsună, impetuos, ţipătul pătrunzător, strident, destul de dogit şi prelung, prelung, ca un semnal de atac sau de alarmă, al unei trâmbiţe.

Liviu deschide uşa îngustă, scârţâietoare din balamale, a podului, punându-şi la ureche palma:

— Străbunicul are o trâmbiţă… şi cu ea ne anunţă când vrea să ne comunice ceva…

Trâmbiţă a făcut o pauză.

— Ascultaţi, copii, răsună, ca de dincolo de lume, glasul peltic. Mi-am aduţ aminte!… Mi-am aduţ, aminte L.

De lângă uşa podului, Liviu ne comunică:

— Şi-a adus aminte!… Şi-a adus aminte!…

Sărim, zguduind podul.

Trâmbiţă sună. Face câte-o mică pauză. Şi, în aceste scurte pauze, străbunicul vesteşte!

— Mi-am aduţ aminte!… Mi-am aduţ aminte.

Ne avântăm pe scări, câţiva dându-ne direct pe balustradă şi alţi câţiva de-a rostogolul, până ajungem jos. Aici, Bibi cu Done şi cu mine îl luăm pe fostul lup de mare, pe umeri. În marş indian, pornim prin toate camerele, trecând dintr-una într-alta şi întorcându-ne de unde-am plecat, în sunetele dogite ale trâmbiţei, sub privirile reprobatoare ale bunicilor şi părinţilor lui Liviu şi în strigătele noastre voioase:

— Şi-a adus aminte!… Şi-a adus aminte!…

După ce-am ostenit, îl răsturnăm pe fostul lup de mare în fotoliul dintre prototipuri, machete şi fotografii de-corăbii. Liviu îi ia de la gură muştiucul negru al trâmbiţei şi-i pune în loc pe cel de chihlimbar al pipei un cu tutun. Radu îi aprinde, cu un chibrit, tutunul. KKttnul pufăie. Surâde mulţumit. Îşi linge cu limba galbenă buzele subţiri şi rosteşte:

— Mi-am aduţ, în sfârşit, aminte…

— Adică i-a ieşiţ, în sfârşit, pasienţa, trânteşte iară încet, una d-ale lui, Bibi.

— Spuneţi-ne, domnule comandant de cursă lungă, spuneţi-ne ce v-aţi amintit? îl rugăm noi, cu sufletul la gură…

— Mi-am adus aminte că, în urmă cu mai mulţi ani…

— Cu câţi? vrea să ştie precis Bibi.

— Cu mai mulţi ani!… N-am spus? se supără bătrânul, ridicând vocea şi pronunţând aceleaşi cuvinte când corect, când peltic.

Toţi îi facem semn lui Bibi să tacă.

— A venit la mine un… învăţat… un mare, ţelebru… învăţat… pe care-l cunoşteam de la Gdańsk şi căruia i-am povestit despre piatră…

— Şi?… Şi…

— Şi-acesta m-a rugat să-i împrumut piatra să facă nişte… Cum se spune?… Nişte ecţperienţe cu ea… Dar eu, de teamă că nu te piardă piatra, i-am dat-o cu baţionul cu miner de argint cu tot!

— Şi… vi l-a adus înapoi? întreabă, grăbit, Done.

Vocea bătrânului şovăie.

— Nu… parcă nu mi l-a mai adus… Se şterge cu mâna la frunte: Nu… parcă nu mi l-aai adus… Am uitat… am uitat… Uite cum am uitat… Vorbeşte şi-i vine parcă să plângă: Am uitat să i-l cer… Credeam că mi l-a adus… şi e la adăpost… aici… în casă…

Bătrânului îi tremură bărbia. Îşi linge buzele. Liviu se duce lângă el. Îngenunchează lângă fotoliu, îi pune palma cu blândeţe pe genunchi. Îl priveşte în ochi şi-l întreabă:

— Dar, străbunicule, îţi mai aduci aminte cum se numea învăţatul?…

— Nu… nu-mi aduc aminte… Ştiu numai că avea o barbă mare… Dar o să-mi aduc aminte, n-aveţi grijă.

Face, într-adevăr, un efort nemaipomenit să-şi reamintească. De atâta încordare, o lacrimă apoasă, străvezie, i se scurge prin şanţul uneia dintre nenumăratele cute ce-i brăzdează obrazul.

Văzând această lacrimă şi efortul enorm al bătrânului de a-şi reaminti numele, pe Sonia a cuprins-o mila:

— Lasă, străbunicule, lasă!…

— O ţă-mi aduc aminte, ţi unde ţta, ţi cum te numea… încearcă el să ne liniştească. Ţi pe fetiţa aţeea… Cum o cheamă pe fetiţa aţeea?…

— Mona, străbunicule, Mona…

Bătrânul fost lup de mare vorbeşte ca într-un delir, când corect, când peltic. Trage din luleaua de mult stinsă. O lasă puţin din gură şi vorbeşte… vorbeşte:

— Pe fetiţa aţeea… Mona… o ţo vindecaţi cu piatră medicinală… că ştiţi… Doctorii nu cred în piatră… dar eu am încercat-o… Faţa adevărate minuni… (Vocea bătrânului scade.) Păcat că nu-mi aduc acum aminte… ţi cum îl cheamă pe învăţatul atela… Dar o ţă-mi aduc eu aminte… o ţă-mi aduc… ţi atunţi… atunţi…

Fostului comandant al corăbiei „Neptun”, în timp ce vorbeşte atât de agitat încep să i se închidă ochii. Cuvintele, molfăite şi pelticăite, abia i se mai preling printre buzele albe. Bărbia i se lasă, din ce în ce mai mult, până-i atinge pieptul.

— Să-l trezim cu trâmbiţ! are iar o idee năstruşnică Bibi.

Tarzan este cel mai dezamăgit:

— De fapt, nu ne-a spus mai nimic!…

Gura bătrânului s-a căscat şi sforăie uşor. Ochii i s-au transformat în numai nişte crăpături sticloase şi umede.

Liviu ne face semn cu capul să părăsim încăperea. Unul câte unul, copiii, în vârful picioarelor, se grăbesc să se strecoare afară pe uşă. Dar, fiindcă eu mă număr printre cei din urmă, mai apuc să-l aud pe fostul lup de mare r

— O ţăgăţim… noi… baţionul… atela… cu miner de argint… pe care i l-am împrumutat

învăţatului... (bătrânul i-a şi rostit numele, însă atât eu cât şi Liviu, deşi acesta eră lângă el, nu l-am auzit desluşit şi nu l-am înţeles).

M-am întors fulgerător şi l-am întrebat, măcar că era mai bine de trei sferturi alunecat în sorrin:

— Cum?... Cum aţi spus că-l cheamă, domnule comandant de cursă lungă?... Cum?...

Fostul comandant al corăbiei „Neptun”, la auzul întrebării mele, şi-a mai redeschis, ce-i drept, pentru o secundă, ochii. M-a privit ca un orb şi înainte de-a adormi de-a binelea mi-a şoptit:

— O să-l gătim... noi... n-aveţi grijă... da... da... o ţă-l gătim...

O IDEE GENIALA

— Toată povestea asta mi se pare foarte... Cum să-ţi spun?... Foarte...

Suntem amândoi ascunşi în cămăruţa de serviciu de la subsol. Prin ferestruica de sus, care dă spre grădina blocului şi spre să adă, se zăresc, târându-se, moleşite de căldură, siluetele trecătorilor.

Un nor, ca un vaporaş cu pânze, pluteşte pe cer. În casă, la parter, o attzim pe mama strigând-o pe sor-mea:

— And? a, unde e unchiul? Nu I-ai văzut pe unchiul?

Dorinţa mamei cea mai aprigă este aceea de a-l vedea e dată pe unchiul însurat. În scopul acesta, a invitat de-a lungul anilor, la noi în casă, atâtea familii cu fete... bine, drăguţe, cu studii pe

care i-ar fi plăcut să le aibă cumnate.

— M-am săturat să-ţi tot peţese! îi reproşează mereu mama.

— Eu nu te-am rugat! îi răspunde flegmatic unchiul.

— Nu m-ai rugat, dar vreau eu să te văd aşezat la casa ta…

— Sunt aşezat la casa mea! râde unchiul.

— Ca soră mai mare, îţi doresc binele.

Unchiul o cuprinde de mijloc şi, vesel ca întotdeauna, în tactul melodiei care tocmai se aude la radio, o târăşte câţiva paşi de dans. Mama se zbate şi se smuceşte mânioasă. Se opreşte în mijlocul încăperii. Îl fulgeră cu privirea. („Şi ferească sf intui să te fulgere mama cu privirea!*” spune, glumind, tata.)

— Ce-oi, fi avut cu fata profesorului Corbea? Ce nu ţi-o fi plăcut la ea? Drăguţă, titrată. Nu ştiu dacă ai băgat de seamă ce ochi avea! Ascultătoare. Cuminte. Gospodină. Dar cu fata inginerului Florescu?

Mama are spirit praetic.

— Şi fetiţa aceea, contabilă? Te-ai de cu ea de vreo câteva ori la cinematograf, la şosea…

— Fetiţa aia, cum îi zici, m-a invitat ea pe mine la cinematograf şi la şosea, nu eu pe ea. Ţi-am mai spus-o şi ţi-o repet. Ca să fim înţeleşi. O fătă, care mă invită ea pe mine la cinematograf şi la şosea, în loc s-o invit eu pe ea, mie nu-mi place…

— Ţie nimic nu-ţi place, se cam încurcă mama.

— Nu-mi plac toate combinaţiile astea. Când o fi să mă-nsor, mă-nsor fără ajutorul tău…

— Fără ajutorul meu nu-i nicio speranţă… Eşti un burlac înrăit…

— Nu vreau să mă-nsor cu cine-mi alegi tu, şi gata…

— Ţii minte ce ne-nvăţa tata? Familia…

— N-am nimic împotriva familiei. O să-mi întemeiez şi eu una…

— Tata spunea…

— Erau alte timpuri, Vichi.

— Şi-acum sunt alte timpuri…

Unchiul vrea s-o mai danseze câţiva paşi pe nxstma, dar ea nu acceptă. O sărută. Ea râde. S-a împăcat.

Pentru marţi după-masă, mama a invitat, la o cafea, o altă familie, cu o „fată drăguţă, bună, cuminte, care termină la anul Medicina…”

— Şi vrea să se mărişe, ca să rămână în Capitală? insinuează unchiul.

— De ce eşti răutăcios?… Eu te previn, să nu zici că n-ai ştiut… şi să pleci…

— Dacă n-oi uita…

— Să nu uiţi… La patru…

Astăzi e marţi. Şi unchiul, ca de obicei… a uitat să rămână acasă. De pe la două, s-a furişat din birou, având grijă să-l încuie, pentru ca oricine-l va căuta să creadă că este închis înăuntru

şi doarme. Cu complicitatea mea, care am stat de veghe la bucătărie, ca să-i dau de veste dacă mama ar fi ieşit, cumva, de-acolo, unde pregătea nu ştiu ce bunătăţi, unchiul s-a urcat în maşină şi şi-a parcat-o pe strada Ţepeş-Vodă.

— Andi a, nu l-ai văzut pe unchiul? Mama a terminat, probabil, toate pregătirile. Prăjiturile sunt gata. În casă fiecare lucruşor străluceşte. Dar vocea are, de astă dată, în plus, o intonaţie jalnică. Mama presimte întotdeauna, de când o ştiu, nenorocirile. Unchiul… Unde e unchiul? Din clipă-n clipă pot să pice musafirii şi unchiul… Vezi maşina! Maşina e-n garaj?… Vezi!…

Andra aleargă. Săndăluţele ei fără curele lipăie pe scăriţa răsucită din spate. A ieşit în curte. Trânteşte uşa metalică a garajului. Anunţă:

— Nu e!

Unchiul surâde şiret; punându-şi degetul arătător pe buze, ca o pecete. Să nu facem nicio mişcare. A păoalit-o iarăşi. Îmi pare rău de mama. Se osteneşte atât pentru fiecare din ni, Dar de unchiul îmi pare şi mai rău. Mama este, de fapt, aşa cum declara şi tata, agresoarea. Ea, fiind sora maj tăare, îi place să comande. De ce nu l-o lăsa pe uncihiiil în pace? De aceeaşi părere este şi tata.

— Fea ştii c-o fi fugit… Vocea mamei răsună foarte de aproape, fără îndoiala de la fereastra încăperii dinspre strada, de la parter, unde se află dormitorul părinţilor. Pesemne cercetează în clipa aceasta întinsul străzii. Nu s-o zări cumva? Nu s-o

întoarce acasă? O fi fogit la şcoală…

— Este vacanţă! îi răspunde Andra.

— Nu şti că unchiul se duce şi-n vacanţă la şcoală?

La cabinetul lui… Atâta ştie… cabinetul… cărţile… scrisul… automobilul… şi-n ultima vreme… sirenele. De nu l-o înhăţa… vreo sirenă când i-o fi lumea mai dragă! bombăne mama.

— Se face un timp linişte. Noi începem să ne vedem de treabă, fiecare în mină cu cartea lui. Dar, când nici nu ne mai aşteptăm la vreo surpriză, o auzim pe mama la uşă:

— Eşti aici?… Aici eşti, ştiu eu…

Uşa este încuiată. Cheia se află în buzunar la unchiul şi gaura cheii a fost acoperită cu o bucăţică de stofă neagră, anume croită, pentru ca nimeni să nu poată privi înăuntru.

Tăcem. Paşii mamei se depărtează. Dar iat-o în stradă, în faţa portiţei de la grădină.

— Se vede că i-au venit musafirii…

Răsuflăm uşuraţi.

Eu sar la ferestruică şi mă uit după familia invitată de mama:

— Sunt: un bărbat burtos, cu mustaţă o femeie, nici dânsa prea slabă, o fetiţă de vreo doisprezece ani şi o domnişoară foarte, foarte drăguţă, îmbrăcat într-o rochie rozbombon înfoiată… Aceasta trebuie să fiestudenta în Medicină…

Unchiul îşi răsfoieşte cartea.

— Să fie sănătoasă…

— Să fie sănătoasă, îi ţin isonul. Dar să ne reluăm discuţia despre bastonul cu miner de argint, revin la ale mele.

— Ţi-am spus, toată povestea cu străbunicul lui Liviu mi se pare destul de nu ştiu cum…

— Dar este adevărată, toată familia lui Liviu o cunoaşte…

— Nu mă-ndoiesc. O cunosc şi eu…

Am rămas trăsnit:

— O cunoşti?

— Sigur că da…

— Ai fost şi dumneata la Gdańsk?

Unchiul se reazemă cu spatele de perete şi râde cu poftă:

— N-am fost, fireşte, Ia Gdańsk, însă povestea asta cu înfrângerea Movileştilor la Dracşani şi luarea lor în prizonierat o cunoaşte oricine…

— De unde?

— Din istorie… Eu îţi pot spune mai multe chiar decât v-a povestit străbunicul lui Liviu. Pe când eram structenişi am aflat povestea, ţin minte că m-a impresionat nemaipomenit momentql când mândra doamnă Elişabeta Movilă, în timp ce era dusă către Stambul, unde urma să intre în haremul sultanului Mustafa, a cerut să fie oprit carul unde fusese urcată şi, tăindu-şi splendidele cosiţe castaniibălaie, le-a dăruit boierilor care o priveau tăcuţi şi îndureraţi, de pe marginea drumului, rugânduri să le pună pe lespedea de

mormânt a soţului său, Ieremia, din mânăsr tirea Suceviţa.

— Şi boierii i-au dat ascultare?

— Cosiţele se găsesc şi-acum* într-o cutie de argint, în formă de măr, atârnată sub bolta bisericii…

— Aş vrea, să citesc şi eu despre toate acestea… Unde s-or fi găsind scrise?

— În „Letopiseţul Ţării Româneşti”, alcătuit de cronicarul Matei al Mirelor, la Mănăstirea Dealului, lângă Târgovişte, ca şi într-o versiune arabă, tradusă de Macarie

Zaim. – *«***

— În altă parte nu?

— Ba da! într-o carte pe care J. Baret, avocat în parlamentul francez, şi-a intitulat-o: „Istorie pe scurt despre lucrurile cele mai memorabile întâmplate în cursul tulburărilor din urmă ale Moldovei… împreună cu minunata scăpare a Prinţului Korecki din turnurile negre ale Sultanului prin inventivitatea şi sprijinul unui parizian”. Cartea a fost vândută la Paris, în 1620, de librarul Toussaint du Bray, de pe strada Saint-Jacques, în prăvălia sa „La spicele coapte4. Povestea a fost reluată pe urmă de un scriitor român mai vechi, Constantin Gane, în volumul întâi din cunoscuta lucrare „Trecute vieţi de doamne şi domniţe”.

— Vezi, unchiule, vezi?

— Ce să văd?

— Spuneai că străbunicul lui Liviu…

— Asta o spun şi-acum. Mai întâi, nu ştiu exact dacă piatra despre care s-a scris atât în istorie o fi aceea pe care a avut-o în mină străbunicul lui Liviu. Dacă o fi avut-o?!…

— A avut-o!

— De unde eşti atât de sigur?… Dacă bat rinul o fi citit şi el povestea, şi fantezist cum este…

— JMu este fantezist.

— Ia priveşte ce apărător!… Haide să spunem atunci că n-o fi străbunicul lui Liviu fantezist. Dar dacă muribundul din Gdańsk sau, poate, cel care i-o fi lăsat moştenire inelul or fi inventat ceva?

— Unchiule, oricum ar fi, eu cred că suntem datori să-ncercăm… pentru Mona…

— Ce să-ncercăm? Nu ştiu ce să-ncercăm!…!

— Să găsim inelul. Să-ncercăm s-o vindece inelul… sau piatra pe Mona… De aceeaşi părere este şi tatăl lui Radu, care, după cum ştii, fiind tehnician, numai de fantezii nu-i arde…

— Nu poate nici un inel să vindece orbirea sau surzenia. Sau să redea graiul cuiva care şi l-a pierdut. Asta este numai o închipuire… Ceea ce nu poate fi capabilă să realizeze medicina modernă, ştiinţa, poate cu-atât mai puţin să facă o piatră oarecare… Deşi, ia stai…

Unchiul a rămas puţin pe gânduri. *f*

— Ce e? mă însufleţesc.

— Scriitorul Gane, murmură unchiul, presupunea… presupunea el sau îşi însuşise

presupunerea altuia…

— Ce?… Ce… capăt o nouă speranţă.

— …că piatra aceea putea cuprinde o fărâmă de radiu…

— Radio? înţeleg greşit. Ce legătură are una cu alta?

— Nu radio, radiu sau radium, mă corectează unchiul. Acesta ete un element din grupa metalelor alcalino-pămmtoase… Se găseşte în minereurile de uraniu…

— De uraniu am auzit…

— Are efecte pozitive în tratamentul unor tumori, exercitând asupra organismului o acţiune foarte apropiată de aceea a razelor X. Se foloseşte cu ajutorul unor aparate sau tuburi speciale, ori al unor ace de platină care conţin o cantitate foarte redusă de radiu…

— Locul acelor tuburi sau aparate poate că-l ţine inelul sau însăşi piatra, observ.

— Da, da, s-ar putea, dă din cap, pe jumătate convins, unchiul. Poate că emanaţiile din această piatră or fi mai eficace decât cele folosite obişnuit în clinici… Poate ar merita încercat…

Sar, îl iau de gât:

— Aşa e, unchiule?

— Şi, dacă, întrradevăr, ar fi vorba de acea piatră medicinală de care s-a scris, aceasta, ar avea o valoare incalculabilă. O valoare terapeutică şi în acelaşi timp istorică. Ar putea costa sute de-mii de lei… Nu mai spun ce-ar însemna din punct

de vedere muzeistic.

— Deci încercăm?...

— Încercăm... Merită. Voi aveţi dreptate. Dar unde s-o găsim?...

M-am dezumflat.

— S-o căutăm, este singura mea propunere. Toţi copiil vor acest lucru.

— Străbunicul lui Liviu nu-şi poate aduce aminte cu niciun chip numele învăţatului căruia pretinde că i-a împrumutat bastonul cu miner de argint?

— De-atâtea zile...> şi nu poate... Nu poate... O să-şi aducă aminte, cu timpul, zice... dar deocamdată; nu poate...»u poate...

— Ştii la ce mă gândesc? Să dăm un anunţ la ziar, la „Cumpărări”. Aşa: „Cumpăr baston”... Cum zice străbunicul lui Liviu că era bastonul?

— Subţire, elegant...

— ...„subţire elegant, cu miner de argint”.

— Unchiule, eşti genial!... Eşti colosal L. Eşti teribil!

Unchiul bucuros şi el de soluţia aflată, s-a ridicat în picioare. La ferestruica dinspre grădina blocului s-a ivit mama. Ne priveşte ţintă. Am rămas ţepeni.

— Deschideţi!

Ascultător, după ce schimb o privire vinovată cu unchiul, mă urc pe masă şi deschis ferestruica.

— Mamă, încerc să-l salvez pe unchiul. Ne-am bătut între timp capul şi am găsit soluţia...

Mama mă priveşte* încruntată:

— Ce soluţie?…

— Ca să descoperim bastonul cu miner deargint.

— Lasă-mă-n pace cu bastonul tău cu miner de argint… şi cu toate prostiile voastre…

— Nu sunt prostii! Vrem s-o vindecăm pe Mona… Şi piatra poate fi de o valoare istorică… Va fi extraordinar… Extraordinar…

— Zău? întreabă mama, puţin pe gânduri.

Unchiul tace şi-şi răsfoieşte cu febrilitate planşele.

— Haide, veniţi în casă… Musafirii au plecat.

AT! DAT UN ANUNŢ?

Ţârrrrr!… Ţârrrrr L.

Telefonul din camera de zi sună, prelung, repetat, înnebunitor, de parcă ar dori să sară din furcă.

Aseară m-am culcat târziu; am privit un „western”, mi-e somn.

Ţârrrrr!… Ţârrr!…

Îmi pun pe urechi perniţa. Pe urmă schimb perniţa cu perna. Degeaba. Cât să fie ceasul? îmi desfac uşor, numai pe jumătate, pleoapele de la un singur ochi, ca să nu mă trezesc de tot, şi, dând un pic la o parte perna, privesc spre noptieră. Ceasul arată clar: şase fără un sfert. Şase fără un sfert? Cine o fi nebunul care mă trezeşte cu noaptea-n cap?

Ţârrrrr!… Ţârrrrr!…

Îmi aduc aminte de aseară, când am stins televizorul, am uitat – şi doar mama mi-a recomandat de câteva ori – să scot telefonul din priză. Aceasta este răsplata neascultării mele.

Pun capul pe cearşaf. Îmi reaşez pe ureche perniţa. Deasupra adun, ghemotoc, perna. Degeaba, tot degeaba.

Cât o avea de gând să bâzâie aşa? Şi cine o suna?

Tata, la ora asta, se află pe şantier. El iese pe uşă dis-de-dimineaţă, la cinci. Mama se scoală împreună cu el şi se duce în bucătărie. Bunica la fel. Dada Maria, care ne ajută la treburile din casă (unchiul îi zice Pepşi, după felul cum numeşte dada Maria băutura sa preferată – pepsi), nu urcă la etaj până la orele nouă. Andra nu ţi-ar răspunde la telefon nici de-ai pica-o cu ceară. Iar unchiul este plecat la Cluj.

M-am trezit de-a binelea. Vreau să mă scol. Dar telefonul tace.

Îmi dau deoparte şi perniţa sub care aproape mă sufocasem. Mi la pun la loc sub cap. Mă întind. Ridic mâna şi trag de manetă să desfac oberlihtul. Aerul proaspăt şi rece pătrunde în odaie. Mă înfăşor în pătura subţire, din păr de cămilă. M-am încălzit. E bine. Ochii mi se închid.

Prin minte mi se perindă cele petrecute în aceste două din urmă zile. Comandanta noastră, mai inimoasă decât toţi ceilalţi profesori, convinsă că merită să fie căutat inelul cu piatra preţioasă

(preţioasă, dacă nu pentru însuşirile ei medicinale, măcar pentru valoarea istoricămuzeală) i-a convocat pe pionieri. Deşi aflaţi în vacanţă, copiii, câţi nu sunt, plecaţi din Bucureşti, s-au adunat în păr.

Ne-am povestit unii altora ce mai auzisem despre Mona (veştile nu erau deloc bune) şi a început şedinţa.

După o dimineaţă întreagă de discuţii (discuţii este un fel de-a spune, deoarece ridicaserăm şcoala în sus cu gălăgia noastră – noroc că nu se ţin lecţii) s-a luat următoarea hotărâre: pionierii să se împartă în grupe, şi fiecare grupă, cu ajutorul părinţilor, rudelor, prietenilor etc, etc. Şi prin orice mijloace va putea şi va şti să le folosească, să încerce să depisteze:

Cine sunt învăţaţii care se ocupă de Medicină, Chimie, Fizică şi Ştiinţele Naturii (ştie deocamdată) şi poartă sau cel puţin posedă în locuinţă un baston cu miner de argint.

S-a format şi un comandament, ai cărui reprezentanţi trebuiau să fie zilnic, la anumite ore, în şcoală, la sediul organizaţiei de pionieri, pentru a primi şi selecta, repede, toate informaţiile primite. Ne consideram cu toţii mobilizaţi pentru Acţiunea „Bastonul cu miner, de argint-Mă revăd apoi, timid, în odăiţa din Intrarea Zalomit a Agenţiei de publicitate, cu anunţul pentru „Cumpărări”, întocmit de unchiul, aşa după cum stabiliserăm împreună: *Cumpăr baston subţire,*

elegant, cu miner de argint sau fildeş. Ofer preţ bun. Adresaţi-vă telefonie la numărul 95.02.12.

(Unchiul spusese că: dacă bastonul o fi avut miner de fildeş şi străbunicul lui Liviu l-o fi încurcat?)

Mă întind. Casc.

Când trebuia să apară anunţul? Peste două zile. A! Peste două zile? Aşa e. L-am dat alaltăieri. Ieri... Astăzi. Mă uit la calendar. Astăzi este data apariţiei. Cum am putut să uit?

Şi telefonul de adineauri?

Privesc îngrozit ceasul. Şase fără cinci minute. Au trecut zece minute de când m-a trezit soneria.

Dar dacă telefonul de adineauri o fi fost din partea unui posesor de baston cu miner de argint? Şi dacă posesorul acesta o fi fost chiar omul pe care-l căutăm, acela care se apâneşte bastonul unde se află ascuns inelul cu piatra preţioasă?

Unchiul, când completase anunţul pentru „Mica publicitate”, mai formulase o obiecţie: persoana care împrumutase bastonul şi nu-l mai restituise ştia ce se ascunde în minerul lui Deci, şi în cazul când ar fi consimţit să-l vândă, ceea ce era prea puţin sau deloc probabil, s-ar fi îngrijit să scoată înainte dinăuntrul minerului inelul.

— Bine, bine, i-a răspuns comandanta noastră. Dar, cumpărând un baston, în mânerul căruia, demontându-l, se va putea observa c-a fost ascuns, la un moment dat, ceva, am avea imediat

un indiciu. Şi am putea, la nevoie, obliga persoana respectivă, pe cale legală, să i-l înapoieze străbunicului lui Liviu. De altfel, vina pe care i-o găsesc bătrânului este aceea că nu s-a adresat autorităţilor pentru a afla pe adevăratul moştenitor al inelului, ci şi-a luat el o sarcină pe care, în cele din urmă, a lăsaţ-o baltă…

Unchiul se cam îndoia de reuşita iniţiativei noastre, dar tovarăşa comandantă a mai făcut următoarele supoziţii:

— Dacă, din cine ştie ce motive sau prin cine ştie ce întâmplare, persoana care a obţinut de la străbunicul lui Liviu l-o fi pierdut ori i-o fi fost furat! Şijp, dacă, forţată de cine ştie ce situaţie, aceasta l-o fi dat mai departe, poate – să sperăm noi! – fără să-i mărturisească taina? Şi-acum persoana respectivă o avea bastonul, dar necunoscându-i secretul, la citirea anunţului, ar fi dispusă să-l vândă? Chiar şi numai bastonul şi cu atât mai mult mânerul de argint, înseamnă pentru oricine, cât de cât, o valoare. Mai avem, deci, o şansă!

În urma acestor discuţii şi a altora, unchiul s-a hotărât, definitiv, să alcătuiască anunţul.

Mă întorc, iarăşi, spre ceas. S-a făcut şase. Sar din aşternut, alerg în camera de zi, apuc în mână receptorul şi, cu speranţa absurdă că acela care sunase s-o mai fi găsind încă la aparat, strig cât pot:

— Alo!… Alo!… Alo!…

Nu se aude însă niciun răspuns. Vine numai tonul.

Ceva sau cineva din adâncul fiinţei mele îmi destăinuie că am ratat cea mai bună şi cred singura ocazie de a regăsi faimosul baston. De aceea mă simt cum nu se poate mai amărât.

De jos, într-un suflet, auzindu-mi strigătele, urcă, la goană, mama:

— Ce s-a-ntâmplat? De ce strigi?

— Am răspuns la telefon.

— Cui?

— Cuiva care a închis.

— Şi ce era nevoie să ţipi aşa? M-am speriat…

Nu-i răspund, recunoscându-mi vina, şi, în timpul cât mă îmbrac, îmi fac alte aspre mustrări pentru lenea de a nu fi sărit din pat la cebdintâi clinchet al clopoţelului

„N-o să mai sune nimeni. Asta a fost L.,?

Cobor la micul dejun. Îmi torn în ceaşcă lapte. Rup o bucată bine prăjită deorn. Pe neaşteptate: ţârrrr! ţârrrr!… cel mai sprinţar, mai vesel şi mai înviorător ţârâit de telefon din toţi cei treisprezece ani de viaţă ai mei.

Mama, bunica şi Pepşi, ocupate cu treburile, asurzite de zăngănitul vaselor şi de discuţiile lor culinare, nu-l aud. Numai mie… numai mie îmi sună în urechi ca o muzică! Aşa cum ar fi exclamat tata: Beethoven, Bach şi alţii de care în clipa asta luminoasă nu-mi mai aduc aminte.

Arunc dintr-o mină şervetul, din cealaltă

cornurăstorn cu amândouă dulceaţa şi zbor, ca un şoim – asta este expresia lui Bibi! – având însă grijă să-mi încurc picioarele în franjurile covorului, până în camera de zi. Acolo înşfac receptorul, dar nu apuc să-l duc la ureche şi tace.

Aştept. Tace. Tace, blestematul, tace. Adineauri suna să mă înnebunească, şi acum tace. Tace.

Îl pun la loc şi pornesc spre sufragerie, trist, încredinţat despre ce trebuia să urmeze pentru pocinogul cu dulceaţa de vişine, despre care ştie şi-un copil că „nu iese”.

M-aşez pe scaun şi reîncep să mănânc, aşteptând sosirea mamei, care nu băgase încă de semă catastrofa de pe faţa albă de masă.

Cum mă aşez: ţârrrr L.

Mă reped şi apuc receptorul înainte de a-şi înceta apelul.

— Aţi dat dumneavoastră un anunţ pentru un baston subţire, elegant

— Da, da, cu miner de argint…

— …sau de fildeş, precizează vocea, o voce bărbătească destul de neplăcută.

— Sau de fildeş, adaug, la rândul meu, moale.

— Eu am un baston subţire, elegant, cu miner…

— De argint?

— De fildeş L.

— De fildeş, am cumpărat! (Unchiul se răzgândise între timp să mai căutăm şi bastoane

cu miner de fildeş, i amânând doar la cele de argint.)

— Când?

— Astăzi.

— Aşa de dimineaţă?

— Aşa! De argint nu aveţi?

— Nu. i

Telefonul păcăne sec; însă abia se închide şi ţârâie iar;

— Aţi dat un anunţ…

— Da.

— Pentru un baston…

— Cu miner de argint…

— Cu miner de argint. Am.

Sufletul mi se umple de-o bucurie fără pereche.

— Cum putem să-l vedem?

— Dar cine este acolo? Mi se pare că vorbesc cu un copil… un băiat… *J*

— Sunt un copil…” un băiat…

— Cum te numeşti, băieţel?

„Auzi ce întrebare! Ce l-o interesa pe dumnealui cum mă numesc?”

— Şandu.

— Aşa, Sandule; şi fiindcă ne-am împrietenit şi suntem tizi, spune-mi cine are nevoie de baston?

— Eu… adică nu eu… unchiul…

— Cum îl cheamă pe unchiul?

— Profesorul Grozăvescu.

— Şi mai cum?

— Andrei.

— Profesorul Andrei Grozăvescu? Parcă-am auzit eu numele ăsta.

Începe să mă enerveze:

— Se poate…

— Este bătrân?…

— Are treizeci de ani.

— Deci, nu este bătrân. O fi bolnav sau a avut vreun accident? Haide, haide, Sandule. Îi poţi mărturisi lui nenea Sandu cel vârstnic, prietenului tău cel mai bun, adevărul…

„Prietenul meu cel mai bun, auzi? Un străin, vârstnic, un necunoscut! Şi-n cazul acesta Bibi ce este?”

Mă supără teribil interogatoriul necunoscutului, însă şi el, desigur, se teme să nu *h* greşit numărul şi să-l păcălesc cu ceva.

— N-a avut niciun accident… şi nici nu e bolnav…

— Atunci, te rog frumos, Sandule, nu te supăra, auzi? Nu mi-ai putea spune pentru ce-i trebuie?

Interlocutorul începe să mi se pară de-a dreptul suspect. Mă tentează să i-o retez scurt: „Aşa. Îi trebuie, şi gata. Treaba lui. Ce te priveşte pe dumneata?” Dar mă tem, cum v-am mşă spus, să nu fie chiar el posesorul bastonului de care avem nevoie şi să-l pierd astfel pentru o supărare rde moment. – îi trebuie… inventez, pentru un

prieten al dânsului… foarte bătrân…

— Câţi ani are?…

— Ăăă… Optzeci… Şi… care este foarte bolnav…

— De ce boală suferă?

— Aăă… Nu ştiu… parcă a avut o gripă…

— O gripă? Pentru gripă îi trebuie baston?…

— Aşa cred… sau de inimă…

— Glumeşti?…

— Nu glumesc; dar dumneavoastră aveţi de vânzare bastonul? iau şi eu ofensiva.

— Altminteri de ce-aş mai fi telefonat?

— Nu ştiu, însă, dacă-l aveţi de vânzare, vă rog să-mi spuneţi … aşa m-a rugat unchiul… să rog pe cine telefonează pentru baston… să spună şi cum e…

— E subţire, din lemn de trandafir, elegant şi cu miner demontabil de argint…

— Demontabil?

— De ce?…

— Tocmai demontabil caută…

— De ce?…

Omul „prietenul meu cel mai bun, nenea Sându-mă scoate tot mai rău din sărite cu prea lunga pisălogeală şi cu „de ce?”-urile lui.

— Nu ştiu. Aşa îl vrea dânsul, demontabil.

— Ciad vrea să-l vadă?

— Dumneavoastră când sunteţi acasă? Sau veniţi dumneavoastră la noi?

— Nu, eu nu vin. Eu nu vin la nimeni. Să vină

dânsul. Că dânsul are nevoie de baston cu miner de argint. Numărul meu de telefon este 85.90.44.

— 35.90.44? Staţi un moment să-l însemn pe carnet: 85.90.44. În ce cartier staţi?...

— În cartierul Militari. Pe strada Căpitan Enache Lungu, la numărul 4. Îi vine departe?

— Nu. Nu-i vine departe deloc. Are macină.

— Are maşină? Bine. Cu-atât mai bine. Să-mi dea dânsul telefon când vine. Mă găseşte dimineaţa până la unsprezece. De la unsprezece – nainte plec. Va da telefon sigur?

— Cum nu se poate mai sigur.

— Când?

— Mâine.

Telefonul păcăne. Răsuflu uşurat. Am găsit, ce-i drept, un baston cu miner de argint... şi încă demgntabib Poate, dac-am avea noroc, să fie acela pe care-l căutăm. Mi-a scos însă „nenea Sandu” sufletul cu interogaţiile lui. Pisălog om. Pisălog.

Vreau să mă duc pentru a treia oară la masă, când: ţârrrrr!... ţârrrrr!... ţârrrrr!...

— Doriţi un baston cu miner de argint sau fildeş?

— Cu minei de fildeş am cumpărat, repet minciuna de mai-nainte. Nu mai avem nevoie decât de unul cu miner de argint. Aveţi dumneavoastră unul?

— Nu am unul...

— N-aveţi?... Atunci... pentru ce?...

— Am cinci.

— Cinci bastoane cu miner de argint?

— La drept vorbind, n-am cinci. Am o colecţie întreagă. Cine doreşte să cumpere poate să vină să mi le vadă... La mine are ce vedea. Cu minere de fildeş, de olmaz, de chihlimbar, de aur, de argint...

— Aveţi şi de aur?”

— Şi de aur! Vă interesează?

— Poate că dă, răspund într-o doară, fără să ştiu de ce. Dar pentru moment nu vrem să cumpărăm decât cu miner de argint.

— Dintre cele cu minere de argint, aşa cum spuneam adineauri, pot să vând cinci. Restul le ţin pentru mine.

— Nouă nu ne trebuie decât unul.

— Mă rog, fie şi unul. Când veniţi să le vedeţi?

— Telefon aveţi?

— Telefon, nu...!

— La ce adresă staţi?

— Strada Maior Nicolae Petrescu, 3...

„Şi ăsta are tot o adresă cu grad militar, mă gândesc”.

— Pot fi vizitat numai între patru şi şase după-masă.

— Patru şi şase, după-masă. Însemnez. Vă mulţumesc.

— Bună ziua!

— Bună ziua!

Pun receptorul în furcă şi chibzuiesc să-mi

revăd însemnările – dar telefonul, ca la comandă, face pe loc apelul.

— Aţi publicat dumneavoastră un anunţ?

— Da.

— Pentru un baston cu miner de argint?…

— 1 întocmai.

— Întocmai… întocmai, zice mama, care apăruse, pe nesimţite, împreună cu Andra, în spatele meu. Ai monopolizat telefonul? Cu cine tot vorbeşti?…

— Pentru bastonul cu miner de argint… Anunţul…

Mama îmi desprinde receptorul din mină:

— Reveniţi, vă rog, puţin mai târziu…

Aşază receptorul în furcă. De cum ridică mâna, telefonul sună.

Mama apucă receptorul şi îl trânteşte, furioasă, în furcă. Telefonul se închide… şi sună. Iar îl închide, tar sună.

— Mamă, te rog, lasă-mă să vorbesc. Este foarte important… foarte important… Unchiul a scris anunţul…

— Şi ce dacă l-a scris unchiul? Întâî doresc să stăm de vorbă noi doi, şi-abia după asta o să vorbeşti şi tu mai departe despre bastoane. Vino, te rog, până jos.

Telefonul sună. Mama ridică receptorul şi-l azvârle în furcă. Întrerupându-l. Iar sună, iar îl închide. S* tot aşa. Necontenit. Mama înşfacă, în cele din urmă, receptorul şi, ca să nu mai sune

deloc, îl aşază, definitiv, pe măsuţă.

Din receptor, cu întreruperi, se aude:

— Alo!... Alo!... Aţi dat un anunţ... un anunţ? ... Răspundeţi vă rog, răspundeţi...

Andra sare într-un picior, bătându-mi cu pumnii „sâc!” şi-mi cântă:

— *Ai păţit-o cu dulceaţa, ai păţit-o cu dulceaţa, c-ai pătat faţa de masă*.

Sâc, şic, sâc! *Sâc, şic,* şic îmi aduc aminte, reproşându-mi, că încă ieri am necăjit-o, luându-i mingea primită în dar de ziua ei şi i-am spart-o, jucând fotbal cu Bibi. Aşa că nu mai pot avea dreptul să-i pretind să fie de partea mea.

Mă resemnez, îmi plec capul şi mă cobor – pentru a câta oară? – ca un condamnat la moarte, pe scară, către sufragerie, cu mama şi Andra în spatele meu.

i

TREI ZILE DE COŞMAR

J

Au trecut trei zile. Trei zile de coşmar.

Ce-a fost este foarte greu de închipuit şi cu atât mai greu de descris. Ne întrebam, sfârşiţi:

— De unde atâtea bastoane? Parcă izvorăsc! De unde?

Deoarece, începând din clipa când maijja, după ce mă judecase pentru pătarea, iremediabilă, a uneia dintre cele mai bune feţe de masă ale sale („e de olandă”, „am primifc-ţi ca zestre de la bunica”, „n-ai grijă de nimic”, „eşti neglijent”, „nu

te ţii decât de fleacuri” etc, etc.) şi îmi dăduse voie să pun la loc receptorul, telefonul sunase neîncetat. Neîncetat, înţelegeţi?

La început faptul acesta mă amuzase teribil. Eram bucuros. Şi ce spun bucuros? Fericit. Alergam sărind într-un picior. Aveam carnetul şi creionul. Însemnam ceea ce mi se dicta la telefon: Piesă rară… excepţională… comandă specială… unicat… Baston marca Valery… Antoine… Schneider… Tomson… Argint… Argint aurit… marcat… aur… fţfdeş… abanos… bambus… manşon de piele de crocodil… I-a aviţt bunicul… străbunicul… care a fost ministru… ambasador… etc, etc. Veniţi?… Gând veniţi?… Se poartă iar bastoanele? Ah! S-o fi reîntors moda!… Ce modă era aceea L. Ce frumos le sta bărbaţilor… Tinere… băiete… copilaşule… tu… eleule… dumneavoastră… Blocul din colţ… Casa de lângă bodegă… Unde se vede o ceasornicărie… lângă Complex… peste drum de cinematograf… sunaţi de două ori… ştiţi… locuim la comun şi să nu prindă de veste vecinii… suntem certaţi… Ne întâlnim la ceas… în faţa cofetăriei… etc, etc.

Bărbaţi» femei, tineri, moşi, babe, ha poate şi copir Asalt telefonic în toată regula.

După ce am obosit şi-am început să mă târăsc de la fotoliu la măsdţa pe care era instalat telefonul, mamei i s-a făcut milă. Deşi îmi închipui că aţi băgat de seamă, nu ne aproba pe unchiul şi pe mine, a început să răspundă şi ea. Şi, ca şi cum

n-ar fi fost de ajuns Bucureştii, ne-am pomenit că ne cheamă provincia: Ploieşti, Cluj, Giurgiu, Calafat, Iaşi, Salonta, Târgu Mureş, Râtâmicu-Vâlcea…

Vă rog să faceţi o singură dată în viaţă o experienţă de felul acesta. Să puneţi pe cineva de la un alt telefon să vă sune continuu. La început, ca şi pe mine, o să vă distreze. Clinchetul e vesel, amuzant. Pe urmă, vi se vek naşte un fel de mică plictiseală. Plictiseala se va schimba, după foarte puţin timp, într-o iritare. Iritarea, în enervare. Enervarea va creşte. O să vă spuneţi în gând, încercând încă să zâmbiţi. „Hai, ajunge. Ne-am distrat de minune. Să punem punct.* Numai că telefonul, nevrând să vă priceapă şi neîncetând să sune, zâmbetul vi se va slei încetul cu încetul. Buzele vi se vor strânge, preschimbându-se în două linii subţiri. O strâmbătură vă va brăzda trăsăturile feţei. Se vor ivi şi alte linii, care marchează tensiunea nervoasă, pe obraz. Pumnii vi se strâng. Daţi din picior ca un cal tânăr pus întâia oară la ham. Aţi devenit un vulcan. Vă vine să striviţi în mâini telefonul. Numai să-l faceţi să tacă. Nu e însă cu putinţă. Şi-atunci aveţi impulsul ori să-l izbiţi de pământ şi să-l călcaţi în picioare, ori să-l azvârliţi pe fereastră. Această din urmă soluţie parcă e mai plăcută.

Nu faceţi însă niciuna nici alta, fiindcă mereu vă gândiţi:

7, Dar dacă tocmai apelul care urmează este

cel important, cel pe care contăm, cel care va fi hotărâtor pentru soarta Monei? Să mai aştept. Să mai am puţină răbdare. N-o să ţină chestia asta o mie de ani… Ce-a fost mult a trecut. A fost o furie. Trece.*

Vă resemnaţi şi rămâneţi să răbdaţi mai departe.

S-a terminat şi eu m-am E epuizată. Îi dau ajutor bunica, Pepşi şi, până la urmă, o mobilizăm pe Andra care, deşi nu merge încă la şcoală, ştie să vorbească la telefon şi, într-o măsură oarecare, să însemne numere.

Ce bine-mi prinde acum că, la îndemnul unchiului („Să vezi cât o să-i folosească dacă începe să cunoască literele

Încă înainte de a deveni şcolăriţă”), m-am ocupat de ea şi-am învăţat-o puţin să citească şi puţin să scrie!

S-a isprăvit şi cu bunida, Pepşi şi Andra. Noroc că pe la trei şi jumătate (sau, mă rog, ca să mă pronunţ corect şi să nu existe nicio confuzie, pe la orele cincisprezece şi treizeci de minute) vine tata. Unchiul are ore neregulate. Se întoarce cam între patru după-amiază şi miezul nopţii (Uneori, când are treburi mai importante, şi după miezul nopţii.)

Acum suntem toţi K.O. Chipurile ni s-au făcut pământii. Am slăbit. Avem ochii înfundaţi în orbite. Sub ochi pungi vinete. Pomeţii obrajilor ne-au ieşit afară.

— Am devenit fantome, exclamă mama.

— De ce ne-o fi bătut Dumnezeu aşa? se văietă bunica.

— Prăpădul lumii! se plânge Pepşi.

— Eu nu mai pot! miorlăie Andra.

Mama, bunica şi Pepşi sunt legate cu şervete ude la cap. Tata, de transpirat ce-i era părul, i se lipseşte pe ţeastă.

Şi toţi oftează în cor:

— Ufff!…

— Pentru cauzele nobile merită să suferi! încearcă, uneori, singur, unchiul să ne ridice moralul.

Îi las, acasă să sjp descurce cum or şti şi fug la şcoală, unde urma să ne întâlnim zilnic, cum am

spus, pentru centralizarea informaţiilor cu privire la Acţiunea „Bastonul cu miner de argint”.

— Saluţi... t

— Saluţi!... v

Le dau raportul. Unchiul a stat iar de vorbă cu profesorul Dumitrescu, şi starea Monel pare a fi staţionară. Unele speranţe există, dar trebuie să avem răbdare.

— Răbdare!... Răbdare!... Atât ştiu dumnealor! se supără Radu. Ochii îi scânteiază. Transpiră. I-alât de cald. Cât trebuie să mai aşteptăm?... Şi voi, cu anunţul?

Povestesc ce se întâmplă acasă şi ei, în loc să ne compătimească, râd de nu mai pot.

Bibi, cel puţin, se ţine cu mâinile de burtă:

— Parcă vă văd ca nişte stafii, târându-vă prin casă...

Să fim realişti L.

Mă necăjesc:

— Cum, să fim realişti?... Mai bine puneam în anunţ numărul de telefon de-acasă de la tine...

De ce nu l-ai pus?

— De prost. Cine-a prevăzut ce-o să fie? Vouă ce vă pasă? „După mine potopulvorba lui Ludovic al paisprezecelea...

— Al cincisprezecelea...

— Mă rog, dacă-ţi face plăcere, fie şi-al cincisprezecelea. Ne-am luat după vorbele unui bătrân, care nu-şi mai aduce aminte, cum zice unchiul...

— Cine n-are un bătrân să-şi cumpere…

— Tu atâta ştii, să râzi.

— Lăsaţi discuţia asta, se vâră între noi Laural

— Să fim realişti, zice Bibi. Tu ce vrei?

— Să ne-ntoarcem la ce ne interesează!…

— Întoooarci-ţi!… întoooarci-ţi!… cântă Bibi, cu un uşor accent rusesc, imitând-o, ce e ţirept, admirabil, pe o cânt

areaţă de muzică uşoară, care tocmai terminase să cânte la radio.

— Nu eşti serios deloc! îl apostrofează Radu.

— Mă, eminenţă?… Mă, cenuşă, iar tedbagi? îi răspunde Bibi.

Discuţia amepinţa să degenereze.

— Ştiţi ce? Mai bine spune-ne, Sandule, câte adrese pentru bastoane cu mâner de argint ai însemnat? mă întreabă Maia…

— Vreo patruzeci… poate cincizeci… Dar nu i-am însemnat pe toţi… Unii au bastoane aiurea… nu ce-avem noi nevoie…

— Şi telefoanele continuă să curgă?…

— Nici gând să se termine… Am primit şi-un telefon de la miliţie…

— De ce?… Pentru ce? sar toţi.

— Ne-au avertizat să nu-cumpărăm un baston cu miner de aur, care are ca semn de marcaj un leu…

— Un leu?… Leu de cumpărat, ban?…

— Nu, leu care rage şi mănâncă oameni.

— Din ăla din Africa…

— Din ăla…

— Nu mai spune…

— Zieeau că ar fi un baston de mare valoare.

— Iar de mare valoare?

— Şi-a fost furat…

— Ia uitaţi-vă ce întâmplare, ciripeşte Sonia, frămânfcându-se ca o furnică dupăvce a descoperit ceva de mâncare.

— Voi ce-aţi mai aflat?

Bibi s-a ridicat în mâini şi de-acolt> mă priveşte, ca diratr-o oglindă răsturnată:

— O mulţime de lucruri…

— Povestiţi.

Începe Done:

— Pe unii copii nu i-au primit în casele unde au încercat să intre…

— Pe alţii i-au primit, dar ce-au găsit acolo…

Liviu râde:

— Măciuci… ghioage… cum purtau ăia-n filmul Mihai Viteazul… îi ştiţi?…

— O bătrână i-a adus lui Nicu o suliţă… o avea de la teatru, explică doct, ca întotdeauna, Radu… Cine ştie cum o fi „capturat-o”…

Laura, bohdoaca, sare pe-o bancă şi bate din palme:

— Şi Done a avut parte de-un baston înalt… până la gât…

— Până la gâtul lui, sau al tău? o ironizează Maia.

Laura îi aruncă o privire piezişă. Nimic n-o. supără mai rău decât iluziile directe la scurtimea ei. Dar trece peste asta şi-şi continuă ideea:

— …un baston de mitropolit… cu o măciulie mare în vârf şi gros, uite-aşa, îşi arată piciorul…

— Şi voi, tu şi cu unchi-tău, când vă duceţi să vedeţi bastoanele? vrea să afle Liviu.

— Când s-o termina nebunia asta de la telefon… Unchiul selectează lista. N-o să ne putem duce la toate…

— Am citit că lui unchi-tău i s-a publicat o lucrare în nu ştiu ce ţară…

— În Italia, deşteptule!

— Deştept eşti tu, putea să fie şi-n altă parte… Da ce scriu ăia de el, măi, se miră Liviu. Cică e un renumit specialist.

— Păi e.

— E!

— Să vedem ce face acum cu bastoanele. Cum le-o alege? La asta să-l vedem cât e de savant! zice Bibi.

— Te duci la unchi-tău?

Dau din cap afirmativ.

— Ia-mă şi pe mine!

— Nu, că-l deranjăm amândoi.

— Te-aştep Mn Câştigâu.

— Va bene!

Ca să ajungi din strada Traian, unde e şcoala

noastră generală, la liceul unde-şi are unchiul cabinetul* trebuie să iei de la staţia Ţepeş-Vodă un troleibuz, care te plimbă prin faţa Foişorului de foc (turnul de unde se observau pe vremuri – când fostele case de lemn ale oraşului se aprindeau cu mare uşurinţă – incendiile; astăzi „Muzeul pompierilor”) să străbaţi una din principalele artere ale oraşului şi să poposeşti lângă Cişmigiu.

Acolo – cu ferestrele a doua laturi din clădire deschise către verdeaţa, mireasma, culorile şi răcoarea grădinii Cişniigiu, către larma şi veselia copiilor şi tinerilor ce se plimbă pe aleiele sale umbroase – se găseşte liqeul.

Aici, unde au învăţat şi au predat personalităţi cu nume de asemenea dintre cele mai ilustre ale ţării, predă şi unchiul.

Portarul, nea Mitrică, voinic cât un munte, stă în prag:

— Pe cine căutaţi?

(El ştie bine pe, cine caut, dar face asta rfhmai aşa, de banef.

— Pe unchiul!

— Lucrează… Nu primeşte pe nimeni…

— Nici pe miile?…

— Pe nimeni.

Mă străbate un gând:

— L-a mai căutat cineva?

— O tânără profesoară de Română, „Munteanu…

— Comandanta noastră… Ai rodit a, îmi

şopteşte la ureche Bibi.

— Şi-a dat ordin unchiul* aşa?

— Precum ai auzit!…

— Lasă, mă, lasă! îmi dăbibi un ghiont cu cotul în şale. Dacă nea Mitrică spune…

Am înţeles. Plecăm încet, ca şi cum n-am avea nicio grabă, spre poarta mare a Cişmigiului. De-acolo fugim către gardul din fund al şcolii unde, în reţeaua de sârmă, cineva a lărgit o breşă. Ajutat de Bibi, mă strecor dincolo. O iau pe uşa din spate. Trec pe la garaj, ateliere. Urc către laboratoare. Ajung la cabinete. Uite şi cabinetul de istorie. Unchiul lucrează, cu o mulţime de cărţi şi planşe deschise în faţă.

— Nu te-ai lăsat!

Tac.

— Vreau să răsuflu puţin. Mâine începem să vizităm pe cei care vând bastoane…

— Începem să le vedem?

— Vreau să mai spun ceva. La uşă însă: cioc-cioe-eioc.

— Intră!

O tânără, împurpurată, îmbrăcată într-o rochiţă verde, îşi face apariţia în cabinet.

— Ce doreşti?”

— Să mă iertaţi… (fata se bâlbâie) am auzit că dumneavoastră căutaţi un baston cu miner de argint…

De unde ştii?

— Am citit în ziar. Vă cunosc numărul de

telefon. Şi tata are unul… Zicea că vi l-ar… dacă nu v-aţi supăra!… vi l-ar face cadou…

— Am cumpărat, domnişoară, răspunse destul de aspru unchiul.

Fata iese o clipă pe uşă, apoi îşi vâra înapoi capul:

— Mă iertaţi, veniţi cu noi, absolventele, în excursie la mare?…

— Nu!

— Vin şi Zorica, şi Beţi, şi Dafne, toate fostele dumneavoastră eleve. Şi tare ne-ar fi plăcut să ne povestiţi, la mare, despre… sirene… *

Pe obrazul delicat al fetei s-a aşternut un surâs, care aci pare şăgalnic, aci uşor ironic.

— Eu?… Vouă?… Despre sirene?…

— Despre sirene! Ştim că aţi prezentat în străinătate o comunica re pe-această temă… a evoluţiei mitului sirenelor.

Unchiul tuşeşte. Îşi mângâie bărbuţa.

— Te rog, domnişoară \ Să lăsăm asta pe altă dată…

Fata, roşie toată la faţă, îşi retrage capul şi, de afară, se aud nişte chicoteli.

Unchiului i-a pierit încruntarea. Priveşte zâmbind după fată.

Din grădină, aud fluieratul lui Bibi. De trei ori scurt şi de trei ori lung. Asta, potrivit înţelegerii, înseamnă: Ce faci? Nu* cobori?

— Cine-i păsărică aia? Bibi? ghiceşte unchiul.

— Bibi, admit, neavând încotro.

— Pofteştel şi pe el sus. Uite, dă-i biletul ăsta lui nea Mitrică, să-l lase să intre. Să stăm împreună de vorbă şi să punem ţara la cale… Să stabilim o ordine de bătaie pentru mâine…

— Îl luăm şi pe Bibi cu noi?

— Îl luăm!…

Îmi vine să sar în sus de bucurie.

Alerg pe scări, îi întind, triumfător, biletul de intrare lui nea Mitrică. Acesta mă priveşte stupefiat. Pe urmă îl strig pe prietenul meu cel mai bun cât mă ţin băierile:

— Bibi!… Vino mă-ncoace!… N-auzi? Te cheamă sus unchiul L.

TÂNĂRUL CU OCHELARI NEGRI

Stau lungit în pat. Luminile s-au stins şi toţi ai casei, istoviţi, s-au culcat.

Luna pâlpâie, palidă, printre ramurile salcâmului de la fereastră. Cineva ofertă, undeva, pe-o stradă învecinată, dintr-o armonică, şi nu pot adormi.

Prin minte îmi trec nenumăratele case vizitate şi nenumăraţii oameni pe care i-am văzut în cursul zilei de ieri. Unii, „specknene rara” (vorba unchiului), mai rare ca bastoanele cu miner de argint! „Faună” – le-a zis în ocară Bibi, imitând tot o expresie a unchiului. Ce mai, un anunţ ea al nostru nu putea să nu ne aducă surprize de tot felul!

Dintre „specimene”, la început, îl văd pe bătrânul cu monoclu, îmbrăcat într-tm halat

albastru, lung, de mătase, cam ros, plknbându-se prin mijlocul mobilelor sale „fastuoase” (vorba-i a unchiului), instalate însă deasupra a patru eteje ale unui bloc, într-un pod. Un pod adevărat.

— Ehei! Cine-am fost eu pe vremuri, domnule: conac, trăsură, cai…

— Iarna cu ce vă-ncălziţi? schimbă vorba unchiul.

— Cu imaginile trecutului, domnule! răspunde, cu un gest teatral şi graseind, monoclatul. Şi tatăl meu şi eu am trăit pe picior mare… Ce timpuri au fost acelea, domnule 1 Ce timpuri!

— Au fost, pentru dumneavoastră… nu se poate abţine unchiul.

— Vă-nchipuiţi ce imagini păstrez? Acelea mă-ncălzesc! Şi, pe lângă ele… mai am şi-o sobiţă electrică, pe care o ţin ascunsă aici… de teama vreunei vizite inopinate a pompierilor!

Ascunsă în spatele unui fotoliu cu spătar îmbrăcat şi el în mătase, se vede soba electrică.

— Aha! bagă numaidecât de seamă Bibi. Şi firul este vârât pe sub covor…

— Pe sub covor, recunoaşte gazda. Mai bine nu-l vedeai…

— Şi nu doriţi să vă mutaţi? îl întreabă unchiul.

— Sub niciun motiv, răspunde monoclatul. Aş putea, dar nu vreau. Blocul a fost al meu.

— Aha! face iar Bibi, surâzând ironic. Vreţi să

rămâneţi… deasupra lui! La mare altitudine?… Ca într-un balon… sau şi mai bine-zis, într-un LEMM, ori într-un modul… suspendat…

— Nu ştiu ce tot spui acolo, tinere, însă, oarecum, ai ghicit. Vreau să rămân aici, asta-i.

— Dar bastonul? revine unchiul la ce ne interesează.

Dintr-un garderob, monoclatul scoate un baston cu miner de argint şi îl ridică în lumina lustrei agăţată de tavanul podului, aprinsă cu toate becurile ziua în amiaza mare. Becurile, printre ţurţurii de cristal ai lustrei, strălucesc orbitor.

— Bastonul acesta, domnule, este un dar de pe timpuri din partea unei foste personalităţi de stat, de undeva, din străinătate… Am fost acolo… Ei, ce să mai vorbim… Aşa încât, înţelegeţi… Dar sunt silit să mă despart de el… dacă (înghite în sec) … dacă, bineînţeles, veţi avea suma… necesară să mi-l plătiţi… la valoarea lui… adică dacă dispuneţi destul…

— A pus chestiunea de-ncredere, adică realist, îmi şopteşte Bibi.

Minerul bastonului de argint aurit, cu încrustaţii din platină în cercul unde începe să îmbrace lemnul, scânteiază, într-adevăr, fascinant.

Bibi, unchiul şi cu mine schimbăm câte-o privire.

— Bineînţeles, dacă… repetă bătrânul, tuşind plictisit, dispuneţi, aşa cum am mai spus…

Atâta că unchiul nu se lasă, copleşit nici de reclama monoclatului, niefede frumuseţea bastonului dăruit unei persoane „de pe timpuri4, care a fost „cineva”, într-o lumev care… ci îl ia în mină, U cântăreşte în palmă, îi desface minerul, se uită atent şi i-l dă proprietarului său înapoi.

— Este o piesă rară, cu totul rară, continuă monoclatul, mângâindu-l patern de la un cap la altul. Şi mă despart cu tristeţe de el…

— Nu este nevoie să vă despărţiţi, spune unchiul. Pentru că nu-l cumpărăm! Căutăm un alt baston… mai preţios decât acesta… *

— Mai preţios decât acesta nu poate fi, se indignează monoclatul.

— Pentru dumneavoastră nu, însă pentru noi, da!

— Mă rog, dă din umeri, sfidător şi dispreţuitor, domnul. Pe-acolo e ieşirea!…

Se întoarce. Se aşază în fotoliu, îşi aprinde o ţigară puturoasă de foi şi nu se mai osteneşte să ne conducă la ieşire.

Apoi ne-am oprit la o casă modestă, cu un cerdac încărcat de ghivece cu flori, mai ales muşcate, udele o femeie cu părul lins, strâns bătrâneşte într-un coc, ne întinde, cu mâini tremurătoare, un baston:

— A fost al bărbatului meu. A murit în război…

— Şi de ce-l vindeţi?

— Sunt singură… nu mai am pe nimeni…

Bătrâna îşi şterge, cu batista la fel de albă ca părul, o lacrimă discretă. Toţi ai mei au plecat… Şi fiul… la fel, în război… Mă apropii şi eu… şi eu… de sfârşit… încep să dau tot. Să nu rămână, de pe urma mea, lucruri care să-i încurce pe alţii… şi să fie aruncate apoi la gunoi… Deşi… deşi… pentru, mine bastonul acesta înseamnă… atâtea… atâtea amintiri…

— Dumneavoastră nu vindeţi decât bastonul, îi spune bătrânei unchiul, amintirile vă rămân… Din păcate, nu-i bastonul care ne trebuie…

Bătrâna ne conduce, sfioasă, până la portiţă.

Şi iată-ne în faţa unei alte căsuţe, de la marginea oraşului, unde un bărbat tuciuriu, de-o vârstă nesigură, dar care cred că este mai tânăr decât arată, îmbrăcat în nişte pantaloni peticiţi şi-o cămaşă murdară, cositoreşte o căf dare în mijlocul unui puhoi de ţânci.

Alături are un toiag, al cărui miner e învelit tntdg bucată de tablă (cositorită, susţine unchiM).

— E din argint curat, mă jur!… Păi dacă-ţi spun… Ji am de la un fraţe al meu, lăutar. Da ce lăutar! Luaţi-lţ? zău… Aşa baston cu mâneru de argint nu mai găsiţi.

Automobilul sfârâie pe şosea. Am ajuns pe Bulevardul General Magheru. Parcăm maşina în apropiere de restaurantul şi bazinul de înot Lido.

Aici avem o nouă întâlnire. O tinerică drăguţă, care seamănă cu domnişoara „Bună dimineaţa” de la noi din blocr căţărată pe nişte

tocuri de sticlă, de mă şi mir cunv se ţine pe ele, cu un bucheţel de flori în mină (acesta este semnul de recunoaştere) ne iese înainte* (Unchiul are şi el”, ca semn de recunoaştere, bărbuţa şi floarea de la buto-i nieră.)

— Dumneavoastră sunteţi?

— Noi.

— Bastonul, începe să spună ea... nu vă Interesează de unde-l am... Este o marcă străină! Şi dă-i, şi dă-i, şi dă-i – îi face reclamă.

— Antoine, confirmă unchiul.

— Original! Aşa mi s-a dat asigurarea. Şi-argintu e marcat... *

— Marcat, recunoaşte unchiul, dar nu este bastonul care ne trebuie.

Nu după mult, suntem în locuinţa unei cucoane grase, cu părul albăstrui, buclat, îmbrăcată într-un capot mov, sclipitor, elegant.

— Ştiţi, eu sunt o maaare iubitoare de artă, ne demonstrează ea apăsând adânc şi lung pe cuvântul *metre*, ea pe-o pedală. Şi tot ce vedeţi aici (ne-arată cu un gest larg covoarele scumpe persane de pe jos, de pe divane şi de pe pereţi, tablourile, statuetele, o cutie lăcuită plină cu monede de argint vechi şi o alta cu bibelouri) a fost adunat de mine cu preţul unor grele sacrificii...

— Aveţi puţintică răbdare!... Dumneavoastră... sunteţi muzeu? o întreabă făcând pe naivul Bibi şi uitându-se, admirativ, prin

încăperi.

Aceasta se face că nu-l aude.

— Uitaţirvă, bastonul!… E cumpărat în Anglia. Acolo şi-a făcut studiile prietenul meu. Nu ieşea niciodată la plimbare fără el. Dispune şi de minere suplimentare. Pot fi schimbate, aşa încât să daţi impresia că vă plimbaţi, de

fiecare dată, cu un alt baston!...” îl aveţi pe acesta rotund, pe ce stălalţ în unghi drept, şi pe cel de-al treilea cu măciulie. O măciulie splendidă!

Unchiul le deşurtibează pe toate. O priveşte pe doamna care se leagănă pe şoldurile rotunde:

— Altceva nu aveţi?

— Altceva... am monede vechi, bibelouri „tablouri, statuete, covoare L Nu, vreţi să cumpăraţi?... Să v-arăt!

— De alt baston vă-ntreb...

— Aş putea să vă vând un apartament... Două – intrări separate. Ultracentral. Cu gaze. Mai bun decât astea de-acum...

— Noi într-unul din acestea locuim şi ne simţim foarte bine...

— Mă rog!

A venit şi cafeaua, adusă de o fată cu o rochiţă scurtă, scurtă (mai scurtă nu se poate), care-i zâmbeşte şăgalnic unchiului.

— Cafea nu bem, o informează pe doamna, stânjenit, unchiul. Băieţii nici atât...

— Sunteţi profesor, gâlgâie mai departe vocea gazdei.

Şi râde. Şi râde. Sunteţi însurat? Nu? Păcat! A! Cunosc eu o domnişoară. Ce mai partidă, domnule profesor! Eu am să v-aduc norocul...

Mă plec spre urechea lui Bibi:

— Aci i-aci!

Dar Bibi n-aude. Doamna are şi-un papagal legat cu un lănţug subţire, pe-un fel de picior

înalt, de lemn, cu trei ramuri.

— Vorbeşti?... Nu vorbeşti?... îl întreabă Bibi pe papagal. Cum te cheamă, drăguţule?

— Coco, îi răspunde doamna, piţigăindu-se, în locul păsării. Îţi place numele?

— Original, foarte original, zice nebunul de Bibi.

Papagalul, cu penele vopsite în toate culorile curcubeului, îşi întoarce Un ochi gălbui, caraghios, către Bibi şi ţipă răguşit x

— Coco!... Coco!...

Bibi se răsuceşte pe-un picior şi se strâmbă la el:

— Coco, zici? Coco? Coco şi mai cum?

— Şi el e de vânzare! ne informează doamna.

— Coco, L. Coco! se chinuieşte sărmanul papagal prizonier să se repete, sărind de pe-o cracă pe alta şi zăngânindu-şi lanţul;

— Uitaţi-o pe domnişoara despre care v-am vorbit, urmează stăpâna papagalului, scoţând o fotografie dintr-un al bum şi arătându-i-o unchiului.

— Fii atent! Nu-l slăbeşte deloc pe unchiu' ... îi şoptesc iar lui Bibi. Numai că nu se prinde... Pef unchiul nu-l poate duce nimeni de nas; ...

— Să fim realişti!... Asta n-o poate şti nimeni! îmi răspunde Bibi.

— Într-o zi, când doriţi, îmi daţi un telefon... zâmbeşte îmbietor doamna.

Ieşim afară, după ce Bibi îi mai trimite câteva

bezele entuziaste lui Coco şi ne repezim, din nou, în maşină.

— Ce faună! Ce faună! mormăie unchiul.

Alte case, alţi oameni. Uneori îmi vine să râd. Alteori mă întristez.

…Apoi, colecţionarul de bastoane. Rasteluri, pe trei rânduri, de-a lungul şi pe toată înălţimea pereţilor a doua camere. Bastoanele pe categorii. Subţiri, groase. Cu minere rotunde, drepte, măciulii mici, măciulii mari. Pe culori. Pe materiale din <care au fost confecţionate mâneiele: de fildeş, os, argint, lemn.

Unchiul le cercetează pe cele cu minere de argint. Oftează, obosit. Nici umil, după aproape două ore de investigaţie, nu corespunde cu acela pe care-l căutăm.

JStăpânul colecţiei, un bărbat spin, cu pantaloni bufanţi, profită de ocazie ca să ne arate şi o colecţie de lulele: unele mici, olandeze, din spumă de mare, altele germane, cu capace de metal, englezeşti, norvegiene, din Americă Latină, Canada, Australia, Noua Zeelândă, tătărăşti – din pământ ars, narghilele turceşti, iraniene şi multe altele.

— Şi astă-i o păsărică! râde Bibi…

…Grădini colorate, desenate într-o minunată geometrie, lacuri dinspre care vin adieri răcoroase, blocuri monumentale, moderne, zâmbitoare. Suntem într-unul din noile cartiere. Un bulevard mare, şi, în sfârşit, aleea! Aleea

Mimozelor. Coborâm din maşină. Scot foaia cu însemnări. Citesc: Nr. 44, BL 13, OD 21, Se. 3, el. 5, ap. 26.

— Secretulcifrului! tace hazbibi.

Cu ajutorul unei factoriţe poştale, tinerele, cocheţele, cu ochi jucăuşi, care tropăie ca un căluţ în buiestru, zâmbindu-i unchiului, dându-i ademenitor şi lămuriri suplimentare de care n-avem nevoie, izbutim să descoperim apartamentul.

La uşă, trei perechi de pantofi de copii, frumos brânduite, după mărime, pe Un covoraş albastru.

Îmi amintesc că vocea pe care o auzisem la telefdn fusese a unei fetiţe:

„Vă rugăm poftiţi până la orele 11. Este vorba de o surpriză. Ce fel de surpriză? O să aflaţi

Surpriza nu era pentru noi. e

Fetiţa, de vreo doisprezece ani, care ne deschisese uşa, întrerupându-se din ţesutul unei monograme pe o batistă, şi cei doi băieţei, unul de vreo cinci şi altul de vreo opt ani, care lucrau ceva la traforaj, ne-au explicat:

Peste câteva zile va fi aniversarea căsătoriei părinţilor noştri.

— Şi dânşilor vreţi să le pregătiţi surpriza? s-a dumerit imediat unchiul, privind cu interes monograma aproape terminata şi ceea ce meştereau cu uneltele lor de traforaj băieţii.

— A! Asta nu-i totul, i-a răspuns fetiţa. Părinţii noştri-sânt studenţi. De fapt, a ţinut ea să

pună lucrurile la punct, în faţa expresiilor noastre intrigate, lucrează amândoi la I.T.B.

— Şi amândoi sunt studenţi… la fără frecvenţă… a conpietat cel mare.

— Foarte… foarte frumos, s-a bucurat unchiul, înconjurând, încântat, cu privirea, încăperea luminoasă, curată şi îngrijită ca un pahar proaspăt spălat şi şters de-o gospodină vrednică.

— Să fim realişti/ a sărit Bibi. Ce legătură poate să aibă surpriza pe care le-o pregătiţi părinţilor voştri cu băstonul pe care-l căutăm noi?

— O să vedeţi că are! mai zilele trecute, ne-a povestit fetiţa, am auzit-o pe mămica spunându-i tăticului că tare şi-ar dori o carte… Ştiţi, dânşii îşi cumpără la fiecare chenzină câteva cărţi L.

— Şi ce carte-şi darea?…

Băieţelul cel mic şi-a întins mânuţele în dreapta şi-n stingă, cât a putut mai nţpit:

— O carte mare… mare…

Fetiţa, văzându-i gestul, a început să ridau

— Aşa, e, o carte mare. Istoria generală a ştiinţei… Uitaţi-vă, am notat de pe carnetul mămichii. Şi fetiţa a scos o hârtiuţă depe-cai; e a Citit: Istoria generală a ştiinţei, publicată sub conducercă lui Rene Taton. Editura Ştiinţifică.

— Bine, bine, am intervenit eu, ţinându-i isonul lui Bibi şi cu gândul să scurtăm discuţia. Cartea este carte şi bastonul…

— …baston, mi-ai ăţul cu ochiul Bibi…

— Adevărat, a recunoscut fetiţa. Numai că noi avem un asemenea baston cum căutaţi dumneavoastră…

— Un baston cu miner de argint?

Băiatul cel mărişor a alergat în odaia de-alături şi s-a întors cu un baston, având în vârf o măciulie rotundă.

— L-a câştigat, când era tânăr, bunicul, la o tombolă, ne-a lămurit fetiţa, dar niciodată nu în a folosit.

— Bunicul nu mai trăieşte?

— Nu. Nici bunica. Noi ne jucăm mereu cu bastonul. Ştiţi, facem scrimă – ne spune băieţelul cel mare – şi mămica zice c-o să-l dea de aici, t să nu ne scoatem ochii cu el.

— Hm… hm… face unchiul, cercetând bastpnul. Dar cum aţi aflat despre anunţ?

— Citiţi cumva rubricile despre Vânzări-Cumpărări? a râs ironic Bibi.

— Nu, ne-a răspuns fetiţa. Aşa ceva nu no interesează, dar să vedeţi, şedoam mai alaltăieri, în parc, pe o bancă, alături de o doamnă. Dânsa-i citea alteia, mai în vârstă, care-şi uitase acasă ochelarii, această rubrică. Deodată am auzit că… se caută un baston cu miner de argint. Şi-ndată mi-a venit ideea. Am rugat-o să-mi dea şi mie numărul dumneavoastră de telefon.

— Ca să vindeţi bastonul.

— Chiar aşa! îl aprobă fetiţa.

— De ce?

— Fetiţa se codeşte câteva clipe, în timp ce fraţii ei îşi dau coate şi-şi şoptesc nu ştiu ce la ureche;

— Vrem să le facem cadoutte ziua lor cartea pe care şi-o doresc... spune ea, în sfârşit. M-am înţeles cu frăţiorii mei şi v-am telefont, rugându-vă să poftiţi...

— Şi de ce numai până la orele 11?

— Pentru că, pe urmă, vine sora mămichii, care ne găteşte. Şi vrem să păstrăm taina. Să nu afle nici dânsa. Chiar lucrurile acestea pe care, vedeţi că le pregătim ea daruri pentru părinţi, ne-a arătat fetiţa monograma şi bucăţelele de scânduri tăiate la traforaj, le facem tot în taină. Când vine mătuşa le-ascundem. i

Unchiul, aşezat pe un scaun, îi mângâie fetiţei de lângă el părul bălai Împletit în codiţe:

— Ştiţi ce? întreabă el.

— Ce? vrea să ştie exact băieţelul cel mic.

— Bastonul acesta nu este acela de care avem nevoie!

— Nu? se retrag, dezamăgiţi, copiii.

— Ne trebuie altul, nu cu măciulie, ci aşa, le desenează Bibi cu degetul prin aer, minerul unui baston/

Băieţelului cel mic aproape îi vine să plângă.

— Însă, continuă unchiul, eu „am, din întâmplare, în bibliotecă, două exemplare din cartea care vă trebuie. Unul vi-l fac vouă cadou, şi voi.

Puteai să crezi că a avut loc un cutremur. Tustrei copii îl îmbrăţişau care mai de care pe unchiul şi nu ştiau cum săTi mai mulţumească:

— Şi când putem să venim s-o luăm? Când?...

— Mâine vom trece din nou cu maşina, să v-o lăsăm, promite unchiul solemn; Şi, neapărat, până la 11, până nu soseşte mătuşa... – ca să păstrăm taina...

— Da, da, da!...

Fericirea le inundase obrajii, şi le dăduse o strălucire nouă.

— Ne-am întors în stradă. Unchiul, bepmbându-şi pieptul, a răsuflat adânc:

Ce aer bun şi curat e pe-aicilv întâlnirea cu copiii aceştia mi-a făcut o adevărată plăcere...

— Mai ales, am reflectat eu cu glas tare, după vizitarea atâtor indivizi/...

Ce aer stătut era în casele acelea!... Mă gândesc, mai ales, la monoclatul din pod, la doamna cu papagalul, la...

Ne urcaserăm înapoi în maşină. Factoriţa de-adineauri tocmai coborâse dintr-un bloc vecin. Ne-a zâmbit (mai ales unchiului), ne-a făcut semn cu mâna (în direcţia lui) şi ne-a urat:

— Mergeţi cu bine şi mai poftiţi pe la noi...

— Mai poftim!... Mai poftim!...

— Vă daţi seama, ne-a explicat pe drum unchiul, că astăzi, bastoane pretenţioase, cu miner de argint, de fildeş sau aur, cum se purtau pe vremuri în lumea celor avuţi, nu se mai pot găsi – desigur, cu anumite excepţii care confirmă regula – decât tocmai în mediul pe care aţi putut să-l cunoaşteţi cu prilejul acestei scurte incurskrti...; şi mai ales la indivizi de-aceştia care... oricum... au devenit rarităţi...

Am ajuns în cartierul magazinelor Consignaţia. Oprim maşina în locul indicat de parcare şi ne îndreptăm spre prima prăvălie, unde se vând felurite obiecte de purtare, mănuşi, poşete, portvizite, umbrele. t – Aici trebuie să fie! ...

— Bastoane nu se găsesc aici *l* Acolo! ne îndrumă o tânără spre alt magazin din apropiere.

Cetăţeni care oferă bastoane. Câţiva bătrâni, câteva cucoane fandosite, ca alea de le mai vezi pe scenă, în piesele lui Caragiale, câţiva tineri pletoşi.

— Or fi scăpat de la Zoo-Băneasa – îmi dă Bibi cu cotul.

Intrăm în magazin. Într-un colţ, vreo sută de bastoane îşi aşteaptă, cuminţi, clienţii.

— Putem să le privim?

— Cum să nu!… Cum să nu!… Nu ştim ce-o fi cu invazia asta de bastoane! se miră vânzătorul. Este drept că oamenii sunt buni-bucuroşi să scape de ele. Dar ce i-o fi găsit pe toţi să vină şi să ni le depună tocmai acum, când, până azi, numai foarte rar ni s-a oferit aşa ceva spre vânzare. Zău că nu pot pricepe…

Zâmbim enigmatic, în timp ce de la biroul de cumpărări un alt vânzător aduce un nou braţ de bastoane.

— Şi s-a vândut vreunul? doreşte să afle unchiul.

— Toate bastoanele cu minere de argint în formă de sirenă! Şi numai două sau trei din celelalte…

Deschidem toţi trei gura şi rămânem aşa.

— Toate bastoanele cu minere de argint în formă de sirenă? Cine le-a cumpărat?

— Un tânăr colecţionar L.

Sărim tustrei, ca arşi:

— Şi noi cunoaştem unul L

— Da’ nu e tânăr…

— Unde stă tânărul colecţionar?

— Nu v-a lăsat adresa?

— Nu ştiţi cum se numeşte?

În faţa avalanşei de întrebări, vânzătorul îşi ridică mâinile, de parcă ar fi gata să se predea:

— N-am habar cine e şi nu ştiu cum se numeşte. Din*; tr-o discuţie pe care a avut-o, aici, în magazin, cu conducătorul taxiului pe care-l angajase, am înţeles atâta: că locuieşte într-o comună… Frumoasă.

— Alte detalii nu mai cunoaşteţi?

— Altceva nimic. Adică nu. Tânărul m-a rugat să-i păstrez toate bastoanele cu minere de argim în formă de sirenă, ce se vor mai ivi spre vânzare.

— Şi asta ca să le cumpere el?

— Întocmai! Aţi ghicit.

— Cum arată tânărul colecţionar de bastoane n-aţi putea să ne spuneţi? întreabă, neliniştit, unchiul.

— Cum să arate? Aşa, cu umeri largi. Elegant. Poartă ochelari negri… Uitaţi-vă!… Uitaţi-vă!… Tocmai vine-ncoa’. Îl puteţi cunoaşte şi puteţi sta de vorbă cu dânsul personal.

Ne întoarcem încotro arăta cu degetul vânzătorul. Şi, prin vitrina largă a magazinului, îl vedem exact aşa cum ne fusese descris. Foarte elegant, cu o pălărie de pai trasă pe frunte şi purtând ochelari negri.

Se uita spre magazin ţintă. Când ne-a văzut, s-a întors cu spatele şi-a dispărut în mulţime.

— După el! a rostit unchiul şi, sub privirile uimite ale vânzătorului, ne-am repezit tustrei în stradă.

Am luat-o într-o parte, am luat-o în alta* am răscolit toate magazinele din cartierul Consignaţiei, însă pe tânărul cu ochelari negri nu l-am mai putut regăsi.

UN ECHIPAJ SENZAŢIONAL

r” Alea jacta est!” a exclamat în balcon unchiul* în timp ce jos, sub privirile uimite ale vecinilor şi ale trecătorilor de pe Strada Vişinilor, senzaţionalul echipaj se pregătea de plecare.

Deoarece însă cititorii nu au de unde şti cum s-a ajuns aici, le cer îngăduinţa să fac o scurtă recapitulare a celor petrecute în ultimele zile.

În dimineaţa următoare, după ce l-am zărit, prin geamul vitrinei magazinului Consignaţia, pe tânărul cu ochelari negri, încă din zori telefonul a reînceput să sune.

Ca un resort, într-atâta îmi intrase în reflex deprinderea de a răspunde, aşa cum eram cu cearşaful pe mine, în chip de statuie romană, m-am azvârlit din pat, dându-mă de-a berbeleacul şi, fiindcă mă izbisem de masă, m-am târât în genunchi până la telefon. Arh întins mâna, dar tata, care tocmai se pregătea să plece la uzină/din numai doi paşi a fost şi al acolo. Şi-a pus palma pe aparat, acoperindu-l în întregime. Şi are tata o palmă mare... şi grea! De două ori, în urma unor năzdrăvănii ale mele, am avut prilejul să-i fac cunoştinţă, pe partea mai cărnoasă a trupului, deşi diriginta noastră afirmă, că, potrivit pedagogiei moderne, felul acesta de-a completa

educaţia copiilor n-ar fi tocmai recomandat. I-am împărtăşit părerea aceasta a dirigintei şi tatii, însă el mi-a răspuns că nu o fi recomandabil, dar sunt împrejurări când, acasă, se confirmă proverbul că „bătaia este ruptă din rai” şi să am încredere în el, fiindcă ştie foarte bine ce face. De altfel, ca să fiu sincer de tot, sunt dator să mărturisesc (numai între noi!) că tata... are întrucâtva dreptate. M-am convins din proprie experienţă...

Şi-aşa cum vă spuneam, tata şi-a aşezat palma pe aparat:

— Ajunge! Şi, când a pronunţat cuvântul „ajunge”, am înţeles că nu mai există niciun drept de apel. Dacă mai continuă povestea, ne pierdem minţile. Din clipa sta, oricui mai telefonează ca să ofere bastoane, i se răspunde că „s-a cumpărat”. Nu mă interesează nimic. Nu vreau să mai ştiu nimic. S-a terminat!

Unchiul, care se sculase şi el şi se ducea la baie, l-a privit lung pe tata şi a fost de acord. Ceilalţi din casă n-au avut nicio obiecţie. Eu singur aş fi avut, însă, aflându-mă în absolută minoritate, am renunţat la ea, supunându-mă.

Ca un făcut, tocmai atunci a sunat din nou telefonul: Am înhăţat receptorul şi, fără să mai ascult ce voia să spună persoana de la celălalt cap al firului, am anunţat-o:

— S-a cumpărat baston cu miner de argint!

— S-a cumpărat? a oftat persoana (o voce feminină). Aveam un baston cu totul, şi cu totul

excepţional.

— Antoine? nu m-am putut stăpâni. 1

— Nu. Tomson.

— Tomson am cumpărat.

— Cu miner sculptat?… *1*

— Sculptat!

— Cu cât l-aţi cumpărat, dacă nu vă supăraţi?

Intrasem în încurcătură. \.

— Cu o mie de lei!

— Eu vi-l dădeam mai ieftin! Ieftin de tot. Vocea s-a transformat în şoaptă: Aproape gratuit…

Tac. Nu ştiu ce să spun. Pe de o parte, auzi, aproape gratuit, pe de alta, interdicţia taţii. Până la urmă, interdicţia tatii este mai puternică.

— Iar minerul bastonului – continuă tot încet, persuasiv, vocea – o reprezintă pe mica sirenă a lui Anders sen, înotând în valuri… Tac şi eu. Tace şi vocea. Pauză destul de lungă. Pe urmă: Este superb… Nu pot vorbi şi cur altcineva?…

Tata fac îmbrăca muşcându-şi buzele; eu ştiu ce înseamnă asta. Încât am răspuns fără alte comentarii:

— Am cumpărat baston şi altul nu ne mai trebuie.

— Îmi pare rău. Scuzaţi-mă! Bună ziua!

— Bună ziua!

S-a auzit declicul.

— Ce tot spunea cucoana de la telefon? Că o femeie mi s-a părut că era, după voce! n-are de lucru mama să întrebe.

— Spunea că ne-ar fi vândut ieftip de tot., aproape gratis… un baston Tomson. Şi minerul bastonului, sculptat, o reprezintă pe mica sirenă din povestea lui Andersen. Cred că era frumos J

— O sirenă?… Mica sirenă: a lui Andersen? Sirene…

Tocmai ce mă interesează pe mine! Ce coincidenţă *l* Asta era altceva… altceva… cu totul altceva… Şi unchiul, îmbrăcat numai în maiou şi chiloţi, se repede la telefon: Alo L. Alo L. Alo!… Nu-i răspunde, fireşte, nimeni, aşa cum mi se întâmplase şi mie, odată, dacă mai ţineţi minte. Alo L. Alo!… Alo!…

Tata, mama, bunica şi Andra fac haz de mutra pe care şi-a luat-o unchiul, de parcă i s-ar fi înecat corăbiile.

— Tu nu ştiai, mi se adresează, furios, că pe mine mă interesează sirenele?… Iar tânărul cu ochelari negri… numai bastoanele cu sirene?…

Îi arăt cu mina – dând şi din umeri spre tata, în înţelesul că n-avusesem ce face. Şi-apoi, oricum, doar* cu puţin înainte, el însuşi fusese de acord cu decizia luată;

— Lasă că n-ai pierdut nimic! se amuia tata. Studioul ăâaal tău e plin de sirene „câte vrei!

— Câte vrei… câte vrei… Ţie-ţi arde de şagă. Numai că asta era o ocazie., o ocazie „cu care extrem de rar te întâlneşti… Un Tomson eu sirenă sculptată în argint…

Din stradă, J-aud pe Bibi:

— Sandule!... Sandule L.; v

Numai el mai lipsea, ea să pună paie pe foc) *1*

leş în balcony plictisit, învelit încăjn cearşaf:

— Ce te-o fi apucat să vii-n zori? Nici n-a răsărit bine soarele...

— Să fim realişti, măi! îmi răspunde calm Bibi. N-am venit de florile mărului...

Lângă Bibi, îl zăresc pe Liviu.

— Sandule, străbunicul şi-§ adus aminte...

— Şi-a adus aminte? Bravo L, Sar în sandale şi aterizez la voi., x

— Şi-a adus aminte că bastonul era marca Tomson. Avea un miner de argint, sculptat, în forma unei sirene...

Îmi vine să cad.

— Unchiul s-a ivit lângă mine. Şi tata, şi mama, bunica şi Andra s-au grămădit în spatele meu. Balconul abia ne mai încape şi ne mai ţine.

— În formă de sirenă? răcnesc.

— Rr* Stai! Ce ţipi aşa? Să nu-ţi vină rău! se îngrijorează bunica.

— Sirenă, sirenă, confirmă Liviu. V

Unchiul se apleacă peste balustrada balconului:

— Dar cui l-a-mprumutat nu şi-a adus aminte?

— Asta încă nu, dă, din mâini, trist, Liviu. Dar dânsul zice că tot o sâŞLaducă aminte într-o zi...

— Într-o zi... într-o zi...

Pe când eram încă în balcon, ne-anunţă, cu vocea ei piţigăiată, Andra:

— Sună telefonul!”

— Aşteptaţi!... Aşteptaţi! am apucat să-i anunţ pe colegii din stradă.

Şi, împreună cu tata, unchiul, mama, bunica şi Andra nerepezim, în galop, spre camera de zi. Cine-o ajunge întâiul. Fiind cel mai sprinten (mă antrenez pentru cros), m-am strecurat printre picioarele tatiişi-ale unchiului, pe sub mâna întinsă a mamei; am împins-o încolo pe Andra şi am prins receptorul. M-am aşezat pe covor cu el ia ureche. *O*

— Dacă e tot vocea aceea, dă-mi-o mie... mă roagă unchiul. Să vorbesc eu...!

— Alo! s-a auzit în receptor o voce bărbătească, dură.

Intimidat am tăcut

— Ce e? Cine e? mă iscodea unchiul.

— Alo! am răspuns în cele din urmă.

— Te cheamă Sandu? m-a interogat vocea.

— Da. Cine e?

— Vă previn pe toţi, m-a ameninţat vocea, să încetaţi căutarea bastoanelor cu miner de argint, altminteri...

— Altminteri, ce?... am cutezat.

— Veţi da socoteală. Să nu ziceţi că nu v-am spus.

Au mai răsunat un râs scurt, muşcător, şi declicul.

— R* Cine-a fost?

Le-am povestit că fusese o voce bărbătească, care mă înfricoşase, şi ce pretenţii avea de la noi.

— Acesta nu poate fi decât tânărul cu ochelari negri!

a fost de părere unchiul…

— All right! Ne aflăm în plin mister, ca într-un film de aventuri, s-a bucurat Bibi, care urcase, între timp, împreună cu Liviu.

Mama era cea mai nedumerită.

— Dar de unde i-o cunoaşte numele lui Sandu?

— Este aceeaşi voce, mi-am amintit, care a mai chemat într-o zi şi m-a rugat să-i dau adresele sau numerele de telefon ale celor care au bastoane cu minere de argint de vânzare…

— Şi tu Lle-ai dat?

— I le-am dat, dar numai numerele de telefon şi adresele pe care unchiul le ştersese de pe listă, ca necorespunzătoare, în ziua aceea, când Bibi şi cu mine am fost la el, la liceu… Ţii minte, unchiule?

— Misterul se şdânceşte! Suspens! murmură nebunul de Bibi şi simt c-ar avea chef să se răstoarne înmâini.

Tata a întârziat şi se grăbeşte să plece ia uzină.

— Gândiţi-vă bine ce faceţi, ne recomandă, din uşă. Mai ales tu, Andrei.

— Deocamdată, vom răspunde iarăşi la telefon.

— Bine, îşi schimbă opinia tata.

— Poate sună din nou doamna sau domnişoara aceea.

— Să sperăm că da!

În mai puţin de-o jumătate de oră, întreg comandamentul creat şi organizat la şcoală pentru salvarea Monei, dată fiind situaţia care se complica din ce în ce mai mult, se strămutase la noi acasă. Nu erau mulţi – doar câţi mai rămăseseră încă în Bucureşti.

Toată supărarea pricinuită de apelul telefonic din zori trecuse. Se revenise la situaţia de mai înainte, cel puţin în ce priveşte obligaţia pe care ne-o asumaserăm de a răspunde vânzătorilor de bastoane la telefon. v.

Şi-acum ne frământam, cu scopul de a înţelege care era tâlcul adânc al celor petrecute, ce legătură putea fi între diferitele întâmplări, aparent independente una de alta, şi ce măsuri imediate eram siliţi să luăm.

Veniseră la noi nu numai copiii, ci şi comandanta instructoare a unităţii de pionieri, profesoara de Română, Ligia Munteanu.

Discuţiile începuseră iar şi se desfăşurau agitate.

Unchiul îşi ridicase şi îşi pusese palmele a deznădejde pe cap. Bărbuţa lui de Richard (al nu ştiu câtelea) i-era ciufulită sau, în orice caz, nu-şi mai avea alura corectă, obişnuită.

— R* îţi vine/să-nnebuneşti! Noi căutăm un

baston cu minor de argint la formă de sirenă. Cineva, 6 fată sau o femeie ni-l oferă… aproape gratuit, iar un bărbat ne ameninţă… (.

— C-o s-o păţim, dacă-l cumpărăm, completează Bibi.

E tare!… Zău* e tare!… >

Unchiul, pe gânduri, bate în masă cu degetul, pe urmă conchide: – După mutră, comportare şi voce – cel puţin aşa cum ne-a descris-o Sandu – tânărul cu ochelari negri, deoarece sunt sigur că el ne-a telefonat, cred că-i un infractor.

— Şi dacă o fi şi intrat în mâna lui bastonul pe carerl căutăm? ne pune întrebarea Tarzan.

— S-ar putea; dar în cazdl acesta de ce mai cumpără şi alte bastoane şi, mai ales, de ce încearcă să ne oprească pe noi să cumpărăm?

Opinia comandantei ni se pare cu desăvârşire logică/: aşa e! De ce?

— Rr Trebuie, în orice caz, să-l găsim, să stăm cu el – îi place sau nu-i place – de vorbă şi, dacă vom izbuti, să-i cercetăm colecţia de bastoane… e de părere unchiul.

Tensi ridică mâna. Vr ea şi ea să spună ceva:

Dar dacă adevăratul baston, de care avem nevoie, o fi tocmai acela pe care l-a oferit, adineauri, vocea feminină de la telefon?

— S-o căutăm şi pe ea… s-o găsim!

— S-o căutaţi… s-o găsiţi… dar cum? ne aduce mama la realitate.

— Nu mi se pare prea complicat, ne spune

profesoara. Daţi un nou anunţ la ziar: „Persoana care av oferit la numărul de telefon cutare un baston Tomson, cu miner de argint în formă de sirenă, este rugată stăruitor să revină...”

— Aşa e!... Bună... admirabilă idee L.

— Şi cu ochelaristul ce facem? se interesează Liviu.

— Ne-a ameninţat... îşi aduce aminte Bibi. Este un om primejdios... Un... şi suntem în plin mister!...

Tarzan îşi flutură mâinile:

— Şi de ce cumpărâoate bastoanele cu mâner de argint în formă de sirenă, de la Consignaţia?

Asta nu poate fi lucru curat i reflectează Pepşi.

—... Vorba e, acum ce hotărâre luaţi? a suspirtăt tounifca al cărei interes, în chipul cei/măi viiibil\Ve.: pxlitiriţăţ creştea; Am auzit că fetiţei, colegei voastre, Mona, pui merge încă bine.

Discuţiile, în urma acestor cuvinte ale buneii, s-au înfierbântat. Consecinţele au fost:

1; S-a însuşit* în primul rând, propunerea comandantei instructoare de unitate de a se publica un nou anunţ la iar)... – 2. Între timp, un grup de copii, în frunte cu comandanta şi unchiul* va organiza excursia plănuită încă de la sfârşitul anului şdolar, şi care se va constitui acum, şi într-o expediţie cu scopul descoperirii tânărului cu ochelaii negri.

(Unchiul îmi destăinuie, în particular, că el şi

comahdanta – după ce discutaseră cu profesorul doctor Dumitrescu şi cunoscuseră personal toată sârguinţa şi grija ce se manifestau la spital din partea medicilor – erau încredinţaţi că, nu peste multă vreme, Mona se va face bine. Însă văzându-ne pe noi atât de îngrijoraţi şi potrivindu-se cerinţa noastră de a întreprinde neapărat ceva, pentru a grăbi salvarea Monei, cu anticipata propunere, de a se pune la cale o excursie, au luat hotărârea de a se duce mai departe Acţiunea „Bastonul cu miner de argintu. O asemenea expediţie promite, a recunoscut unchiul, să fie palpitantă şi instructivă. De altfel, orice lucru bun făcut în plus nu strică nimănui. Căci nu se ştie niciodată, spune proverbul, de unde sare iepurele. Iar aflarea bastonului ar însemna, oricum, şi o realizare din punct de vedere istoric.)

Se ivise însă o problemă. Şi anume, cercetându-se nomenclatorul, pe judeţe, se constatase că în ţară erau, nici mai mult, nici mai puţin decât cinci comune cu numele de Frumoasă. La care dintre elevă-o fi referit tânărul acela? Unde-şi ascundea comoara de bastoane cu minere de argint în formă de sirene?

Aveam nevoie de investigaţii amănunţite, făcute cu pricepere şi răbdare.

Deci şi expediţia trebuia organizată aşa cum se cuvine.

— Şi-acum, poftiţi în balcon şi priviţi!

În faţă se află „Dacia” 4 unchiihui. Agăţată de

ea, observaţi o rulotă. În rulotă se găsesc alimentele, pânzele, strânse sul, ale celor două corturi, sacii de dormit, îmbră SE

cămintea de rezervă etc., iar pe frontonul rulotei, Maia, cu talentul ei deosebit de desenatoare, ajutată de Sonia şi Laura (Tensi îşi păzeşte mâinile subţirele şi fine, parcă i-ar fi de aur) a scris mare, cu vopsea de ulei:

ECHIPAJUL SPERANŢA

Numele a fost ales în comun, după ce – s-au făcut numeroase propuneri: ...

— Constanţa! s-a gândit Radu.

— Care Constanţa, măi? Portul de la Marea Neagră?

77Cine ţi-a spus de port? Constanţa, trăsătura de caracter cea mai înălţătoare a unui om*, 1

Mai bine Speranţa... i-a dat prin cap Soniei.

— Esperanza!... Esperanza! a început să cânte Bibi.

— Să punem la vot!

— Să punem!

Fără un vot, acela al lui Radu, a fost ales ca nume al echipajului: SPERANŢA.

Maia l-a scris, şi-acum, în jurul rulotei, membrii expediţiei SPERANŢA, copiii, comandanta, roiesc, îmbarcând ceea ce mai este de îmbarcat, aranjând ce mai e de aranjat. Şi asta cu o frenezie (şi un zgomot) care, aşa cum vă povesteam; încă de la început, a reuşit să atragă atenţia şi să provoace uimirea nu numai a vecinilor, cirşi a trecătorilor de pe strada Vişinilor (şi de pe strada Traian).

Iar unchiul… unchiul, aflat în balcon, aşa cum l-aţi văzut, a rostit, marţial, vestitele, istoricele cuvinte:

„Alea jacta est!” * N

s.

O VACĂ FRUMOASĂ

V

Ţin pixul în mână. Misiunea mea este să notez ce se petrece în fiecare zi, mai important şi semnificativ, în tot cursul expediţiei.

— Tu să faci însemnările! mi-au propus copiii, cu prin lejul primei scurte consfătuiri care a avut loc după ce am părăsit Bucureştii…

Eşti preşedintele cenaclului literar pe şcoală, a adus argumentul suprem, cu seriozitatea lui obişnuită, Radu.

— Şi scrii povestiri, de! m-a ironizat Bibi. Numai vezi, să nu le tragi prea mult de păr!

— Le trag cum vreau! i-am răspuns înţepat.

— Cam ai în obiceiul să le umfli! m-a făcut atent Bibi. S fii mai realist…

M-am indignat.

Nu mă-nvăţa tocmai tu ce să scriu şi cum să scriu. Oricum, mă pricep ceva mai mult decât tine să le-aduc din condei.r.

— ŢAsta da L. Asta da! Nu ştiu, unde mai încape în tine atâta inteligenţă?!… a izbucnit el în râs, făcându-mi, totodată, şmechereşte, cu ochiul.

Trec peste imaginea asta care nu-mi place şi încerc să reconstitui în minte ceea ce s-a mai

petrecut.

Pretutindeni pe unde am trecut, lumea, citind pe frontonul rulotei frumoasa noastră deviză, ne-a întâmpinat cu ovaţii.

— Mergeţi cu bine şi sănătate!… v

— Mulţumim!… Mulţumim!…

— Uraaa L. Uraaa!… ne strigau copiii prin satele pe unde treceam.

— De altfel, satele şi oraşele se perindau ca înşirate pe aţă, pe sub ochii noştri uimiţi de frumuseţea lor! Se sfârşise încă o perioadă a recoltatului Camioanele, încărcate cu grâne până la refuz, duduiau pe şosele şi drumuri – lăsând în urma lor, pe lângă duhoarea nesuferită de benzină arsă, şi un miros plăcut, care stăruia îndelung, în văzduh, acela de cereale încinse la soare, miros în care se presimţea încă de pe acum şi aroma viitoarei pâini proaspete, abia scoasă din cuptor.

Pâine, pâine proaspătă abia atunci scoasă din cuptor!

Continui să-mi frământ intră, degete pixul. Şi înţeleg de ce, deşi am în faţă hârtia alba, pe măsuţa paiantă de scris, rândurile întârzie să se aşeze, în timp ce gândurile nu încetează s-o ia razna.

De vină este mirosul de pâine proaspătă, adusă de Livfu în cortul de alături, care este cortul „gospodăriei Fetele şi tovarăşa comandantă ne pregătesc gustarea de dimineaţă. Senzaţiile reale se amestecă, se învălmăşesc împreană cu cele din

memorie şi cu acelea pe care mi le imaginez. Nu văd aievea, dar îmi imaginez laptele fierbând în oală, în timp ce, neîndoielnic, în minutul acesta Laura taie pâinea. Maia o unge cu unt şi Tensi aşterne* peste unt felii subţiri de şuncă, punând deasupra şi câte o bucăţică de ou.

Salivez. De s-ar grăbi şi ei puţin, zău aşa!

Îmi aduc aminte ce bine am mâncat, în dimineaţa când am poposit în prima comună Frumoasă, aceea de pe apa Neajlovului.

Nici n-a apucat bine unchiul să oprească maşina pe una din uliţele satului, lângă o fântână cu roată, iar noi „cei nouă magnifici”, cum zicea Bibi, să coborâm din rulotă, că, dintr-odată, fără să ştie nimeni de unde şi când, s-au adunat în jurul nostru o mulţime de copii.

— De unde veniţi? încotro vă duceţi? Vă aflaţi în excursie?

— În excursie!

— Şi cu ce scop călătoriţi?

Luaţi prin surprindere, la început n-am ştiut ce expir caţie să dăm. Că am pornit prin ţară în scop „detectivistic”, fireşte, nu le puteam mărturisi copiilor, oricât ne-ar fi fost de simpatici. Niciun detectiv din lume n-ar face prostia să destăinuie deschis primului om, pare-l întreabă „încotro merge şi care-i este scopul călătoriei. Detectivistica pretinde; înainte de toate, ne învăţase unchiul, încă de la plecare, o foarte, foarte mare prudenţă.

Aşa am procedat şi noi, cu prudenţă; dar, nefiind suficient de experimentaţi în astfel de treburi, la început, aşa cum vă povesteam, n-am ştiut ce să le răspundem copiilor. Din încurcătura aceasta, ca de Obicei din cele mai multe încurcături, ne-a scos Bibi:

— Ne ducem să vedem, cu propriii noştri ochi, cum îşi petrec vacanţa şi alţi copii din ţară.

Soniei atât i-a trebuit. Şi-a ridicat glăsciorul:

— Vrem să consemnăm, în însemnările şi în fotogra fiile pe care le facem, faptele cele mai originale şi interesante. Şi să le comunicăm colegilor din Bucureşti, la înapoierea în şcoală.

— Să învăţăm din ele! a adăugat, pedant, Radu.

Copiii din sat ne-au arătat revista „Cutezătorii”, pe care tocmai le-o adusese poştaşul. În ea, reporteri iscusiţi relatau o mulţime de ştiri despre taberele de vară, ale pionierilor de la munte, la marev şi din alte locuri, despre o mulţime de sate de vacanţă, de excursii, expediţii, concursuri artistice şi sportive. O fotografie înfăţişă un aspect de la consfătuirea reprezentanţilor zecilor de mii de elevi care rugaseră să li se permită gruparea şi organizarea în microcboperative agricole şi ferme şcolare. Activitatea practică a acestora, voluntară, din timpul liber, sublinia reporterul, dăduse rezultate cu totul remarcabile.

— Dacă vreţi, ne-au invitat copiii din sat, şi

dacă aveţi timp, veniţi să v-arătăm şi noi ceva. Bănuim c-o s-aveţi o… plăcută surpriză…

După ce-am schimbat câteva priviri de înţelegere cu comandanta noastră şi unchiul, am primit să-i urmăm.

Era destul de limpede ceea ce ne înţeleseserăm din ochi. Alături de copiii din sat, investigaţiile, în vederea căutării tânărului cu ochelari negri, ar fi fost mult mai uşoare.

Am străbătut, deci, împreună cu ei, în curmeziş, satul, şi ne-am îndreptat, prin mijlocul unor plantaţii de livezi tinere, către o serie de construcţii de cărămidă, învelite cu olane de formă foarte curioasă, dreptunghiulară.

— Aici, în dreapta, este crescătoria derviţei a cooperativei agricole din sat, ne-a arătat o fetiţă, care ni s-a recomandat Valeria (Vali). Şi noi am cerut învoirea…

Radu era numai ochi şi urechi:

— Să îngrijiţi viţeii?

Vali s-a luminat la chip:

— Să îngrijim viţeii!… De unde-ai ghicit?…

— Nu era prea greu de ghicit… a răspuns, modest, Radu. Astfel de sarcini şi le-au luat pionierii mai pretutindeni prin ţară…

— Vom îngriji viţeii, prin rotaţie, pe echipe, până vor creşte mari, ne-a zâmbit Vali. (Şi avea Vali aceasta un zâmbet care cam se plăna cu al Tensiei, Să-l pui în prăjitură în loc de zahăr, aşa cum ar fi spus Bibi. Dulce şi totodată misterios.)

— Să v-ajutăm şi noi pe ziua de „astăzi, s-a oferit

Radu…

Şi astfel, îmbrăcându-ne cu halate curate, am intrat cu toţii, buluc, şi cu larma obişnuită, în crescătoria viţeilor.

Acolo, ce-aş putea să vă spun? Viţeii. Parcă erau pictaţi. Sau, şi mai bine zis, parcă erau făcuţi din ghips, ca la Moşi, şi pe urmă pictaţi.

— Dragii de ei!… Dragii!…

Exclamaţiile de uimire, îndeosebi ale fetelor, nâi mai conteneau. Dar ce e drept e drepte şi viţeii (poate de-atâta larmă î) se uitau la noi, de parcă ne-ar fi cunoscut*

Vă privesc pe nişte fraţi şi surori, a făcut una din glumele sale cele mai proaste Bibi. (De aceea nici nu i-a răspuns nimeni.

Sonia, ţuguindu-şi buzele, le trimitea bezele:

Ţţ L. Ţţ… Ţţ L. Sunt atât de drăguţi, că-ţi vine să-i mănânci.

— Acela seamănă cu tine! a stăruit Bibi.

— Ba cu tine, când erai mic!:

— Este leit chipul tău!

— Ba al tău!

— Mai taci odată, măi, l-am certat, măcar că-mi este cel mai bun prieten.

Maia le pipăia perişorul uşor buclat de pe frunte:

— N-or fi cumva de zahăr?… 1

Atâta ne-am entuziasmat de frumuseţea şi

drăgălăşenia viţeilor, încât, pentru o vreme, am şi uitat aproape cu totul de ţelul pentru care făcuserăm atâta drum şi ajunseserăm până aici: salvarea Monei şi, în primul rând, descoperirea tânărului cu ochelari negri.

Fiecare dintre noi, de atâta duioşie cită, ne treziseră viţeii, ne întreceam să le oferim câte ceva bun. Bibi, care este – mi se pare că v-am mai povestit – cel mai mâncăcios dintre noi, a mers aşa de departe cu generozitatea, încât i-a dăruit unuia dintre viţei propriul său sandvici cu salam de Sibiu, adus de-acasă (şi care reprezenta, de-altminteri, şi ultima sa rezervă de acest fel, salvată numai şi numai printr-o mulţime de tertipuri şi sacrificii). Fetele, Tensif, Laura, Maia şi Sonia le ungeau botişoarele roz cu fel de fel de prăjituri, batoane dW ciocolată şi bomboane.

— Aici!… Uite-aici, drăguţule, bomboane… baton de ciocolată… prăjitură cu nucă…

Copiii din sat râdeau să se prăpădească:

— Bomboane?… Prăjituri?… Ciocolată?… Dar bine, fraţilor, unde aţi mai văzut voi vreo vacă sau bou mâncând bomboane? Bovinele pasc iarbă şi iarna se hrănesc cu furaje!… Sunt alimentate sistematic.

Şi cele mici, ca acestea, la fel?

Vorbise Sonia.

— Iar cele mici, ca toate mamiferele, sunt hrănite cu lapte!… *

Copiii din sat aveau pregătite un fel de găleţi din material plastic, pline cu lapte şi prevăzute cu câte-un biberon.”, x

— Adu-mi şi mie o găleată, mi-a poruncit, aristocratic, Tensi. A

M-am executat. Şi, aducându-i găleata, am îngenuncheat, cum văzusem de curând la teatru pe un cavaler medieval procşdând, când îi adusese domniţei sale o cupă cu vin.

Am îngenuncheat, dar imediat am simţit că-mi pusesem genunchiul tocmai în locul unde, pesemne, numai cu puţin timp înainte, fusese azvârlit cu furca o grămadă de bălegar.

Genunchiul mi se scufunda încet, încet, în cleiul turned şi un miros nu dintre cele mai îmbietoare începuse să mă înconjoare.

— Poftiţi, domniţă, găleata, am mai avut, totuşi, puterea să îngaim. Sunt servul domniei voastre preacredincios…

Tensi a surâs şi, graţioasă, şi-a întins mâna. N-am apucat să-i dau însă găleata şi-am auzit-o pe Laura:

— Ce vacă frumoasă… tu… Tensi!…

Întotdeauna am avut, ca să spun drept, 6 vagă bănuială că Laura, cu trupul ei de forma unui borcan de iaurt şi vocea răguşită, o fi puţin invidioasă pe silueta de trestie a Tensiei, ca şi pe ciripitul de păsărică zburdalnică al Soniei. Dar de-acolo şi până la a-ţi jigni, într-un chip atât de brutal, o colegă, la care totuşi ţinea, era o cale

prea lungă.

— M-am ridicat, fără să apyc să mă mai şterg pe genunchi, şi am privit înapoi. Laura, scăldată în şuvoiul de lumină al unei ferestre, i se adresase într-adevăr Tensiei care, afară de mine, era cea mai apropiată (ca distanţă) de ea. Privirea îi era însă îndreptată nu către colega căreia eu tocmai îi oferisem, odată cu găleata de plastic cu biberon, şi „preacredincioasele mele omagii”, ci către adâncul ceva mai întunecat din fundul grajdului. Acolog se ivise, ca din pământ, un uriaş animal alb, cu coarnele bogate, din blinda specie a bovinelor.

— Ce vacă... frumoasă... tu... Tensi... repetă Laura. Mă duc la ea s-o mângâi!...

— Nu te-apropia... stai lobului.../ rosteşte aliv şi voi, toţi, faceţi linişte L.

„– Vaca ta e un taur, Laura, şi încă unul dintre cei mai primejdioşi! o pune* în gardă urâchiul.

— Nu vezi că, iritat de gălăgia noastră, a spart peretele despărţitor de scândură? observă comandanta.

— Nea Pândele L. Nea Pândele!?... imploră Yali.

Dar până să se arate acel mult prea dorit nea Pândele,* taurul a mugit înfricoşător. Şi-a plecat fruntea cu coarnele mari, noduroase şi vinete. A bătut în pământ cu copita. Şi-a smucit capul enorm şi, pentru o secundă, i-am zărit ochii rdşii, inundaţi de sânge. A mugit încă o dată şi, în galop,

făcând să duduie pământul. s-a năpustit în di –, recţia noastră.

Amorţiţi, cu picioarele înţepenite, noi, cei nouă magnifici, nu ştiam ce să facem.

— Ăsta am impresia că vrea să aibă o întrevedere nu tocmai amicală cu noi, a mai avut totuşi Bibi puterea să glumească, arătându-ne taurul.

Unchiul a înşfăcat fulgerător (ne-am şi mirat tare mult pe urmă ce prezenţă de spirit a avut) o furcă de aruncat gunoiul, şi-a sărit înaintea taurului care sosea, în galop, cu coarnele plecate, spre Laura.

— Cai nu se găsesc pe-aici, şi nici vreun regat ca să dau pe el n-am, ca Richardul ăla englez, a continuat Bibi. Dar aş da bucuros un viţel pe-o ghioagă cumsecade, ca să am cu ce să mă apăr…

Văzând furca întinsă de unchiul şi auzindu-i strigătele r „înapoi!”… „înapoi!”… taurul, în mod surprinzător, s-a oprit. Mugea înfundat, bătând pământul cu copita.

Comandanta, apreciind că unchiul este în primejdie, cu toate că o vedeam tremurând a luat în mână o lopată:

— Înapoi L. Înapoi! a început să strige şi dânsa.

Vali ne-a arătat o scară:

— Urcaţi-vă în pod, întâi fetele, şi faceţi cât mai puţin zgomot. s

Fetele au început să se urce, cea dintâi Tensi.

Noi, băieţii, am vrut să rămânem.

— Nu rămâne nimeni. Şi nu v-am este caţi. Ne primejduiţi şi pe noi ceilalţi, ne-a dat dispoziţie Vali.

Taurul, la auzul glasului comandantei, se întorsese, aplecându-şi coarnele, de dată asta spre dânsa. Unchiul atunci, ca un toreador, La înţepat în şold.

Tarzan se înarmase şi el cu o bâtă:

— Neaa!... Neaa! ţipa cu vocea lui în schimbare.

Bibi pusese mâna pe-o lopată, Radu pe alta şi eu pe-o nuieluşă.

Unchiul îl înţepa mai departe în şold. Taurul a mugit mai lung. Privea, cu ochii săi roşii, de la unul la celălalt, nehotărându-se ce era mai bine să facă. Deodată, s-a întors spre Tarzan şi, de la înălţirqea eeior doi metri ai săi, şi-a lăsat iară coarnele: Înfigându-i-le cu pricepre sub turul pantalonilor, l-a prins ca într-o furcă. L-a azvârlit în îngrăditura viţeilor.

Dacă n-ar fi fost de plâns, ar fi fost de râs. Tarzan fusese azvârlit în gunoi şi lucrurile ar fi luat, poate, o întorsătură dintre cele mai tragice. Taurul mugea şi ochii lui de flăcări o aţinteau iarăşi pe Laura, care, îngrozită, nu se urnise încă din loc. Unchiul, comandanta. Şi Tarzan (care între timp se ridicase, plescăind, prin gunoiul din grajd) se pregăteau să-şi reia ofensiva, iar noi şi copiii din şat să-i ajutăm, când, în fuga cea mai mare, s-a ivit up bărbat. Era un bărbat încă destul de tânăr, dar cu o mustaţă stufoasă, castanie, care-l făcea să pară mai vârstnic.

Când a ajuns în apropierea animalului, s-a oprit, întinzând spre el mâna:

— Joiăne!... Joiane!... Vină încoace, la tata, mă... Vină!...

Şi îndată, ca într-o poveste, ochii cumplitului

animal alb care ne vârâse atâta, până atunci, în răcori, au căpătat o lucire aş spune chiar sfioasă. Cu paşi maiestuoşi, rari, acesta s-a îndreptat către bărbatul care-l chema. I-a lins, supus, cu limba lui mare, mâna întinsă.

Omul şi animalul s-au privit ochi în ochi.

— Pentru ce-ai făcut asta? l-a dojenit bărbatul. Tu nu ştiai că alături de grajdul tău sunt Viţeii? Şi că pe viţei îi îngrijesc copiii? Şi cum te-ai dezlegat? Unde ţi-e lanţul? Ia vină după mine... Apoi către copiij din sat, dojenindu-i blând: Nu trebuia să-i aduceţi pe musafiri aici, în lipsa mea sau a altui îngrijitor.

Omul s-a întors şi a plecat, continuând să-l boscorodească pe taurul care-l urma, cu paşi la fel de maiestuoşi, însă cu capul plecat şi smerit.

Totul s-a terminat fără nicio urmare nedorită. Ba încă, după ce-am scăpat de primejdie, Bibi a început să r cânte, vestita arie a toreadorului din opera „Carmen”. Din când în cirid se lăsa în *voctf* şi cânta apăsat: „Torero

— He, hei, l-a ironizat Maia. După corida mulţi viteji s-arată L.

Pe urmă ne-am spălat şi-am fost, poftiţi de părinţii copiilor în mijlocul unei livezi mari de nuci, unde fusese întinsă masa”.

Ni s-au servit o ciorbă şi o friptură de pui stropită din belşug cu mujdei, brânză grasă de oi şi găine proaspătă. Ce pâihe proaspătă, pufoasă şi având încă aroma aceea plăcută, pe care o are

pâinea numai când „este scoasă fierbinte din cuptor! r >

Iată de ce, în aceste momente, deşi ţin pixul în mână – fiindcă simt venind mirosul de pâine proaspătă din cortul de alături şi, din această pricină, a-mi revin în minte bucatele mâncate în mijlocul livezii de nuci a cooperativei agricole de pe malul Neajlovului – nu pot să scriu un rând, liniştit.

— Duceţi-i lui Sandu laptele şi sandviciurile, o aud pe tovarăşa comandantă, tocmai când imaginile mele vizuale, auditive şi gustative erau în mai plină efervescenţă decât oricând.

Maia – păianjenul – gaiţa, mă ia peste picior:

— Asta ca să fie mai inspirat şi să aibă spor la scris?

Tensi râde şi ea, parcă o gâdilă cineva:

— Spor la scris, ziceţi?... Dacă n-o fi moţăind sau chiar n-o fi dormind cu ochii deschişi! L-am mai văzut aşa! Se face că-şi ia însehmări şi doarme şi visează \... Nu-l cunoaşteţi pe*Sandu?...

Acesta era adevărul, recunosc. Îmi place să visez, dar faptul că tocmai Tensi, al cărei cavaler credincios mă declarasem, glumise în felul acesta, pe socoteala mea, m-a întristat nespus.

Dar, ca să nu se adeverească spusele ei, în clipa când intra Maia (ea aducea gustarea de dimineaţă), am strâns între degete pixul şi-am continuat să redactez însemnările la care începusem să lucrez cam cu o oră înainte.

Iată-le, reproduse întocmai!

Cât timp am stat la masă, copiii din Frumoasa ne-au organizat un spectacol cu cântece, dansuri şi recitări. N-am vrut să se creadă că noi, bucureştenii, suntem mai prejos. Fetele au format un mic cor. Laura a cântat solo „Vară, vară, spic de grâu”. Sonia a recitat versuri de Eminescu şi Virgil Carianopol. Maia, de comandanta şi profesoara noastră de Română, Ligia Munteanu (dână a are în pregătire un volum). Iar Tensi, la invitaţia mea, câteva ce-i fuseseră dedicate ei de însuşi acela ce alcătuieşte aceste însemnări.

Investigaţiile, cu privire la ceea *de* voiam să aflăm, au început încă din timpul mesei. Ne-am interesat, fără ca lucrul acesta *să fie* bătător la ochi, ci mai curând sub formă de glumă, aducând vorba despre ultima modă a ochelarilor de soare: cine sunt bărbaţii tineri care poartă, obişnuit, în sat, ochelari negii? Ni s-a da t următorul răspuns: aceştia sunt numai doi. Unul este vânzătorul de la prăvălia sătească. Al doilea fiind învăţătorul.

— Învăţătorul mi se pare prea puţin – sau chiar deloc – probabil să se ocupe cu astfel de lucruri necurate, a reacţionat unchiul, cred că din solidaritate de breaslă.

— Cu toate astea, cred că n-ar fi nefolositor să încercăm să-l vedem şi pe el, l-a contrazis, imparţială şi obiectivă, comandanta.

— Dacă dumneata crezi aşa, eu n-am nimic – împotrivă, a fost de acord unchiul.

Numai că învăţătorul era plecat într-o tabără de pe malul Dunării, cu un grup de copii. Deci n-arm fi putut să-l cunoaştem decât dacă ne-am fi dus acolo. N-a fost însă nevoie să mergem până la Dunăre, deşi pe noi ne-ar fi tentat călătoria, deoarece copiii din sat ni l-au zugrăvit pe învăţător ca un om foarte scund. Ori, tânărul cu ochelari negri, pe care-l văzuserăm prin geamul vitrinei Consignaţiei”, la Bucureşti, fusese un bărbat înalt şi cu umerii lăţi.

Cel de-al doilea tânăr din comuna Frumoasă, de pe malul Neajlovului, şi care purta ochelari negri, aşa după cum am însemnat mai sus, era vânzătorul şi în acelaşi timp gestionarul prăvăliei săteşti. Lumea din sat bănuia că acesta cam... greşea, uneori, socotelile în favoarea sa.

— Iată un individ cafe ar putea fi acela pe care-l căutăm, a presupus unchiul. De vreme ce c-am umblă cu; şoalda...”

Comandanta a avut aceeaşi opinie:

— Este foarte posibil. Un om care se îndeletniceşte)., în felul acesta... cu comerţul!... după cum se spune despre; el... Şi-apoi să nu uităm că... uneori... cu gestionarii ăştia...

În vederea constatării dacă gestionarul este sau nu una şi aceeaşi persoană cu tânărul cu ochelari negri pe care-l căutăm, Bibi a primit misiunea să se apropie, pe nesimţite, de magazin. Să se uite bine la gestionar, fără să fie simţit şi să se întoarcă repede, să ne comunice.

Afară de unchiul şi de mine, el era singurul care-l văzuse pe tânărul cu ochelari negri, prin vitrina magazinului Consignaţia, şi deci îl cunoştea la perfecţie. Iar Bibi stăruise să plece el singur în această misiune.

Strecurându-se pe lângă grajduri, făcând şi unele salturi, de la un stâlp de electricitate la altul, Bibi a ajuns până în dreptul magazinului sătesc. Acolo s-a pitit după o grămadă de saci cu orez şi zahăr, abia descărcaţi dintr-un camion, şi a început să se iţească printr-un colţ al ferestrei.

Pe gestionar nu-l zărea. În schimb, acesta îl observase pe Bibi de cum se apropiase de prăvălie şi, socotind că ar putea fi vorba de vreun mic potlogar, care se pregătea să şterpelească ceva, s-a furişat şi el, uşor, pe uşa din spate a magazinului. L-a înşfăcat pe prietenul meu, cât ai clipi, de gulerul cămăşii.

— Hei, domnişorule, de ce te-ai pitit acilea*?

— Vream să cumpăr ceva…

— Şi cam ce vrei să cumperi, mă rog?

— Un… un baston… cu miner de argint…

— Aşa? a început gestionarul să-şi suflece mânecile halatului. Pofteşte dar în prăvălie să-ţi arăt unul… măcar că este fără miner de argint…

— Fără miner de argint nu-mi trebuie, a dat Bibi să scape, simţind, prin intuiţie, ce i se pregătea.

Vânzătorul însă îl prinsese straşnic de guler şi bluza i-a pârâit.

— Pofteşte înăuntru, băiete, pofteşte!…

Bibi s-a arătat docil; dar când au ajuns la uşă, l-a îmbrâncit înăuntru şi a tras pe dinafară zăvorul.

— Puneţi mina pe el… puneţi mâna… răcnea. A vrut să mă prade!

— Iertaţî-mă, vă rog, i-a spus Bibi, politicos; N-am avut câtuşi de puţin intenţia să vă prad şi, cu atât mai puţin, să vă fac vreun rău. Am încercat numai, pur şi simplu, să constat dacă dumneavoastră sunteţi o anumită persoană… Nu sunteţi dumneavoastră, aşa că… la revedere!…

— La revedere, i-a răspuns fără să vrea, la salut, gestionarul. Adică nu… stăi… hoţule… stai! că tot am să te prind…

— Mira-m-aş!… şi-a dat cu părerea Bibi.

— Stăi!… Stăi!…

Dar. Bibi o şi rupsese la fugă. Fugea de-i sfârâiau călcâiele, şi pas de-l mai ajunge. Nu s-a oprit decât în livada de nuci, unde-l aşteptam noi:

Copiiirgazde s-au strâns în jurul lui:

— Unde-ai fost?… se mirau, mai cu seamă fiipdcă niciunul dintre ei nu băgase de seamă când prietenul nostru se strecurase din mijlocul lor şi pornise spre sat.

— Am fost… să vizitez puţin… împrejurimile, le-a răspuns enigmatic Bibi”.

— Şi… el este omul… acela, sau nu? l-am întrebat noi în taină.

— Nici gând! Dar… haideţi… sunt de părere

să fim concişi, cum spune profesorul nostru de Mate, şi s-o ştergem cât mai repede... Fiindcă gestionarul, în urma unei discuţii destul de agitate, pe care am avut-o împreună... mi se pare că mă urmăreşte... să mă străpungă cu coarnele...; întocmai ca un... ca un adevărat taur...

BINE-AŢI VENIT!

Pentru că nu vreau să-mi lungesc povestirea, am să trec peste o serie întreagă de amănunte ale călătoriei, cu toate că unele dintre acestea ar merita, poate, să fie măcar menţionate.

Recitesc însemnările:

Comuna Frumoasă – judeţul Gorj.

JOI:

„S-a organizat aici o tabără excepţional de reuşită a fruntaşilor cercurilor şcolare de atletism şi gimnastică artistică. La stăruinţa lui Done (Tarzan), cerem să participăm şi noi la unele întreceri. Dat fiind faptul că suntem musafiri ai localităţii şi ai taberei, ni se face favoarea de a ni se admite cererea”.

VINERI:, „«

„Surpriză. Tarzan a câştigat premiul întâi la haltere, săritură în lungime şi aruncarea discului. E nemaipomenit Tarzan. (În plus, a făcut şi *e* demonstraţie de mers liber şi în salturi pe o frânghie legată între doi, copaci, del-a lăsat pe toţi cu gurile căscate.) A *ţpst* felicitat, medaliat, diplomat. A câştigat un tort. (Dar, până să se îmbrace; l-a pus puţin deoparte, pe unul din

capetele scândurii de balans, pe care trebuia să înceapă proba de azvârlire, şi Maia, încântată că Tarzan câştigase întrecerea, s-a repezit să-l felicite Din greşeală, a călcat pe celălalt cap al scândurii, tortul a zburat că o minge” şi a căzut pe capul unui spectator, făcându-l totuna pe haine; acesta, în râsul tuturor, s-a curăţat cum a putut, cu ajutorul Maiei, care-şi cerea, necontenit, mii de scuze, iar bucăţelele împrăştiate de tort au fost hăpăite de-un câine jigărit, care tot da târcoale de colo până colo printre participanţi, de parcă ar fi bănuit ce pleaşcă-l aşteaptă) /

SÂMBĂTĂ:

„Astăzi, o nouă surpriză. Nu surpriză. Surpriza surprizelor! Lovitura loviturilor! Trăsnetul trăsnetelor! (Vă rog să-mi iertaţi expresiile, însă, ea şi toţi ceilalţi colegi, nrMni pot stăpâni bucuria.)

Închipuiţi-vă! Laura (scurta, groasa, răguşită „borcanul de iaurt) a luat – ce credeţi? – premiul al treilea la... proba de gimnastică artistică.

Au concurat ea, Tensi-zâna şi Şonia-păsărica, – rândunica. Dar, dintre toate trei, singura premiată (cu premiul al treilea, dar, mă rog, premiu), la fel ca şi Tarzan, lăudată, medaliată şi diplomată a fost Iaura. Când s-o fi pregătit şi cum? Ne uitam la ea şi nu ne venea să credem. (Nu i se mai vedeau nici talia groasă, nici umerii înguşti, nici statura bondoacă).

Laura părea, când dansa, întâi o plantă de

apă, care-şi desface dimineaţa petalele, pe urmă un puişor de veveriţă jucându-se pe ramura unui copac, o pasăre care-şi ia zbirul şi, la sfârşit, un cântec. Un adevărat cântec.

A fost de-a dreptul extraordinară. Deşi chiar calificativul de «extraordinară» ni, se părea nesatisfăcătbr nouă, Colegilor ei, în timp ce-i aplaudam evoluţia.

A fost ceva cu totul neaşteptat, şi dacă nu m-aş teme că, necunoscând realitatea, aţi putea să mă învinuiţi de părtinire sau exagerare, aş spune că a fost sublimă.

Laura! Laura! Iată de ce era în stare, cât de temeinic a exersat în taină şi cât de înşelătoare pot fi aparenţele, încă o învăţătură şi încă o experienţă am căpătat în viaţă.

În urma propunerii generale, s-a luat hotărârea ca Laura să nu mai poarte porecla Coadă-de-iepure, care, de altfel, nu i se potrivea, ci să i se spună (sugestia, cu toată modestia, trebuie să precizez că fost a mea): «Cântec». Laura-cântec».

De emoţie, buna noastră colegă, abia premiată, plângea, în timp ce fetele o, îmbrăţişau, ceea ce făcuse ca obrazul ei grăsuţ să-i fie mânjit de lacrimi/Numai că acest lucru nu avea nicio însemnătate. Laura câştigase premiul, uimindu-ne pe toţi/4

DUMINICĂ:

„Deşi încărcaţi de succesele lui Tarzan şi-ale

Laurel, nu ne-am uitat îndatoririle. Şi, încă de ieri, ne-am reluat cercetările. N-au durat mult, Curând am aflat că şi *în* această comună Frumoasa există un tânăr cu ochelari negri. Acesta, de profesie student geolog, lucrează, de multe ori, voluntar, în cadrul unui şantier învecinat de irigaţii agricole, dar, în acelaşi timp, face şi frecvente călătorii în diferite locuri, de unde se reîntoarce cu numeroase bagaje. Datele fizice ale studentului, înalt, cu umeri laţi, negricios, sprinten, se potriveau cu ale aceluia pe care-l căutăm.

În poiana din păduricea de lângă sat, unde am poposit, profesori şi elevi discutăm împreună. Suntem convinşi că am găsit drumul cel bun. Curând, nădăjduim, se vor lămuri toate lucrurile. Şi aventuroasa noastră călătorie se va încheia aici.

Trebuie doar să mai stabilim dacă tânărul cu ochelări negri îşi ţine în sat – şi unde anume? – bastoanele cuibpărate; cu ce scop le-a depozitat şi dacă nu se afla printre ele acela de care avem nevoie.

Locuinţa tânărului, adică, de fapt, a părinţilor acestuia – tatăl său fiind un apreciat muncitor pe şantierul sistemului de irigaţii al Jiului – era pe una dintre arterele secundare ale satului, v

Nu i-am găsit acasă decât mama:

— Relu (pe student îl cheamă Aurel) a plecat de-acasă… nu a în nici cinci minute… cu maşina şantierului… A fost să-şi ia nişte cărţi… şi-un baston…

— Baston? Baston?

— Ce fel de baston? a întrebat-o, calm, comandanta.

— Un baston, a răspuns, nepăsătoare, mama, studentului… Ce importanţă are?

— A, nu… aşa… am făcut noi pe indiferenţii…

— Are mai multe… obiecte de-ale lui…

— Nu ni le puteţi arăta? încercat, insinuant, unchiul.

— Pentru ce? a devenit-Temeia bănuitoare.

— Şi noi suntem geologi… a inventat la iuţeală Bibi.

— Şi dumneavoastră sunteţi geologi? De ce n-aţi spus de la-nceput? Fiul meu ar fi fost mulţumit să vă cunoască, s.

— Atunci ni Le-airâtaţi? a întrebat-o pe femeie, plin de speranţă, Radu. Privirea acesteia a devenit, subit, tăioasă şi mi se părea că avea în ochi o lucire vicleană.

— Vi le-aş arăta, a replicat… Numai că…

— Numai că?

— Cheia de la debaraua unde-şi păstrează lucrurile, o ţine Relu. N-o dă nimănui…

— Poveşti, a zis Bibi, în surdină”.

Unchiul nu s-a lăsat

— Şi unde-l găsim pe Relu? Vrem să vorbim cu dânsul.

— Aveţi maşină?

— Avem…

— Treceţi Jiul prin vadul de lângă moară…

Ajtipgeţi pe malul celălalt. O luaţi prin păduricea de salcâmi şi daţi de tăbliţa indicatoare: *Şantierul de irigaţii*”.

— Fiul dumneavoastră poartă ochelari negri? revine în discuţie comandanta.

— Poartă ochelari negru Dar ce legătură are una cu alta?

Bibi a salvat situaţia:

— Aşa... ca să-l recunoaştem mai uşor, dacă ne ducem pe şantier...

— Şi nu cumva dânsul foloseşte unele bastoane cu minere de argint în formă de sirene? întrebă iar comandanta.

— Drept să spun, dă înapoi femeia, nu ştiu dacă are şi bastoane cu minere de argint... în formă de ce-aţi spus?

— De sirene...

— N-am auzit de-aşa ceva... Are bastoahe obişnuitei li trebuie la şantier, să-ncerce înălţimea apei...

— Curios! exclamă Liviu.

— Ce e curios? se miră femeia. Mă rog, staţi de vorbă cu el... Nu prea-nţeleg vizita dumneavoastră... Sunteţi geologi, sau nu?

— Geologi, repetă, fără măcar să clipească, Bibi. Ne aflăm într-o expediţie.

Femeia s-a apropiat de uşă, invitându-ne din ochi să plecăm.

— Ştiţi... nu vă supăraţi... Am o mulţime de treburi... *i* Am înţeles invitaţia.

— Este cum nu se poate mai clar. Suntem poftiţi afară pe uşă, a murmurat Liviu.

— Repede… repede… ne-a îndemnat unchiul. Urcaţi-vă A rulotă! (Lăsasem turismul şi rulota în piaţa satului.) Şi să traversăm Jiul… Cine vine cu mine-n faţă?

S-au repezit Tensi, Sonia şi Bibi. Noi ceilalţi ne-am urcat în rulota

Maşina, cu rulota după ea, a pornit. Noi, cei din rulotă, hurducaţi prin gropi, încercam să ne dăm seama pe unde ne găseam:

— Unde-o fi moara?

— Ite-o!…

— Colo e pqdul în reparaţie.

— Şi pe dâmbul acela înverzit, de lângă* moară, se vede un drumeag…

Un păstor îşi mâna oile în susul Jiului, chiar pe mal.

— Pe unde se poate traversa? îl întreabă unchiul, scoţându-şi capul pe ferestruică.

— Pe-aici! îi arătă ciobanul, întinzându-şi bâta în direcţia vadului.

— Dar apa n-a crescut? %

— A crescut. Da colo a fost ostrov şi dincoace au adus oamenii bârne şi bolovani. Treci râul ca pe şosea. Numai să-i dai drumul motorului tare. Mai trecu chiar adineauri o maşină…

— Tot un turism?

— Tot”.

— Nu e pericol? Sunt cu rulota-n spate…

— Cu ce eşti? se miră ciobanul.

— Cu rulota… îi arată unchiul cu mâna spre noi.

— Aha!… Nu!… îşi dă el pălăria de pai pe ceafă. Şi eu trecui cu oile tot prin vad.

— N-o intra apă la me cor? se arată tot suspicios unchiul.

— Ce-oi fi aşa fricos, tovarăşe? Dacă-ţi spui că încă e mică şi trecu chiar adineauri altă maşină… Numai căr dacă mai stai mult şi apa o mai creşte, de… Treci, nu mai sta pe gânduri…

Turismul goneşte, cu toată «viteza, peste scânduri şi bolovani, îndreptându-se către fostul ostrov. Rulota îl urmează, hurducănindu-se. Deodată se opreşte locului. A rămas, de altfel, şi mă astăzi pentru noi o problemă neînţeleasă modul cum s-a desprins, în timpul mersului, bara rulotei de cârligul lanţului trăgător al turismului. Şi totuşi, oricât pare de necrezut, s-a desprins. Noi bănuim, deoarece o altă explicaţie n-avem, că, la o smucitură între pietre şi scânduri, cârligul a sărit.

Turismul a plecat înainte, cu aceeaşi viteză cu care pornise. Unchiul şi însoţitorii săi, concentraţi asupra drumului (maşina ajunsese pe fostul ostrov), n-au observat nenorocirea. Iar rulota a rămas în vad tocmartn locul unde acesta era mai, jos şi apa mai adâncă.

Ciobanul abia se mai vedea. Urca în susul râului, cu oile lui, fluierând.

La început, nu ne-am dat seama, ce s-a

întâmplat, sau, mai bine zis, am bănuit că turismul o fi făcut, din cine ştie ce cauză, o scurtă oprire.

— Turismul… Turismul ne-a părăsit! s-a îngălbenit Maia, după ce privise prin ferestruică.

— Ne-a părăsit? Cum? Ce? De ce? Strigaţi după ei…; Strigaţi! ne-am alarmat.

Numai că degeaba am strigat. Duduitul motorului turismului, vâjâitul apei şi şuierul vântului, care începuse pe neaşteptate să sufle, ne fura vorbele.

Turismul urca panta ce ducea pe malul celălalt şi noi rămăseserăm în vad. Atâta că vorba «rămăseserăm» nu este cea mai potrivită situaţiei pe care o trăiam.

Tocmai atunci, că un făcut, am simţit că apa tulbure a râului începe să se frământe. Ceva ca un val ne sălta. Iar rulota se pornise să se plece într-o parte uşor, apoi să se răsucească în apă, cu dosul înainte.

Ne-am repezit la cele trei ferestre şi la uşa din spate, pe care am deschis-o. Şi ceea ce-am văzut ne-a cutremurat.

Apa îşi schimbase culoare. Devenise vânătă şi ne înconjura spumegând. Curentul ne târa.

— Ne-necăm! a intrat în panică Maia.

— Rămâneţi liniştiţi! ne-a sfătuit tovarăşa comandantă. Vom chibzui ce este mai bine să facem… în timp ce chibzuiam; rplota, târâtă de curent, se învârtea mereu şi, după o scurtă săltătură, ajungând în locul unde Jiul era din ce în

ce mai adânc, a început să plutească... Vr-K x

Fuseseră în ultimele zile ploi la munte. Auziserăm la radio. Era firesc ca apa să crească. Dar cine-şi putea închipui că tocmai în momentul acesta râul va suferi o asemenea transformare?

— Sosesc viituri, valuri mari de apă, ne-a explicat comandanta. Acesta-i ghinionul!

Mi-am amintit că rulota, de ultimul tip, era în aşa fel fabricată încât, cu o mică modificare, să poată fi remorcată şi de o barcă (bineînţeles, cu motor), I-am spus lucrul acesta comandantei.

— Nu se poate cufunda, pe cât ştiu eu de la unchiul!

am asigurat-o”.

Totuşi, sub rulota transformată în barcă apa clipocea din ce în ce mai sinistru. Maia continua să suspine într-un colţ:

— Ne-necăm!... Ne-necăm!... *

— Nu ne-necăm, l-ai auzit pe Sandu ce-a spus. Rulota nu se poate scufunda, încercă s-o liniştească tovarăşa e.omandantă, măcar că şi dânsa era albă la faţă ca varul.

— Găsim noi o soluţie! îşi făcea singur curaj Radu.

Rulota – probabil pentru că nu i se operase modificarea despre care-l auzisem pe unchiul, sau ştiu eu din ce altă cauză – se înclinasel totuşi, şi mai mult pe-o parte.

— Să nu vă fie teamă! a repetat comandanta. Gine ştie să-noate?

Tarzan s-a ridicat de pe bancheta pe care sta:

— Eu!

— Bine?

— Perfect.

— Poţi duce şi pe altcineva-n spate? O fetiţă, vorbesc.

— Pot. Vă duc şi pe dumneavoastră!

Dârna, deşi situaţia era atât de gravă, fiindcă pe sub uşă, între timp, începuse să se strecoare un firicel, de astă dată parcă limpede, de apă, a zâmbit.

— De mine nu te-ngriji... Eu mă descurc singură. Important este să ieşiţi voi... Să scăpaţi voi cu bine...

— Şi eu ştiu să-not la precizat Radu. Este adevărat că n-am înotat pân-acum decât în bazin,* dar cred c-o să meargă: ...

— Şi eu la fel, a spus Laura.

— Şi eu, a adăugat Liviu.

y A trebuit să recunosc că şi eu eram în aceeaşi situaţie, cu singura diferenţă că mai înotasem şi-n mare. Un râuţeşte însă, altceva, cu totul altceva, şi-am regretat din adâncul sufletului că atunci când eram marmite şi veneam la bunicii din partea tatii, la Craiova, n-am învăţat să-no-l şi-n Jiu.

— Priviţi! ne-a arătat, în momentul acela, Liviu, vadul de care ne depărtasem cam – bănuiesc – vreo trei sute de metri: Turismul se întorsese. Tuspatru călătorii săi coborâseră la marginea vadului, ne făceau semne cu mâinile şi ne strigau ceva ce, din cauza depărtării, a vuietului apei şi-a fricii pe care o trăiam (acesta este adevărul adevărat!) nu puteam desluşi.

Purtată de apă, răsucită de curent, săltând ea un căluţ vesel şi uneori şchiopătând, din pricina

izbiturii roţilor de unele ridicături de nisip sau pietriş de pe fund, rulota înainta.

Viitura creştea. Apă parcă gemea.

Ne apropiam de-o cotitură a râului. Vadul începea să dispară. Turismul urcase iarăşi panta, dar nu-l mai puteam vedea din pricina pădurii de salcâmi ce acoperă, în partea mai joasă a râului, ţărmul.

— Ce plăcută croazieră! De vreme ce Sandu pretinde că rulota nu se poate scufunda… Când ajungem la Dunăre? a încercat să dovedească Liviu că nu se teme.

Nimeni, fireşte, nici n-a zâmbit.

De altfel, situaţia era din ce în ce mai încurcată. Fi – rişorul de apă, care abia se strecura adineauri, se transformase într-un pârâiaş. În partea unde era mai înclinată rulota, se formase o băltoacă, în care se scălda pălăriuţa albastră de pai a Laurei.

Dacă lucrurile s-ar fi menţinut astfel, totul încă ar mai fi fost suportabil, numai că, din nefericire, rulota continua să se plece. De pe masa din încăperea de locuit, ca şi de pe aceea din bucătărie, de pe etajere şi poliţe, obiectele se rostogoleau în băltoacă, şi chiar noi înşine abia ne mai păstram echilibrul, agăţându-ne de paturile suprapuse, de stâlpul metalic din mijloc şi de bancheta fixă, /

Comandanta s-a hotărât să ne mărturisească:

— T Pentru că rulota nu încetează să se lase

pe o parte, când ferestruica din stânga va ajunge-n apă, vom fi în pericol. – 1 Şi ce este de făcut? am întrebat.

— Câţiva dintre noi va trebui să ieşim, aşa cum vom putea, din rulotă şi să ne agăţăm de streaşină din dreapta, pentru a încerca, prin greutatea noastră, să-i restâbilifn echilibrul.

— Primul ies eu, s-a oferit Tarzan, că întotdeauna când este ceva mai greu de făcut.

— Nu, tu rămâi să ai grijă de Maia! a hotărât comăn danta. N

Radu ne-a arătat pe Liviu şi pe mine: *f*

— Daţi-ne nouă misiunea cea mai dificilă!

Laura, deşi abia se ţinea de bară, a spus: – Nu mă uitaţi nici pe mine!

— Nu, n-am să uit pe nimeni, ne-a răspuns dânsa.

A deschis uşa şi, sprijinită de Tarzan, zdrelindu-şi degetele, s-a căţărat cu destulă greutate până la bordura de sus a streaşinei, de care s-a agăţat. Am urmat-o eu, Laura, Liviu şi la urină Radu.

Ne ţineam tuscinci picioarele pe balustrada de sub fereastră şi smuceam cât puteam de bordură.

Spre marea noastră satisfacţie, rulota a încetat să se încline, ba parcă, puţin, puţin, şi-a recăpătat echilibrul.

Cred, adică nu cred, sunt sigur că aşa cum spânzuram de bordură, ca boabele de struguri

într-un ciorchine, trebuie să fi fost nespus de caraghioşi.

Trecuserăm de cotitura râului, şi în faţa noastră se desfăşura un peisaj de basm. Livezi aurite de meri şi peri văratici urcau domol pe dealuri, sub soarele dogoritor, răspândind o aromă ameţitoare. Dar palmele, tăiate de bordura metalică, ne dureau. Şi ochii, injectaţi de efort, nu mai erau în stare să admire frumuseţea de neasemuit a acestui pământ oltenesc. o

Deodată am simţit întâi o scrâshitur a prelungă şi, imediat după aceea, o izbitură cumplită. Palmele rănite mi s-au desprins de pe bordură. Am căzut în apă.

«S-a zis cu mine», am mai apucat să gândesc, în timp ce mă prăbuşeam.

Pentru puţină vreme n-am mai văzut şi n-am mai auzit nimic. Mă bălăceam ca o broască. Apa-mi intrase în urechi şi în gură. Siipţeam că mă sufoc…

Şi, cu toate astea, imediat ipi-am dat seama cărâul, în locul unde căzusem, nuv era prea adânc. Cu un puternic apel la voinţă, m-am ridicat.

Jiul îşi izbea de mal undele învolburate.

— Malul!… Am ajuns la mal L.

Prin apă se vedeau mişunând ceilalţi. Tarzan, care sărise din rulotă, o ajuta pe tovarăşa comandantă să se ridice. Radu şedea pe fund, turceşte, prostit, şi Laura, apucându-l de chică, îl trăgea afară ca pe-o ridiche.

Rulota se culcase pe-o parte şi apa pătrunsese înăuntru.

— Malul!… Malul!… am răcnit iar.

— Ce mal? Cască bine ochii! m-a repezit Liviu.

— Suntem pe-o insylă! a făcut pe savanta Maia, care îndrăznise să sară şi ea în apă, în locul unde era mai mică… →

— Nu insulă, un grind, a corectat-o comandanta. Rulota a eşuat pe-un grind.

— Un grind destul de depăvtat de malul stâng al râului, de care este, din nenorocire, despărţit de un şuvoi prea puternic şi probabil foarte adânc!… începuse să comenteze, ca la carte, Radu, după ce se văzuse scos din apă de Laura, deşi era murat ca o varză.

— Nu ştiu cum o s-ajungem la ţărm? se întreba, îngrijorată, Maia.

— O s-ajungem!… O s-ajungem! a chiuit Tarzan care, între timp, se urcase pe partea uscată a rulotei şi de-acolo, cu palmala frunte, cerceta zările.

— Nu mai sări aşa, dă-te jos… l-am luat la trei păzeşte, văzându-l că începuse să joace bătuta acolo sus.

— Vine! Vine!… ţopăia maldeparte Tarzan. Vine…

— Cine vine? l-am întrebat noi.

— Tovarăşul profesor Grozăvescu, într-o şalupă cu încă doi oameni… dintre care unul mi se

pare că este... da., da... el este... tânărul cu ochelari negri...

— Tânărul, cu ochelari negri?...

Într-adevăr, motorul şalupei şantierului de irigaţii se auzeai. Şi, în curând, unchiul, tânărul cu ochelari negri şi încă alţi doi oameni au sărit din şalupă pe grind.

— Bine-aţi venit!... Bine-aţi venit! v s-a bucurat atât de mult tovarăşa comandantă, încât, prinzându-l pe unchiul de gât, l-a sărutat pe obraz”.

O DISPARIŢIE CIUDATA

Turismul unchiului, având remorcată rulota, trage la umbră, în spaţiul de parcare. Din locul unde ne-am oprit, se întinde plaja aurie, imensă. Spre dreapta, o pădure de corturi.

Tineri bronzaţi se joacă, fac sport, înoată în mare. Baloane, mingi, peşti, balene în miniatură, lebede, caf, colaci şi bărci de masă plastică.

— Muzică. Zgomot...

Am.ameţit.

Unchiul coboară de la volan.

— Corturile!... Să desfacem imediat corturile!...

Între timp, el se duce, aşa ca-n fiecare zi de când am plecat, să dea un telefon la Bucureşti şi să se intereseze de Mona. Vorbeşte de la un automat. Situaţia Monei s-a îmbunătăţit, dar pericolul reînrăutăţirii sănătăţii ei încă persistă.

Ne repezimv ca un cârd de vrăbii, în toate

părţile. Rulota se goleşte. Sacii în care, sunt înfăşurate pânzele cortur & or au fost scoşi. Maia şi Bibi îi desfac.

— Unde le instalăm?

Unchiul s-a întors:

— Acolo!… Acolo!… Acolo

Un stol de tinere, în costume de toate culorile curcubeului, ivit de nu ştiu unde, din mulţimea pestriţă de tineri de pe plajă, se năpusteşte spre noi.

— Beţi!… Zorica L. Dafne!… Lucica!… Mioara! H Profesorul Grozăvescu!… Domnul profesor Grozăvescu L.

ŞfoQÎ cristaline, muzicale, vesele. Picioare lungi roind, sprintene „jur-împrejurul nostru. Trupuri zvelte, înalte. Zâmbete. Chicoteli. L-au prins pe unchiul în mijloc, ca pe-o muscă în plasa unui păianjen.

Ce mici şi «neînsemnate se vădesc colegele noastre, în comparaţie cu-aceste proaspăt bacalaureate (arh aflat că toate sunt bacalaureate şi cele mai multe dintre ele au şi dat examenul de intrare la diferite facultăţi şi-au reuşit). Chiar Tşnsi-zâna, şi Sonia-rândunica, gândăcelul, cu braţele lor neîmplinite şi chipurăie copilăreşti, care, până mai adineauri, ni se păreau nouă, băieţilor, culmea perfecţiunii şi graţiei, au devenit dintr-odată – în ochii mei şi cred că şi ai – celorlalţi băieţi – în vecinătatea tinerelor bacalaureate şi studente, la fel, de şterse, de

mărunte şi palide ca nişte biete panseluţe puse într-un vas cu apă, lângă un buchet de trandafiri superbi.

Fetelor, colegelor noastre, în faţa acestei invazii… majore, colorate şi muzicale, le-a pierit voioşia! Ba până şi tovarăşa comandantă, deşi şi dânsa este tânără şi strălucitoare. – şi ştie acest lucru – priveşte spectacolul acesta gălăgios cu ochii puţin galeşi.

— Spuneaţi că nu veniţi!

Vocea suavă a sunat a reproş. Era absolventa care deschisese uşa cabinetului de Istorie, în ziua când îl vizitasem, împreună cu Bibi, pe unchiul, la liceu şi despre care aflu acum că se numeşte Mioara.

— Nu faceţi baie?… Intraţi cu noi în mare?… Tocmai ne pregăteam să-notăm!…

— Tabăra voastră i-aici?

Aici!

— Şi cine mai e cu voi?

— Tovarăşii profesori Barbu şi Stancu şi tovarăşa profesoară Iliescu. Ce-or să se bucure!…

Unchiul, în chip mai mult decât evident, se simte încurcat. O întreabă pe Mioara:

— Ai dat examenul de admitere la Istorie?

— La Istorie, şi-am reuşit! se împurpurează fata.

— Felicitările mele. Cu ce medie?

— Am-reuşit a doua… Cu nouă treizeci şi trei. Aş dori să vă urmez la catedră… Să fac lecţii tot

atât de frumoase…

— Aşa de repede vrei să mă vezi la pensie?

— La pensie, dumneavoastră No! Sunteţi atât de tânăr. (Unchiul surâde pe sub mustaţă). Şi nu ştiu cum să vă mulţumesc!…

Unchiului i s-a răvăşit bărbuţa care, în soarele puternic, pare şi mai neagră. Comandanta noastră însă, parcă… parcă a cam pălit.

— Haideţi cu noi, haideţi, îl apucă de mâini, îndrăzneţe, fetele, uitând, în ambianţa de destindere a plajei, de vechile legi ale disciplinei. Vă rugăm!… Vă rugăm!… Ce bucurie o să le faceţi colegilor dumneavoastră!… Veniţi măcar să-i salutaţi!… Atât!…

Unchiul arată spre comandantă:

— Sunt cu colega, profesoara Ltgia Munteanu!…

Fetele, fostele eleve ale unchiului, o salută, uitându-se însă puţin cam dintr-o parte.

— Să poftească şi dânsa.

— Nu, eu mă îngrijesc de întocmirea şi aşezarea taberei. Se întoarce spre noi, zorită: Fetelor, băieţi, mai departe la treabă…

Ne dezlipim cu părere de rău de veselul spectacol.

— Veniţi cu noi… Veniţi…

(Să fiu eu unchiul, n-aş mai sta pe gânduri! Nu stă nici el…) /

— Să-mi pun echipamentul de plajă.

Stolul bate din palme:

— Puneţi-vi-l!…

Unchiul îi spune, cu un ton puţin vinovat, comandantei:

— Mă-ntorc numaidecât!… Doar să-mi salut colegii.: „este de datoria mea să-i salut… şi vin înapoi imediat…

Comandanta dă din umeri. Zâmbeşte maliţios. Unchiul se împiedică, de unul din beţele cortului, pierdut în calea ltri de Maia, admiratoarea cea mai ferventă a comandantei. (Oare nu l-o fi scăpat gaiţa dinadins?) Dar unchiul nu ia în seamă întâmplarea. Se precipită în rulotă să-şi scoată hainele. Şi iată-l, în sfârşit, în şlipul albastru, alergând înconjurat de fete, pe plaja netedă, spre locul unde i se află colegii.

— Unchiul tău este un trădător! îmi şuieră Maia, arătându-mi-l, acuzator, cu degetul.

IOT

— Nu este deloc civilizat s-arăţi cu degetul! îi răspund, încercând s-anihilez în felul acesta învinuirea.

— La treabă, copii, la treabă! ne îndeamnă comandanta care, cu coada ochiului, îl urmărite pe unchiul ajuns în mijlocul colegilor să-i y

Am amintit de mare şi încă nu ştiţi cum am ajuns aici. Dar, pentru a nu lungi vorba despre întâmplările care n-au fost, deosebit de interesante, în acest interval de timp* vă rog să-mi permiteţi să vă citez câteva din însemnările mele, începând din ceasul când rulota, transformată în

barcă şi purtată de curentul puternic, s-a înfundat în nisipul unui grind, pe latura dreaptă a albiei Jiului.

DUMINICĂ (aici am notat şi data: *19 iulie*) – continuare:

„Cu ajutorul celor doi muncitori de pe şantierul de irigaţii, al tânărului cu ochelari negri şi al câtorva ţărani, rulota a fost readusă la linia de plutire. Remorcată de şalupă, a putut fi apoi trasă (bineînţeles cu infinite greutăţi) pe ţărmul celălalt al apei.

— O întâmplăre nostimă, dar cu folos pentru noi, a fost aceea cu peştii. După ce ruloţa a reajuns pe uscat, când am cotrobăit, printre lucruri? ca să le spălăm (pecele care fuseseră-umplute de mâl) sau să le întindem la uscat (pe celelalte, care erau numai ude), am descoperit, într-unu] din ciorapii de schimb ai Maiei, un crap dolofan, cu solzii aurii, lucioşi, în mâneca mantalei de ploaie a lui Liviu, <x ştiucă zdravănă şi-n pantalonii cei buni ai lui Tarzan/ o mreanăcum nici n-am mai văzut.

Numai că Sonia, văzând mreana „şi-a închipuit că-i un hering...

Atâta ne-a trebuit. Îndată ne-am adus aminte de Dobrică. Brânzaru S. Dobrică.

— Ni se povestiseră la Istorie nişte întâmplări despre regii Henric al IV-lea şi Maria-Antoaneta...

— Maria-Antoaneta şi Hering al patrulea, a început să relateze la lecţie Dobrică.

— Dar la egipteni? La egipteni? Când l-a întrebat profesoara unde erau îngropaţi morţii?…

Liviu se ţine de burtă şi râde:

— Şi el, în loc de sarcofag, a spus «în samovar»!…

IGS

«— Piramidal!… Piramidal!… exclamă Bibi, care nu-l avusese coleg, fiindcă venise abia în cursul anului trecut de la altă şcoală.

— À propos! Ce-o mai fi făcând Brânzaru S. Dobrică? se întrebă Maia.

— Ce să facă, îi răspunde Liviu. Este pe loc repaus, pentru a doua oară în aceeaşi clasă.

Discuţia a luat apoi o turnură serioasă. Ne întrebam cum or fi ajuns peştii, căzuţi în cursă, în obiectele de îmbrăcăminte din rulotă, şi de ce nu s-or fi hotărât să părăsească rulota, când apa a început să se scurgă.

— Asta trebuie să fi fost o răsplată a naturii pentru suferinţele noastre nemeritate! a rostit Radu.

— Rezon, eminenţă, rezon! i-a scurtat vorba Bibi.

Ne-am spălat, după” aceea, în râu, am curăţat rulota, ne-am ospătat pe cinste cu peşte – gătit de colegele noastre –: am băut câte-nu ceai fierbinte şi, fiindcă se înserase, tânărul student cu ochelari negri s-a îngrijit să f în\ găzduiţi, cât se poate mai bine, în sat: comandanta şi fetele într-o casă, iar unchiul şi noi, băieţii, în alta. *f*

Cu prilejul acesta, doresc să precizez, pentru cei care-mi vor citi, eventual, însemnările, că tânărul cu ochelari negri din satul JFrumoasa (Gorj), studentul în geologie, nu era nici el, din nenorocire (pentru noi!) acela pe care-l căutam. Şi spun «din nenorocire», nu fiindcă ne-ar fi fost lehamite de extraordinara aventură pe care-o trăiam. Dimpotrivă, aceasta, aşa după cum comentam întrp noi, ne-ar fi plăcut să se fi prelungit cât se poate de mult. Şi cui, la urma urmelor, nu i-ar fi convenit să cutreiere ţara, împreună cu o mână de prieteni dragi şi cu doi profesori iubiţi (unul dintre ei, în cazul meu, fiindu-mi şi unchi), să trăiască tot soiul de întâmplări care de care mai ciudate, mai pline de haz sau mai spectaculoase? Numai că «din nenorocire», repet, călătoria noastră, după cum bine ştiţi, nu fusese organizată din vreun capriciu, său, de plăcere, ci ea avea un ţel precis, ce trebuia neapărat atins cât mai repede, pentru a încerca să-i ajutăm, în felul acesta, colegei noastre în suferinţă, Mona. Ori, tânărului student în geologie, după cum am băgat cu toţii de seamă numaidecât, îi lipsea un ochi. De-aceea şi purta, sărmanul, ochelarii aceia negri, ca să-şi mascheze, cât de cât, acest neplăcut defect, pe care nu şi-l pricinuise singur şi de care nu era deci vinovat, fiindcă aşa se născuse. În vreme ce acela pe care noi 11 căutăm – şi pe care unchiul, Bibi şi cu mine, în scurtul timp de care dispusesem, îl observasem,

totuşi, destul de bine, prin geamul Consignaţiei – nici vorbă nu era să fi avut un astfel de cusur.a

LUNI 20 iulie:

„În zorii zilei, după un somn reparator, toate lucrurile fiind puse bine la punct, am plecat mai departe”.

21 – 25 iulie; x

„Călătoria pe lângă Râmnicu-Vâlcea şi Mănăstirea Cozia, de-a lungul Oltului, unde există de-asemehea o comună Frumoasă. În drum am asistat la un foarte semnificativ schimb de experienţă între cercurile micilor tractorişti şi combinieri ale judeţului Vâllea. După aceea, urcând, urcând prin toată Transilvania spre nord, străbătând Pasul Prislop, pe urmele lui Dragoş-Vodă şi-ale cetei sale de viteji, din legendă, am ajuns la Frumoasa – moldovenească. Aici tocmai se desfăşura o Nedeie pionierească, o paradă a dansului, cântecului şi portului local.

— Fiecare dintre aceste Frumoase, ţa şi fiecare din provinciile patriei străbătute de now sunt una mai frumoasă decât cealaltă! a emis, cu seriozitatea-i obişnuită, una din celebrele lui judecăţi de valoare, Arapul, adică Radu, Eminenţă cenuşie, gesticulând, retoric.

Şi noi, cu-aceeaşi seriozitate, i-am dat dreptate. Bibi i-a strigat:

— Faraoane! Ne-ai dat gata!... Eşti poet? Eşti... nu ştim cum să-ţi spunem... Eşti cel mai original dintre noi...

Radu s-a întunecat, ceea ce, la negreala lui naturală, a avut un efect lamentabil.

Adevărul este însă că eram cu toţii vrăjiţi. Râuri, câmpii, păduri, oameni veseli şi muncitori, copii.

(Despre toate acestea n-am să povestesc deocamdată mai mult, deoarece mi-am propus, ca, odată cu reînceperea şcolii, la toamnă, deci nici peste două luni, să scriu, la Română, o compunere amplă, prin care să încerc să-i fac o surpriză comandantei şi profesoarei noastre. Să vedem ce-o să zică!)”.

26 iulie:

„Deoarece în cele două Frumoase (ardeleană şi moldovenească) n-am găsit nicio urmă a ceea ce căutam, am pornit spre Dobrogea. Acolo se găseşte o a câncea şi ultima comuna Frumoasă, destul de aproape de mare”.

27 iulie:

„Spre nemaipomenita noastră surprindere, în comuna Frumoasa (dobrogeană), poartă ochelari negri nici mai mult nici mai puţin decât vreo 25 (după unii), sau poate chiar peste 30 (după alţii) de tineri. Iar pe deasupra, printre turiştii care locuiesc aici (temporar), se găsesc, de asemenea, alţi nenumăraţi posesori de astfel se obiecte (cu geamuri întunecate), ce se poartă (din pricina soarelui deosebit de intens) pe nas.

— Şi s-ar putea foarte bine ca tocmai printr? turişti, anume camuflat, să se găsească acela pe

care-l căutăm, a presupus, pe bună dreptate, Radu. *f*

— Ei, ce ne facem în această situaţie? s-a întrebat pe sine, interogându-ne, în acelaşi timp, şi pe noi toţi, unchiul. Ştiţi cum mi s-a pare că vine treaba asta?

— Cum? a dofit, cea dintâi, să afle răspunsul comandanta.

Ca şi cum ai dori să cauţi un ac în carul cu fân!

— Chiar dacă acul se află în carul cu fân, noi trebuie să-l aflăm! a remarcat, neînduplecată, comandanta.

— Bine, dar în cazul acesta, ca să nu atragem atenţia, cât vom întreprinde cercetările, vă propun să nu ne aşezăm corturile în sat L.

— Dar unde?

— Undeva pe ţărmul mării, ca să dăm impresia că suntem nişte vilegiaturişti obişnuiţi!...

— Bună idee!

Ne bucurăm la gândul c-o s-avem prilejul să facem mai mult timp baie!...

Comandanta avea însă altceva în gând:

— Bună şi nu prea!

— De ce? s-a interesat unchiul.

III

— Pentru că ne depărtăm de locul, ce va trebui supravegheat tot timpul, cât întreprindem cercetările.

— Asta-i adevărat.

— Şi cum „crezi c-ar fi mai bine să procedăm? în sfârşit, după multe discuţii, pro şi contra, s-a aprobat o sugestie a unchiului, hotărându-se ca numai locul de parcare să fie lmarginea mării, însă o echipă de-a noastră să se afle ziua şi noaptea în sat, pentru a investiga, fără întrerupere, şi, a descoperi ceea ce voiam să aflăm”.

Şi iată-ne la ţărmul mării. Sonia, Tensi, Bibi şi eu, ca nişte raţe vesele, ne scăldam. Unchiul şi profesoara (de Engleză) Iliescu, urmaţi de stolul de „sirene” (aşa-şi spun singure fostele eleve ale unchiului: „sirene” – desigur ca să-i facă, plăcere lui) înoată, departe, în larg. Abia se mai zăresc. Liviu. Şi Laura stau tologiţi pe plajă şi, dacă priviţi bine, capetele le sunt /apropiate „unul de celălalt, îşi şoptesc nu ştiu ce. Din ziuă când Laura s-a dovedit atât de înzestrată pentru gimnastica artistică, LIViu (care este un mare admirator al acestui fel de gimnastică), ori de câte ori i se iveşte prilejul, e tot prin preajma ei.

Desigur, o să mă întrebaţi: ce este cu inima aceea mare, desenată de Liviu pe nisip şi unde tot el (sau Laura) au încrustat, din scoici, două litere L?

Mărturisesc; cinstit că nu ştiu să răspund, dar putem bănui că este o simplă glumă sau o joacă de-a lor.

Soarele, ca o plăcintă uriaşă, rumenită, abia scoasă dinteyn cuptor nevăzut, îşi revarsă, neîncetat, dogoarea. Şi, dacă n-ar sufla deasupra

mării vânticelul acesta ca – coros, cară i-a* schimbat apei culoarea, din verde-albăstrie în cenuşiu murdar* şi se hârjoneşte cu valurile, silindu-le să salte zburdalnic, neam topi de căldură.

Valurile au adus şi poartă; într-un fel de dans, alge sau alte plante de apă şi nisip (pe care tot vântul le-a smuls şi le-a azvârlit în mare). Un miros „pătrunzător, destul de neobişnuit, însă plăcut (de sare şi iod, susţine Sonia) ne umple nările…

Comandanta, Tarzan, Radu şi Maia se pregătesc să plece în comuna Frumoasă, de unde unchiul. Laura. Liviu, Bibi şi eu ne-am întors. Când, îl aud pe Liviu urlând: – A venit L.

Cu toţii, uzi sau prăjiţi cum suntem, pornim în galop, până la umbrâriil unde a stopat, răspândindu-şi miasmele insuportabile de benzină arsă, şi cea de-a doua maşină, recunoscută numai dintr-o ochire de Liviu.

Tarzan ajunge întâiul. Al doilea e Bibi, li hrmăni Tensi şi cu mine. Se grămădesc şi ceilalţi.

Cel care a sosit este străbunicul lui Liviu. Toţi îl înconjurăm, aplaudându-l entuziasmaţi.

— Ura L. Ura!… Ura!…

Suntem încredinţaţi că străbunicul lui Liviu – pe care acesta din urmă îl finuse toată vremea la curent, prin scrisori asupra locurilor unde ne aflam sau unde urma, să ajungem – aduce din Bucureşti vreo nouă, uluitoare veste, darm-avem

răgazul să-l ascultăm…

Sportiv, îmbrăcat într-un costum de baie gri, lăbărţat, cu dungi albastre (spălăcite), orizontale, din tipul acela ce se purta în urmă cu peste jumătate de secol (aşa cum am văzut într-o revistă), care îi acoperă oasele proeminente şi pielea (la fel de veche şi uzată ca şi costumul de baie), de la genunchi şi până la gât, străbunicul lui Liviu de priveşte emoţionat. *f*

Vrea să ne spună ceva, dar, glasul nu-l ajută. Bărbia ascuţită, scoasă mult în afară şi uşor-îndoită spre vârful cam coroiat al nasului, îi tremură. O lacrimă gălbuie i se prelinge pe obrazul uscat.

Pe cap poartă o şapcă, şi ea destul de ponosită, pe panglica decolorată a căreia scrie (cu litere ce par să fi fost „bdinioară, de aur, dar astăzi arată mucegăite şi înnegrite de vreme): VASUL COMANDANT NEPTUN.

Îşi duce mâna la cozorocul crăpat, întocmai ca un general care răspunde salutului trupelor credincioase şi reuşeşte să îngaime:

— Duţeţi-mă să simt şi-n aţest an botezul valurilor!

Băieţii îl înşfacă. Picioarele şi mâinile scheletice, cu degetele lungi, descărnate, înarmate cu unghii lungi, osoase, şi le ţine răşchirate, ca ghearele labelor unui cocoş.

— Taratăra Taratara!… Taratara! sună dintr-o goarnă inexistentă E>ibi, ţinându-şi palmele

pâlnie 4 a gură.

Şi, cu bătrânul fost comandant al lui „Neptun” pe umeri, pornim în marş, prin nisipul ce-a devenit atât de fierbinte încât, dacă-ţi pui, numai pentru „o clipă, talpa unui picior pe el, trebuie repede s-o ridici şi să-ţi ţii mai departe echilibrul, tot numai pentru o clipă, cu talpa celuilalt picior.

— Taratara!... Taratara! cântă mai departe Bibi din trâmbiţa lui-inexistentă.»

— Un\ doi, trei L. Un doi, trei!... ne comandă nouă> băieţilor, Radu care, din negru cum îl ştiţi, s-a făcut şi mai negru doar în câteva zile de când am sosit la mare.

— Eminenţă, îi strig, grăjbeşte puţin ritmul, să străbatem mai repede nisipul, că ni se fac picioarele friptură*

— Un doi, trei!...Un doi, tri L. Un*, doi, trei! grăbeşte Radu ritmul.

— Tarataja!... Taratara L. Taratara L. sună şi trâmbiţa inexistentă a lui Bibi mai iute.

L-am adus pe fostul comandant al lui „Neptun” la ţărm. Îl coborâm cu picioarele în apă. Tinerii de pe plaje ne privesc uimiţi. Se strâng în jurul nostru. Nu înţeleg ce se întâmplă.

Bătrânul fost lup de mare s-a lăsat pe vine, ciucindu-se, până ce apa îi ajunge la gât

— Lăţaţi-mă!... Lăţaţi-mă singur... Mă simt în elementul meu... Marea!... Ah, marea!... oftează el. Ce fericit mă simt!...

Număi că, uneori, pe cât se pare, prea multă fericire nu e bună. Deoarece, dintr-odată ce să vă-nchipuiţi? – bătrânul fost lup de mare alunecă pe spate. Şi-aşa, uşor cum este, apa ni-l fură. Ni-l fură şi-l târăşte cu ea, cine ştie unde, chiar de sub nasul nostru.

Dăm din mâini şi picioare. Căutăm încoa, încolo.

— Unde e?... Unde-o fi?... Unde-a pierit străbunicul lui Liviu?

— Se-agită toată plaja.

— Să ştii că l-o fi tras în afundul mării Poseidon! îmi şopteşte, cutremurându-se şi agăţându-se, de spaimă, de braţul meu, Sonia, căreia-i place mitologia.

— Unde-o fi?... Unde putea să dispară?

Trei bărci ale Salvamarului pornesc. Uneltele speciale de fiergreblează nisipul şi pietrişul sub valurile, mării.

Îl caută toţi, îl căutăm, dar ia-l de unde nu-i. Bătrânul se topise parcă în apă. Pierise fără urmă. „Şi poate că, într-adevăr, mă gândesc, îl târâse în afundul cel verde, pururi fremătător, aşa precum presupusese Sonia, zeul cu scoici şi alge în barbă, numit de greci Poseidon şi de romani – Neptun”.

IATĂ-1 FOTOGRAFIA!

t

Unchiul a plecat înot, încercând să descopere trupul celui luat de valuri. Îl însoţesc nelipsitul stol colorat şi gălăgios de...> sirene, micuţa

profesoară Iliescu şi comandanta noastră.

Le urmăm noi, adică Tarzan, Laura, Liviu, Bibi,”Sonia, Radu, Maia şi eu (Tensi plânge pe plajă), ca şi alte câteva persoane care săriseră în mare, la auzul veştii că valurile l-au luat pe bătrân.

Unchiul spintecă apa ca un rechin. În ce priveşte înotul şi, în general, sporturile nautice, ca şi în materie de automobil, motocicletă, paraşutism şi altele, trebuie să vă mărturisesc că unchiul este un adevărat as. Ia parte la o mulţime de competiţii, unde a câştigat numeroase trofee, medalii şi dipipme.

Toţi cei care-l urmează pe unchiul se străduiesc este adevărat fără prea mult succes, să-l ajungă. Cea mai aproape este comandanta noastră, înotând ca o lebădă. Urmează proaspăta studentă în Istorie, Mioara, profesoara Iliescu şi restulştolului. De noi, ce să vorbim? Ne-am deşteptat târziu şi ne aflăm în coadă „cu o singură excepţie, Tarzan, care mai are, bănuiesc, vreo douăzeci de metri şi le prinde din urmă pe fostele eleve ale unchiului.

Deci, totul merge bine şi n-ar fi deloc exclus ca această încercare (paralel cu aceea a Salvamarului, de a găsi trupul foStuiui lup de mare) să fie încununată de succes. Când – ce se întâmplă acolo?

Unchiul, teribilul rechin care (spinteca valurile cu-atâta forţă şi precizie, a început să ia apă la babord – aşa cum râdea mai târziu, după ce

totul s-a sfârşit cu bine, nebunul de Bibi! – fiindcă i se pusese, la piciorul stâng, un cârcel.

Ce e drept, unchiului i se pun foarte rar cârcei. Dar şi când i se pun… Se încovoaie de mijloc „nu mai poate înota şi, dacă nu se găseşte cineva prin preajmă să-i vină în ajutor, se îneacă. Până azi, nu-i vorbă, nu s-a înecat niciodată, dar asta nu înseamnă că nu i s-ar putea întâmplă şi treaba asta într-o zi.

Zvârcolindu-se de durere, unchiul, cuprins de cârcei, se lasă, se ridică, înghite serios apă şi începe să se ducă la fund.

Se şi consideră pierdut când; ea prin vis, simte pe braţ o palmă catifelată, dar fermă. Închipuiţi-vă: comandanta noastră! îl înşfacă pe unchiul care şi-a pierdut între timp cunoştinţa, şi-l trage după dânsă la mal.

Aici, luându-l în stăpânire deplină, nelăsându-i nici măcar pe doctorul şi infirmierii plajei să se apropie, făcându-i cuvenitul masaj şi absolut indispensabila respiraţie artificială, suflându-i aer în gură, îl obligă să se reîntoarcă la viaţă.

— Ca-n filme, donâle, ca-n filme! se amuză Bibi de felul cum s-au brodit lucrurile cu salvarea unchiului.

— Ce mult şi adânc am dormit! zise unchiul, ca FătFrumos într-o situaţie similară, când îşi deschide, clipind, în lumina soarelui, pleoapele.

— Ehei, aţi fi dormit adânc de tot, îi dă replica un lungan din mulţimea care îl înconjoară,

dacă frumoasa domnişoară…

— Am avut un coşmar, continuă unchiul. Se făcea că ne înecasem… străbunicul lui îi viu şi eu…

— Dar vedeţi, nu v-aţi înecat, stăruie lunganul, nfedezlipindu-şi ochii de la comandanta. Noroc de tovarăşa profesoară… îmi daţi voie – se adresă de data aceasta direct comandantei – să vă felicit. Vedeţi, am şi aflat că sunteţi profesoară! Vă rog, daţi-mi voie să mă prezint! Lunganul îşi pocneşte călcâiele jupuite şi roşii: Căpitanul de marină, de cursă lungă Stavru!

Unchiul îşi revenise şi – cu toate că se vedea şi mai ales se auzea bine gâlgâindu-i scârbqasa apă sărată în stomac – se ridicase într-un cot şi asculta cu atenţie conversaţia.

Lunganul şporovăia:

— Păcat că n-am fost de faţă la accident îl salvam negreşit pe bătrânul – cum aţi spus că-l cheamă? – tot căpitan de marină, tot căpitan de cursă lungă, nu?

Pe faleză, un tânăr cu nişte chiloţi albi şi cu picioarele ca nişte fuse, de la Salvamar, înălţa – aşa cum este tradiţia marinărească – un steag îndoliat.

— Dumnezeu să-l ierte, se închină larg o bătrână.

— O să-l mănânce peştii… rosteşte un bărbat cu un pântec uriaş.

— N-au să aibă ce, îmi şopteşte la ureche

Bibi; Numai piele şi os, săracul!... Pa rea era Păgânel...

— I se vor organiza funeralii oficiale, *iv* asigură pe cei din preajmă căpitanul de marină care, aşa dezbrăcat, chel şi clăpăug cum este, nu are nicio prestanţă, ba, dimpotrivă, seamănă cu o sperietoare de ciori – punându-ţi palma, compătimitor, pe bronzatul braţ al comandantei. Mă voi îngriji eu de asta! Cum aţi spus, stimată tovarăşă profesoară, că vă numiţi?... Eu sunt, mi se pare c-am avut onoarea să mă recomand, căpitanul de marină, de cursă lungă; Stavru... Ca-ntre colegi... încheie el, după o scurtă pauză, parca trezindu-se din somn şi aducându-şi aminte de ceva.

Unchiul s-a ridicat de-a binelea în şezut şi ascultă cu o tot mai vădită neplăcere discuţia. „Sirenele” – şi dau coate.

— Când am onoarea să vă mai pot vedea?

w O.K! exclamă Bibi în şoaptă. E realist tipul. Ce ziceţi? n;

Mi se pare, sau unchiul azvârle cu-adevărat scântei din ochi, ca un taur furios?

A sărit în picioare.

— Niciodată! îi răspunde, ritos, în cul comandantei, căpitanului de marină.

— Tovarăşa profesoară n-are timp pentru aşa ceva... – rN-are tjmp?! se miră căpitanul.

— Ăha! A rămas căpitanul, ca Armstrong, în imponderabilitate! constată Bibi. E tare unc Kiu-

tău, măi...

Unchiul* uitând că până mai adineauri fusese pe jumătate mort, o ia la rându-i de braţ pe comandanta noastră şi, îndepărtându-se puţin cu G-a, îi spune nu ştiu ce, în chip discret, la ureche.* w

„Nu vă supăraţi... ştiţi... continuă căpitanul. Eu nu de alta... dar mă gândeam la îndeplinirea formalităţilor decesului... ca fost bătrân coleg., funeraliile...

— De funeralii nu mai e nevoie!

Răsunaseră un chiot şi nişte bătăi bucuroase din palme*

Liviu cântă, chiuie şi joacă.

Ăxh socotit că înnebunise subit din pricina emoţiilor trăite. „>.

Numai că el, ca după un tam-tam invizibil, ţopăind şi cântând mai departe, ne Arată cu degetul un punct mişcător pe mare.

— Ne-am întors într-acolo. Şi ce-am văzut ne & făcut paf! Ne-a făcut paf, cum vă spun...).

În costumul lui de baie, gri, larg, lung şi vărgat, cu picioarele şi mrinile răşchirate, călărind parcă pe coama valurilor care, sub bătaia tot mai şfichiuitoare a vântului, începuseră să crească, bătrânul fost lup de mare, comandantul vasului „Neptunu, străbunicul lui Liviu, se întorcea din larg.

— Străbunieule!... Străbunieule L. Nu te-ai înecat?... răcnea Liviu.

Împiedicându-ne unii de ceilalţi, dându-ne peste cap, r.idicându-ne, urlând în cor împreună cu Liviu, ne-am repezit înaintea, lui să-l primim.

Marşa ni-l readusese teafăr şi nevătămat.

Bătrânul bâiguia:

— Lui Anteu ... contactul cu pământul... Şi eu... ca Nereu[1] [2]... Cel cu marea... M-am regăsit... regăsit...

Era sfârşit cu totul, însă nu mai vorbea peltic, şi nici nu mai stâlcea unele cuvinte.

I-am ridicat pe umeri costufhjil de baie lăbărţat – ca un sac în care i se aflau (vorba lui Bibi) mina de oase şi pielea – şi, în triumf l-am dus până la rulotă. L-am culcat pe unul dintre cele trei paturi

Steagul îndoliat fusese coborât. Vântul însă se înteţisecu toate că soarele nu încetase să ardă – ridicând valuri din ce în ce mai map.

Vuietul valurilor, era clar, însemna cea mai dulce muzică pentru bătrân.

Unchiul i-a dat să soarbă câteva picături de coniac. Obrajii scofâlciţi şi buzele albite ale fostului lup de mare au început să prindă culoare. Şi-acesta ne-a surâs.

— Copii, s-au întredeschis buzele lui, mi-am adus aminte... Ştiam că-mi voi aduce aminte... Numele învăţatului căruia i-am dat bastonul este... este... Magnetus Sertius.

---

1 Gigant care îşi reînnoia puterile ori de cîte ori atingea pământul.

2 Zeu marin supranumit „bătrânul“ mărilor.

Faţa bătrânului s-a destins, plină de-o negrăită fericire:

— Magnetus Sertius… Mai daţi-mi să beau un pahar de coniac… dar unul de calibru mare, copii…

— Magnetus Sertius! Acesta era un nume, cândva, celebru, domnule comandant de cursă lungă… a spus pro

fesoara noastră, în timp ce i se aducea bătrânului un păhărel mai mare şi mai plin de coniac.

— Fără îndoială, fetiţa mea... da, da... Era... Şi numai marea... prietena aceasta veche şi credincioasă m-a făcut să-mi aduc aminte...! Ea – mi dă putere... ca lux Nereu... şi memorie... *

— Dar unde stă Maghetus! Sertius nu ştiţi?)... Nu vă aduceţi aminte? Dacă nu s-o fi mutat între timp...

Faţa bătrânului se încorda, din nou, chinuitor:

— Asta nu-mi aduc aminte, fetiţo... Da din cap „trist: Asta nu-mi mai aduc aminte... Doar dac-aş mai facq-o baie-n mare... a exclamat el plin de nădejde.

— Nu, nu! ne-am împotrivit toţi, gândindu-ne că i-ar putea fi fatală.

Mi se pare... a tresărit după o vreme.

— Ce ţi se pare, străbunicule? l-a întrebat cu blândeţe Liviu.

— Că locuia... pe undeva... printr-o comună...

Comandanta s-a apropiat şi mai mult de el şi i-a prins degetele descărnate.

— Nu cumva în comuna Frumoasa?...

Bătrânul a negat, schimonosindu-şi faţa.

— Sau... râu cumva comuna se găsea în Dobrogea

— Nu, nu-i... şi-a clătinat ţeasta pleşuvă şi ţuguiată.

Apoi, istox/lt de toate câte le trăise în acea zi, a căzut într-un somn letargic.

Pentru a nu-l pune în situaţia de a mai înfrunta şi alte riscuri, în ziua următoare, unchiul,

după ce s-a consultat în prealabil cu comandanta şi Liviu, ajutat de noi, l-a urcat, aşa adormit cum era, în maşina familiei. Şi l-a rugat pe şoferul care-l adusese să-l ducă înapoi acasă.

Maşina a pornit şi noi ne-am fluturat, îndelung, mâinile, în urma bunului, veselului şi îndrăzneţului bătrân (măcar că, uneori, era şi puţin ridicol), care-i iubea atât de mult pe cei tineri...

Luat de vârtejul povestirii, am uitat să amintesc însă că, în zilele anterioare, în vreme ce ne întreprindeam cercetările întru aflarea primejdiosului tânăr purtător de ochelari negri, legaserăm prieteşug şi cu copiii din Frumoasa dobrogeană. Aceştia, ca aproape toţi şcolarii din satele pe unde trecuserăm, deveniseră ajutoare de temei ale părinţilor. Întemeiaseră n cere al micilor piscicuitori şi primiseră pe seamă două bazine mici (în care puietul era crescut pe vârstej. Cercul mai fusese dotat cu o cabană, în care se găseau toate cele necesare pentru pregătirea hranei puietului, unelte, costume de masă plastică şi câte şi mai die.

Activitatea se dovedea atât de interesantă, încât i-am rugat pe copiii din sat să ne permită să luăm, uneori, parte la ea. Aceştia s-au învoit, şi de-atunci ne puteai vedea merqu pe unul sau altul (mai ales pe Liviu – care, ca fiu; nepot şi strănepot de oameni ai apelor, luase încă mai de mult hotărârea, când va fi mare, să devină inginer

hidrolog – sau pe Maia, al cărei vis era acum acela de-a ajunge piscicultoare) în bărcile ce brăzdau lin; în amurg, heleşteul cel mare al satului sau în cabana unde copiii făceau, zilnic, practică în ce priveşte îngrijirea creşterea peştilor, la un înalt nivel ştiinţific.

Deci satul, cu pitorescul, cu heleşteul şi crescătoria lui de peşte, făcuse prozeliţi printre noi.

Ne plăcea şi nouă, celorlalţi, să cutreierăm împrejurimile. Comuna Frumoasa dobrogeană era u* loc de întâlnire al apelor şi al pădurilor

— Ce natură minunată! se uimise Radu într-una din zile.

Ne-am reamintit din nou de Brânzafu S. Dobrică, vestitul repetent, şi de felul cum s-ar fi exprimat el:

— Naturi!... Ce de naturi, fraţilor!...

— Astea sunt roci *sedimentare*! a băgat de seamă într-un loc Maia, cea mai bună elevă la Geografie.

— Ba roci *sentimentale*! a corectat-o Laura. C-aşa le numea Dobrică!

— Şi pe-aici se văd a fi fost *asanate* bălţi!...

— *Asasinate* poate, vrei să spui? râde de se ştrică Tarzant Gândeşte-te, când pronunţi ceva, la principele Arhimede.

Alt prilej de râs. Dobrică la lecţie, în loc de „principiul lui Arhimede V vorbise, odată, de „principele Arhimede”. După curii, văzând la

începutul unui poem un MOTTO, la o teză scrisese: „Aşa cum a spus marele gânditor Motto”. De-atunci era poreclit când principele Arhimede, când Motto.

— Şi cu toate astea – îşi continuă observaţile sale, râzând bineînţeles şi ea, geografa expediţiei SPERANŢA (şi viitoarea specialistă în hidrologie) – am aflat că în vale se mai găseşte o baltă *neasasinată*... /

— Să mergem s-o vedem! ne-am exprimat, numaidecât, dorinţa.

— Cam greu... Noi ocolim locul acela...

— De ce?

— Pentru că se găseşte în mijlocul unei grădini care a aparţinut unui fost conac boieresc. În conac locuieşte acum o familie, de fapt nu chiar o familie, ci numai un tată şi Un fiu, împreună cu omul lor de serviciu, ne-a explicat un băiat din sat, Victor.

Copiii au tăcut. Ceva nu era în regulă.

— Familia care locuieşte acolo este foarte ciudata...

Grădina a fost înconjurată de sârmă ghimpată. Şi 6 haită de câini sălbatici, liberi, străjuieşte pasa, grădina şi balta... Nu te poţi apropia... a continuat totuşi Victor, la insistenţele noastre, să povestească”.

— Un tată şi-un fiu... cugetă cu glas tare Radu.

Sonia, gândăcelul, îşi pune degetul la tâmplă:

— Fiul câţi ani are, Victore? Este copil?

— «Are vreo douăzeci şi cineje douăzeci şi şase de ani. Se spune c-ar fi biochimist… Sau medic… Sau aşa ceva. Vine şi pleacă din sat cu o maşină. Nu vorbeşte cu nimeni. De altfel şi ceilalţi doi locuitori ai casei sunt la fel de retraşi…

— Dar tânărul… tânărul… intervine iar Bibi, nu poartă cum va ochelari negri?…

— Ba da!… Ba da!… îl cunoaşteţi? în sat, nu vine însă,* de cele mai multe ori, decât noaptea. Tot aşa pleacă. Dar staţi să vedeţi, au râs copiii, odată s-a întâmplat să sosească ziua. Noi am prins de veşie. Şi Gicu – ne-au arătat un copil sfios, tuns chilug, care stătea mai deoparte – este un fotograf încercat., Are la aparatul lui şi teleobiectiv. L-am chemat, repede, să-l fotografieze. Şi Gicu l-a fotografiat, fără ca biochimistul, medicul acesta misterios, sau ce-o fi, să bage de seamă. Vreţi să-l vedeţi?

%

Vrem, cum să nu…

Gicu a dat o fugă până acasă la el de unde s-a întors cu o fotografie. În fotografie, tânărul cel ciudat, cu un pachet lung şi îngust în braţe (parcă avea în el bastoane) * se îndrepta spre poarta grădinii., fusese prins din faţă şi chipul i se vedea deosebit da clar. După ce l-am privit, îndelung, cu toţii, Bibi m-a prins de umăr cu mina. Mă zguduia:

— Ce zici, bătrâne? Ce zici?

De emoţie îmi venea să sughit. Am sughiţat

de câteva, ori, dar, printre sughiţuri, am confirmat; *ry* E el!

— Pe el!... a icnit Bibi.

X Copiii, noii noştri prieteni din sat, nu-nţelegeau nimic.

Nu vreţi să ne spuneţi şi nouă despre ce este vorba?

— Încă nu, s-a împotrivit Radu. Vă rugăm numai să ne-mprumutaţi – pentru o zi sau două – fotografia.

— Vro-mpr umutăm, cum nu! Am bănuit noi, bănu iesc de-ăkminteri şi alţii că în casa aceea se petrec unele lucruri necurate...» *

— Poate chiar mai mult decât necurate, a destăinuit

Liviu. i

Trebuie numai să păstraţi un secret desăvârşit, până se va ajunge să se dea totul pe faţă, i-a rjrgat Radu pe copiii din sat. Făgăduiţi?

— Făgăduim!...

— În sfârşit, bine c-am ajuns să-l găsim... după ce l-am căutat atât prin toată ţara, a oftat Tensi.

Ne despărţiserăm de copiii din sat şi ne îndreptam către fântâna unde ne däduserăm întâlnire cu unchiul (şi fosta lui elevă, Mioara, care-l rugase s-o ia şi pe ea o dată să viziteze satul).

— Unchiule, i-am strigat de departe. Unchiule, l-am descoperit pe tânărul cu ochelari

negri!...

Unchiul, care stătea (împreună cu Mioara) pe ghizd, la auzul acestei extraordinare veşti a fost aproape gata-gata să-şi piardă echilibrul şi să cadă în fântână.

— Ia-ţi descoperit? Sigur?...

— Sigur de tot... Sigur!... Iată-i fotografia!...

— Copii, copii, e straşnic!...

— Înseamnă că Mona... Mona...

— Staţi, nu vă repeziţi...

— Înseamnă că Mona... Mona... Mona... am continuat, totuşi, noi să răcnim.

„$111 CE PROPUN?”

Aşa i-a spus a doua zi tovarăşei comandante unchiul, în timp ce-şi făcea gimnastica de dimineaţă pe plajă.

Se lăsase pe vine şi, ţinându-şi un picior fix, $1 – 1 întindea pe celălalt, executând cu el o deosebit de spectaculoasă rotire de aproape nouăzeci de grade. Un astfel de exerciţiu dificil, dintre toţi câţi erau acolo, numai el „Tarzan şi Bibi erau în stare să-l facă. Atâta pă Tartan se găsea la Frumoasă, iar lui Bibi nu-i – ardea să se ocupe de gimnastică.

Cu coada ochiului, îl priveam cu câtă râvnă se străduia s-o înveţe pe Tensi-zâna să facă pluta. Marea era liniştită şi strălucea, ca o oglindă. Şi. În astfel de condiţii, nimicându-i mai uşor decât să deprinzi pe cineva să plutească deasupra apei. Mă oferisem să-i arăt eu. Eram doar cavalerul ei, aşa

cum îi declarasem de-atâtea ori. Şi i închinasem o mulţime de versuri, pe care aveam de gând, când voi fi mare, să le public într-un volum şi să i-l dărdiesc ei. Pe prima pagină a volumului aş fi scris o dedicaţie, ticluită în minte încă de mult: „Pentru draga mea Hortensia, zina care mi-a înaripat, încă de copil, toate visurile”.

Tensi mă refuzase. – *

— Înţeleg mai bine de la Bibi cum îmi explică!

Ei, dadă înţelegea mai bine de la Bibi cum îi explica, nu mai aveam încotro!

Şi acum, gâdilicioasă cum e, o văci şi mai ales o aud chicotind, de câte ori. Bibi încearcă s-o ridice sau s-o sprijine, atingând pe braţe sau pe spinare.

N – Hi. hi, hi!… Hi, hi, hi L.

Râsul ei îmi străpunge creierul. j;

Mi se făcuse ciudă, măcar că Bibi este prietenul meu cel mai bun.

Unchiul îşi schimbase piciorul şi se aplecase de mijloc, atingând, cu vârful degetelor, nisipul. Muşchii i se încordaseră la maximum. Sudoarea, ţâşnită prin toţi porii, făcea să-i lucească pielea ca şi cum L-ar fi fost unsă.

Stolul colorat şi muzical de sirene, tolănit pe cearşafuri, mai la distanţă, îi aplauda exhibiţiile gimnastice.

— OL.O.L.O.L. Îşi rotunjea gura, ridicându-şi sprâncenele, în chip de accente circonflexe, studenta în Istorie.

Din mijlocul grupului de profesori, profesoara Iliescu bătea din palmele-i delicate: „V

— Ce atlet extraordinar este distinsul nostru coleg Grozăvescu! Nici nu mi-aş fi putut închipui. Extraordinar!... Extraordinar L.

— Propun, îi spunea mai departe, comandantei unchiul, să dau o fugă până la Bucureşti...

— Ce să faci acolo? întrebă, cu o aparentă indiferenţă, tânăra noastră profesoară.

— Să mă interesez, la centrul de evidenţa populaţiei pe ţară, unde locuieşte Magnetus Sertius, să dăm de urma lui. Nu ţi se pare că acesta este primul lucru ce trebuie făcut?;

Cred că acesta este un lucru extrem de important. Dar nu mai puţin important mi se pare şi faptul că l-am descoperit, în sfârşit, după atâta căutare şi zbucium, pe tânărul cu ochelari negri. Nu uita că era să ne şi înecăm din cauza asta...

— Asta-i adevărat! înghite unchiul hapul. Mie mi-a venit... aşa... o idee... Să plec... dar asta nu-nseamnă...

Unduindu-şi corpul ca o trestie de primară şi săltând ca o căprioară, se apropie de noi cea mai fermecătoare dintre „sirene”, Mioara?

— V

V-am auzit, gângureşte, după ce spune „Bună-ziua”, că vă gândiţi să plecaţi, astăzi, la Bucureşti... Vă rog mult, mult de tot, luaţi-mă şi pe mine. Aş da o fugă până acasă, şi m-aş reîntoarce

tot cu dumneavoastră…

— Da, da… bine, sie bâiguie unchiul. Îţi comunic mai târziu răspunsul!…

Studenta în Istorie se retrage spre stolul de „sirene”, fără să mai salte.

— Şi dumneata, se întoarce unchiul spre comandantă, schimbând discuţia, la ce te gândeşti? Ce propunere ai?

— Să pleci la Bucureşti, de vreme ce i-ai făgăduitei fostei dumitale eleve…”

— Hm!… Hm! tuşeşte unchiul…

— …însă, mai întâi, să-i facem o vizită tânărului cu ochelari negri. Ai aflat cum se numeşte?!

— Fldrin Ştefănescu!… Şi tatăl său, Marin Ştefăriescu!… S-au mutat în Frumoasă, venind de undeva din Transilvania, împreună cu omul de serviciu, în urmă cu vreo optsprezece luni. Fostul conac părăsit, în care locuiesc, l-au amenajat în vederea unor aşa-zise cercetări biochimice. Cel puţin asta au pretins în faţa localnicilor „atunci când s-au mutat – fără să explice însă precis şi care sunt aceste scopuri. Ca şi cum n-ar fi o mie de laboratoare în ţară, şi cine vrea să facă cercetări biochimice trebuie să se refugieze în comuna Frumoasă. Este cu ochi şi cu sprâncene. Se pare că cineva le-a facilitat închirierea conacului părăsit; ca şi o anumită imunitate… Imunitate folosită de ei aşa cum le convine, deoarece nu permit jiimănui să aibă acces în

locuinţa lor.

Comandanta îşi clatină, capul;

— Totul... totul... indică... De altfel, se ştie, cine se fereşte aşa de mult de oameni n-o face degeaba... Are ceva de ascuns...

— Fără-ndoială!... Fără-ndoială! recunoaşte unchiul. Dar deocamdată nimeni n-a avut aici vreo dovadă certă împotriva lor ca să se poată lua măsuri. M-am gândit să anunţăm pe cei devla miliţie, dar dacă bănuielile noastre sunt totuşi false?

— Sigur, n-are rost să punem lumea pe foc până nu ne convingem de adevărul presupunerilor noastre! încuviinţează comândanta... %

Tensi şi Bibi au ieşit din mare. Bibi umblă în mâini şi se dă peste cap, de câte trei-patry ori la rând, ca o morişcă.

— Eu mă duc în cort, îi spun Şoniei, care face plajă lângă mine. Vreau să mai scriu câte ceva...

— Nu mai poţi suporta s-o vezi pe Tensi.../ cu Bibi? îmi întoarce ea vorba.

Am rămas trăsnit. De unde-mi cunoştea secretul? Pentru că nici lui Bibi, oricât îmi este de prieten „ţiu i l-am mărturisit niciodată.

— Tensi?... Bibi?... Eu? m-am zăpăcit.

— Da, tu, şi, întorcându-mi bosumflată spatele, se ridică şi o rupe la fugă.

— Sonia! strig, Sonia!... Ia uită-te, minune... Cinear fi putut bănui?...”

Nu mai pricep nimic...

Întorc încă o dată capul spre Tensi şi Bibi. Pe plajă sunt amenajate inele, bare pentru gimnastică, paralele şi altele. Bibi a sărit la paralele şi se învârteşte prin aer ca o sfârlează.

— Bravo! Bravo!

Tensi a făcut ochii mari, admirându-l. Pe mine n-are ochi să mă vadă.

Am devenit nepăsător. „Dar oare sunt, într-adevăr* nepăsător?”

Pornesc în direcţia în care plecase Sonia.

Numai că, pas de-o mai găseşte. Cine ştie pe unde s-o fi ascuns! *i*

„Câte se mai petrec şi-n căpşoarele acestea ale fetelor!” reflectez.

Unchiul a plecat astăzi după-amiază.

Pe la ora prânzului, împreună cu comandanta, au încercat să stea de vorbă cu atât de dubiosul şi – aşa cum aveam toate motivele să fim încredinţaţi – primejdiosul tânăr Florin Ştefănescu.

Noi, împreună cu câţiva dintre copiii din sat, ne pitulaserăm în iarbă, pe după copaci, prin tufişuri, la o oarecare distanţă, ca să nu ne simtă câinii, încercând să păstrăm sub raza noastră vizuală partea ftin faţă a grădinii şi casei.

Pe celelalte trei laturi se găseau alţi câţiva copii din sat care, aşa cum ne înţeleseserăm, stăteau şi ei de strajă.

Comandanta şi unchiul s-au apropiat, cu prudenţă, de poartă. Unchiul a bătut. Îndată, haita de râini sălbatici s-a ivit mârând, hămăind, sărind

cu labele pe poartă, aproape gata, gata, s-o dărâme.

O perdea s-a mişcat la una din ferestre. Un fum gros, negru, urât mirositor se înălţa din coşul cel mare al căminului casei.

Liviu a aspirat, cu nările fremătându-i: v Miroase a carne arsă *V*

— Nu-i adevărat, a oase calcinate! l-a contrazis Radu.

Tensi şi-a pus batista la nas. Se îngălbenise:

— VNu mai pot. Să mergem. Este înfiorător!

— Înfiorătoare sârtt şi alte lucruri pe care le fac oamenii! i-am replicat.

Şi-a întors spre mine căpşorul:

— Ce vrei să spui prin… alte lucruri?

— De pildă, cineva să-ţi scrie versuri şi tu!… i-am răspuns. V

— Să fim realişti, m-a repezit, în contul ei, Bibi.

Aş fi vrut să continui, numai că, în grădină, în dreptul porţii, se arătase un bărbat voinic, cu capul roşcovan, care ţinea în mână un toiag noduros.

Unchiul – îi auzeam desluşit cuvintele – îl ruga pe roşcovan să le dea posibilitatea de a sta de vorbă cu tânărul stăpân al casei. Roşcovanul îi răspundea răstit, cu o voce guturală, că nu e nimeni în locuinţă, afară de et

— N-o să se învoiască să-i lase înăuntru, ne-a şoptit o fetiţă cârnă, din sat, pe care colegii ei o

strigau Pula.

— Altceva ce mai poftiţi? îi întreba roşcovanul pe comandantă şi pe unchiul.

— Suntem informaţi că aveţi o colecţie de bastoane cu minere de argint şi-am dori s-o vedem! a stăruit unchiul.

— N-avem nicio colecţie şi vă poftesc să mă lăsaţi în pace, am tfeabă, i-a răspuns roşcovanul.

— Vedeţi?... Vedeţi? ne-a şoptit iară Pula. Nimeni şi nimic nu-l poate convinge să le deschidă. Şi poate că o mai bine. Odată intraţi înăuntru, s-ar putea să le facă vreun râu... Se vorbesc, în sat, fel de fel de lucruri despre oamenii aceştia... Nu-nţeleg cum de nu-i cercetează miliţia...

— Unchiul nu se teme de nimic! l-am lăudat. k

— 4 Nici tovarăşa comandantă, şi-a iţit capul, de la locul ei, din iaibă, Maia. Este mai curajoasă ca un bărbat...

— Mai mult ca unchiul nu e...

— Ba s-ar putea să fie...

În momentul acela, dinspre şosea a răsunat un duduit de motor. Pula, care stătuse în partea din spate a grădinei de strajă, strecurându-se printre copaci s-a repezit la noi, rostogolindu-se în iarbă:

— A fugit!...

— E clar! a tras concluzia Bibi...

— Cine-a fugit? am întrebat-o, prosteşte, pe

Pula, deoarece era destul de lesne de presupus şi îmi imaginasem din prima clipă cine.

— A sărit… gardul… S-a furişat pe la marginea bălţii şi-a ieşit la şosea… îl aştepta o maşină… S-a urcat în ea… A fugit…

Trebuia acţionat imediat. Am lăsat la o parte orice prudenţă. M-am ridicat din iarbă şi, urmat de Bibi, am alergat până la intrarea în grădină; >

— Tânărul cu ochelari negri a sărit, prin spate, gardul… i-am şoptit unchiului.

— A fugit cu o maşină! l-a anunţat Bibi.

La aceeaşi fereastră – din partea de sus a casei, unde se mişcaseră cu puţin timp înainte perdelele – s-a ivit un bătrân cu o barbă cenuşie, stufoasă. V

— Costache! i s-a adresat, cu un glas tunător, roşcoivanulyi.

Acesta şi-a ridicat capul.

Ce poftesc de la noi? – întreabă dacă nu avem în casă bastoane cu minere de argint…

— Ha, ha Ha, ha! a râs muşcător bătrânul.

— Domnule! l-a somat atunci pe bătrân unchiul. Am vrea să stăm puţin de vorbă cu dumneavoastră!

Să staţi de vorbă cu mine? Figura bătrânului s-a întunecat: Plecaţi cât timp nu poruncesc să li se dea drumul pe poartă câinilor şi să fie asmuţiţi asupra voastră. Aţi văzut ce fel de câini am? Credeţi că nu ştiu ce urmăriţi?

Animalele, parcă înţelegându-i cuvintele, se repezeau pe gard, lătrând îndârjite. Roşcovanul se pregătea să descuie lacătul. n

— Plecaţi? ne-a întrebat bătrânul, pentru ultima oară. Roşcovanul reuşise să descuie lacătul.

— Plecăm! i-a răspuns comandanta, apucându-l pe unchiul de braţ şi făcându-ne semn, lui Bibi şi mie, s-o luăm calea întoarsă.

Ne-am strâns cu toţii în părculeţul de lângă eleşteu! principal al comunei.

— Acum cred că e timpul să ne adresăm miliţiei, a propus comandanta.

— TAR fi o treabă inutilă, a răspuns unchiul. Repet: n-avem niciun motiv legal să facem o plângere împotriva lor. Oamenii nu ne-au făcut nimic. Şi, dacă vor să strângă bastoane în

locuinţă, este o treabă care-i priveşte. Nimeni n-ar putea să-i împiedice.

— Şi, totuşi, fuga tânărului Ştefănescu, la apropierea noastră, mi se pare a fi un indiciu destul de grăitor. Nimeni nu fuge din casă, şi încă sărind gardul prin spatele grădinii, aşa, de florile mărului şi dacă nu are conştiinţa încărcată…

Îi ascultam pe comandanta şi unchiul vorbind, dar nu îndrăzneam să ne amestecăm în discuţia lor.

— Asta aşa e… Dar ce s-ar putea face, deocamdată? Mă gândesc că, probabil; tânărul Ştefănescu are intenţia să se ducă iarăşi la Consignaţia bucureşteană.

— În acest caz, am să-l caut, în primul rând, acolo şi-am să stau cu el de vorbă în alte condiţii…

i

— Dar dacă, în loc să plece la Bucureşti, se duce la o Consignaţie dintr-un alt oraş?

— Atunci… este nevoie să plec imediat, ca să-l ajung cu maşina şi să-l pot urmări…

Tarzan şi-a strâns pumnii: x *

— O urmărire ca-n filme! N-am putea participa şi noi?

— «Voi nu! a hotărât unchiul. Voi rămâneţi aici şi supravegheaţi casa. Apelaţi şi la copiii din sat. Şi tot ce se petrece suspect, fotografiaţi! trebuie dovezi… cât mai multe dovezi… ca să putem apela la autorităţi, în chip motivat, şi săv pătrundem, în felul acesta* în casă… * Eu mă-

ntore repede. Cel puţin aşa sper... Iar când mă-ntorc, v-aduc ştiri noi, proaspete şi sigure despre Mona...

Condusă de un băiat, cu cămaşa larg descheiată la piept, se opreşte, în dreptul fântânii, o motoretă. De pe motoretă, cu o valijoară în mână, coboară Mioara şi se îndreaptă spre noi.

— Plecaţi? Unchiul începuse să-şi caute de lucru în jurul turismului, făcându-se că n-aude. Mă luaţi şi pe mine? – *

Genele lungi ale Mioarei se zbat, neliniştite, ca nişte aripi de ciocârlie în zbor;

Upchiul se face că abia atunci o observă...

— Sigur că te iau... Ţi-am promis L.

Studenta în Istorie nu mai aşteaptă altă invitaţie; Sare în maşină şi se instalează lângă locul conducătorului; v

Unchiul, între timp, grăbindu-se, şi-a terminat pregătirile de plecare. A dat mina cu fiecare din noi.

— Rămâneţi sănătoşi şi-a veţi grijă!...

— La revedere!... La revedere! îşi flutură, fericită, mânuţa bronzată, Mioara.

Din autobuzul care tocmai sosise, coboară şi profesoara Iliescu.

— La revedere!... La revedere! îşi flutură şi spre ea mâna Mioara.

— Turismul unc Mului s-a îndepărtat şi-a dispărut într-un nor roşiatic de praf*

O boare rece a prins să ne învăluie.

— Au plecat? Pentru ce-au plecat?: „Şi pentru ce era nevoie să plece amândoi? o întrebă grăsuţa profesoară Iliescu pe comandantă.

Aceasta nu-i răspunde. I-a intrat, pesemne, puţin praf în ochi. Se şterge cu batista.

— Eu n-am îndrăznit să-i cer profesorului Grozăvescu un astfel de serviciu, şi ea, o elevă… să-i fie ruşine că se fâţâie de colo până colo.

Comandanta continuă să se şteargă la ochi:

— Nu-i mai este elevă… A devenit studentă… Şi de ce să-i fie ruşine unei studente să meargăcu fostul ei profesor? I-a anunţat, în lipsa dumneavoastră, pe ceilalţi profesori cu care au venit fetele, că are o treabă urgentă la Bucureşti.

Cerul a început, pe neaşteptate, să se întunece. Departe, hăt, deasupra mării, a răsunat un tunet. Pe urmă altul. Altul.

— Copii, mi se pare c-o să-nceapă o furtună straşnică, ne-a arătat comandanta avalanşa norilor în galop. Să ne adăpostim în cabană. Veniţi şi dumneavoastră cu noi? o întrebă pe profesoara Iliescu.

— Nu. Eu rămân aici, s-aştept autobuzul de întoarcere.

— Până să sosească, ploaia o să vă ude leoarcă…

Nici nu şi-a sfârşit cuvintele, că primul ropot a şi început să vuiască.

Cu toţii, urmaţi de cele două profesoare, ne-am năpustit spre cabană.

Pe ghizdul de piatră al fântânii, Liviu îşi uitase aparatul de radio cu tranzistor! Se transmitea Teatru la microfon.

— Liviule, am auzit glasul lui Bibi, pune-ţi, măi, la adăpost aparatul. Vrei să se ude artiştii?

—.

STAŢI AŞA i

Au trecut două zile, timp în care locuinţă familiei Ştefănescu a fost supravegheată cu străşnicie.

S-au organizat, la o oarecare distanţă, pentru a nu atrage atenţia câinilor, cinci posturi: trei de zi şi două de noapte (doi dintre cei ce făceau de strajă ziua fiind înarmaţi şi cu câte un aparat fotografic – unul aveam noi şi unul copiii din sat).

Vă redau câteva însemnări.

MARŢI, orele; {

5 şi 12 minute – Un fum înecăcios se ridică din coşul cel mare cu plasă metalică, de la mijlocul acoperişului principal. După ce aspiri fumul o bucată de timp, începi să tuşeşti.

6 şK43 – Roşcovanul, despre care ştim că se numeşte Costacne, aleargă la magazia de lângă casă. Ţine în mină ceva ca un fel de satir. Figura îi este mohorâtă.

7 şi 20 – Din magazia unde a intrat s-au auzit bocănituri şi trântituri, ca şi cum înăuntru ar fi avut loc o luptă.

7 şi 35 – Un geamăt cumplit ne sfâşie urechile.

7 şi 38 – La aceeaşi fereastră de sus (unde l-am mai văzut şi alaltăieri), s-a ivit bătrânul Marin Ştefănescu.

7 şi 39 – Priveşte spre magazie. Strigă: „COstache!”

7 şi 40 – Roşcovanul iese. Ţine în mină satirul. Tăişul, în razele soarelui de dimineaţă, străluceşte, ca şi cum ar fi ud.

— Gata? *f*

— Gata! îi răspunde, rânjind mulţumit, roşcovanul.

— A fost greu?

— He! Al dracului...” a încercat să m-atace; Credea că poate scăpa. Dar i-am venit eu de hac.

Rânjetul de pe faţa roşcovanului s-a lăţit.

— Şi-acum ce faci?

— Îl jupoi! Doar n-o să-l ardem cu pielea... Să-l aduc sus după ce-l jupoi? îl vâr într-un sac.

— Nu, latsă-l acolo până la noapte...

7 şi 45 – Stăm împietriţi.

Tensi şi-a dus palma la gură. Ochii i-au ieşit din orbite.

— Nu mai pot... nici să privesc, nici s-aud!... Când mă gândesc la ce se-ntâmplă în magazie... Plec!...

Bibi s-a ridicat:

— Te-nsoţesc...

— Nu, rămâi... Vreau să fiu singură... singură...).

A pornit grăbită, încovoiată, cu palma la gură,

s-a ascuns într-un tufiş şi, numaidecât, am auzit-o gemând şi icnind.

Laura, Maia şi Sonia s-au luat, cu toată interdicţia; după ea. Una a alergat să-şi moaie batista în apă. Celelalte două – ne dăm seama după zgomotele ce vin din tufiş – o spală, o mângâie, încearcă s-o facă să-şi vină în fire.

7 şi 59 – Alerg s-o înştiinţez pe comandantă! … se hotărăşte Radu. Unde-o fi?…

— La sediul unităţii, de pionieri din sat, îi răspunde

Maia… v

Tarzan îşi muşcă pumnii:

1 – Criminali!

— Ar trebui spânzuraţi! îşi exprimă indignarea Liviu. Auzi!… Au înăuntru crematoriu…

— Ba nu, ar trebui să fie arşi pe rug, aşa: cum îi ard şi ei pe alţii, se arată cel mai neîndurător Bibi.

8 şi 15 – Roşcovanul, părăseşte magazia. Se întoarce în casă. Fumul urât mirositor se îngroaşă; devenind negru ca păcura…

Pe urmă, tăcer. Tăcere. Numai fum.

9 şi 12 – Comandanta, alarmată de Jladu, a sosit într-un suflet. I-am povestit, vorbind toţi deodată, ce s-a întâmplat şi i-am mărturisit bănuielile noastre.

9 şi 20 – însoţită de Tarzan, comandanta a plecat spre miliţie, să depună o sesizare scrisă.

10 şi 33 – Tarzan s-a întors.

— Închipuiţi-vă, ne relatează, comandantul postului de miliţie, un tineret sprâncenat, în loc să vină să facă imediat o descindere, ne-a răspuns r „Vă mulţumim pentru informaţii!” Ce ziceţi? Atât a găsit să răspundă: „Vă mulţumim pentru informaţii!” Comandanta i-a precizat că nu este vorba de o simplă informaţie, ci direct despre sesizarea unei probabile crime surprinse de noi, şi l-a rugat să întreprindă cele cuvenite. Foarte politicos, dar fără să sară în sus, cum ne-am fi aşteptat, tânărul comandant ne-a poftit să ne vedem de treabă. „Dacă vom avea nevoie de sprijinul dumneavoastră, vă vom comunica. Deocamdată, vă rugăm stăruitor să încetaţi orice activitate detectivistică în comuna Frumoasă. Trebuie respectate, cu stricteţe, libertatea personală şi drepturile cetăţeneşti…

Bibi s-a făcut Dunăre:

r şi comandanta n-a obiectat?

— A-ncercaf, dar vorba i-a fost retezată scurt: „Miliţia ştie ce are de făcut şi, dacă dumneavoastră continuaţi, în ciuda recomandării mele, să încălcaţi drepturile despre care v-am amintit, voi fi nevoit să-iau măsuri. „Am plecat indignaţi şi comandanta m-a trimis să vă chem… Dispoziţia e dispoziţie…

— Cred că e foarte supărată! se nelinişteşte Maia pentru profesoara ei cea mai dragă.

— Foarte supărată!

— Fir-ar să fie! blestemă Liviu, însă îndată se

întoarse spre Tarzan: Despre bastoane i-aţi pomenit?

— Aoleo! îşi bate Ţărzan fruntea cu palma. Am uitat amândoi. Am uitat ca pământul…

— Lasă. Poate că e măi bine! îl consolează Bibi.

— De ce să fie mai bine?

— Aşa. Am o idee…

Ne-am întors în locul unde ne instalaserăm* în sat, rulota şi cortarile.

Comandanta se plimbă prin faţa lor şi-a noastră ca… o leoaică în cuşcă. Muşcându-şi limba de necăjită ce era, dar străduindu-se să pară liniştită şi să neliniştească şi pe noi, ne-a ţinut un mic discurs în care ne-a – asigurat că noi ne-am îndeplinit îndatorirea cetăţenească, sesizând autorităţile asupra a ceea ce bănuim.

— Asupra a ceea ce e sigur! nu s-a putut, stăpâni Tarzan.

— Autorităţile, a continuat însă dânsa, să fiţi siguri, ştiu ce au de făcut. Nu. ne destăinuie, din motive lesne de-nţeles, ce au de gând, dar vor lua, fără-ndoială, măsurile necesare. Aşa încât capitolul trebuie închis – cel puţin până la înapoierea profesorului Grozăvescu de la Bucureşti. Deocamdată suntem într-un loc minunat, în vacanţă. Dacă vreţi ne-ntoarcem la mare… *

— Nu, nu, am protestat. Ne simţim bine aici… Avem şi prieteni buni. Iar heleşteul cel mare şi

iazul… Ce să mai vorbim de iaz…

— Atunci, haideţi să ne scăldăm în iaz… v A izbucnit un unanim „da”.

Maia a luat-o pe comandanta de un braţ, Laura de celălalt, iar restul ne-am îngrămădit după ele.

În timp ce ne scăldam, Bibi ne-a făcut semn cu ochiul lui Tarzan şi mie. Am priceput. Ne-am lădat pe sub apă?

cu câte un fir de trestie în gţară, şi am ieşit în partea cealaltă. –

— Asta-i o mare porcărie! şi-a izbit Bibi cu pumnul genunchiul, după ce-am ieşit tustrei din apă şi ne-am ascuns între tufele de măcieşi de pe ţărm. C, era de groază. Acolo, în magazie, s-a comis o crimă. Să fim realiştii la noapte, în crematoriul Ştefăneştilor, cadavrul va fi ars. Iar noi rămânem cu braţele încrucişate?

Am ţipat:

— Şi ce-ai pofti să facem? Nu.vezică miliţia ne-a interziş orice amestec… *

— Am o idee, v-am spus. Ne trebuie doar puţin curaj-… v.

— Curaj am* găsi… dar cu ideile tale, pu, cel puţin, am mai păţit-o… \.

— Explică-tej l-a somat Tarzan, căruia dorinţa de-a întreprinde, neapărat, ceva, împotriva odioşilor criminali, i-ar fi putut citi-o pe faţă şi-un orb.

Pe scurt, după ce ne-am consfătuit îndelung,

hotărâfea luată a fost următoarea:

Dacă autorităţile de aici dovedesc o atât de neobişnuită atitudine, este de datoria noastră că, până la reîntoarcerea unchiului, să preluăm şeţiunea. Vom pătrunde, deci, în cursul nopţii, înfruntând oricâte greutăţi şi pericole, în fostul conac boieresc. Achip vom constata, cu propriii noştri ochi, dacă s-a comis vreo crimă sau nu. Şi, totodată, vom /Căuta bastoanele cu miner de argint depozitate în ea A. Pe tovarăşa comandantă nici vorbă s-o anunţăm, fiindcă nu ne-ar fi permis în ruptul capuluj, socotind, hotărârea noastră nu numai împotriva dispoziţiilor primite, ci şi extrem de primejdioasă pentru noi, copiii.

Eu singur am avut câteva clipe de ezitare:

— Să nu ne pripim! i-am îndemnat.

— La obiect, la obiect, şi nu mai bate câmpii, jn-a repezit Bibi”.

Atunci m-am supus. Cu Bibi nu puteam să mă pun. Cu el nu merge. Şi, fiecare dintre noi a făcut apoi anumite propuneri asupra felului cum va trebui să procedâam, ca să putem intra în grădină nesfâşiaţi de câini, cum să pătrundem în magazie şi în locuinţă, nesimţiţi de căi doji locatari, şi cum să ne retragem, teferi.

— Să nu uitaţi că, totuşi, ne pândeşte moartea! ne-a prevenit, grav, Bibi.

— Simt* gata de cel mai mare sacrificiu cu putinţă, ne? a asigurat Tarzan. Puneţi-mă pe mine în linia întâi… OLA nevoie, dacă va trebui să se sacrifice cineva, este fi – resc ca eu să fiu acela, pentru că din cauza mea suferă Mona…

Erau nişte clipe atât ele emoţionante, inert am simţit nevoia să fac şi să spun şi eu ceva măreţ. Am rupt trei nuiele de măcieş. Două dintre ele le-am întins lui Bibi şi Tarzan. e *

— Să jurăm, am propus, ca, orice s-ar întâmpla, niciunul dintre noi să nu dea-napoi.

Ne-am încrucişat tustrei nuielele – întocmai ca vestiţii trei muşchetari spadele – şi să cum simţeam atunci, cu minţile înfierbântate, am jurat să ne comportăm ca nişte pionieri curajoşi.

Chiar în acea clipă am auzit-o pe comandantă, de pe celălalt ţărm al iazului, strigând: >

— Unde sunt Bibi, Sandu, Tarzan? Să nu li se fi întâmplăt ceva rău!

— Nu – li s-a întâmplat nimic! i-a răspuns, de la oarecare distanţă, Radu. Au plecat tustrei înot, pe sub apă, cu câte-o trestie în gură, şi sunt pe ţărmul celălalt…

Ce ziceţi? Eminenţa sa, bine îi zice Bibi, cu spiritul lui de vigilenţă extraordinar, prinsese de Veste. Şi noi care credeam că trecuserăm apa neobservaţi!…

— Bibi, Tarzane, Sandule! ne-a chemat Tensi, cu glasul ei dulce ca mierea, care continuă să-mi străpungă-inima, de câte ori îl aud (pronunţându-mi însă, după cum cred că aţi băgat de seamă, numele la urmă de tot). Unde sunteţi?…

— Aici!… Aici L. ham răspuns. Venim…

Ne-am aranjat ca în noaptea aceea să rămânem tustrei împreună. L-am fi anunţat şi pe Liviu, însă am renunţat, deoarece el doarme în acelaşi cort cu Radu. Şi de Radu, cu spiritul lui de disciplină atât de inflexibil, ne cam păzim. Cu el nu se poate discuta. El ştie numai una şi bună: dispoziţiile tovarăşei comandante, chiar dacă nu i le înţelegem, trebuie respectate. De la A la Z.

— Comandanţii ştiu mai bine ca noi ce suntem datori să facem şi ce ne este oprit! îl susţine, în toate discuţiile pe-această temă. Maia.

Şi noi ceilalţi” suntem de părerea lor. Comandanţii au multă experienţă. Iar pe de alta, fiind maturi, judecă, fireşte, mai bine. Dar sunt anumite împrejurări când nici iniţiativa personală nu este de lepădat.

— Nu trebuie să ni se dea totul mură-n-gură. Şi nu mi se pare necesar să fim dădăciţi la fiecare pas. Adevărurile acestea ne-au fost confirmate – precizântfu-ni-se că este vorba doar de iniţiativele puse în slujba unor cauze bune – şi la ultima adunare pionierească, de la încheierea-anului şcolar trecut.

Ori, situaţia de faţă era de această natură.

Este adevărat că, oficial, ni se interzisese să întreprindem ceva. Dar, tot aşa cum miliţianul nu îi putuse destăinui, din motive strategice, comandantei, ce măsuri avea de gând>să ia, nici comandanta nu putea face publice intenţiile sale (mai cu seamă că dânsa voia să nu ne mai primejduim noi.)

Dar era, în această situaţie, „obligaţia noastră morală de a ieşi în întâmpinarea planurilor comandantei, fără s-o mai implicăm pe „dânsa şi, din proprie iniţiativă, a-i da ajutorul de care avea nevoie? Era – am socotit.

Şi-aşa, după ce ai noştri s-au culcat şi când am fosă siguri c-au adormit, am ridicat, binişor, pâifea din spate a cortului. Ieşeam pe-acolo, fiindcă, în faţă, bucată de pânză, ce ţine loc de uşă se închide pe dinăuntru, în nişte nasturi. Şi nu voiam să se prindă de veste că amieşit.

Luna se ascunsese, în spatele unuia dintre nenumăraţii nori burduhănoşi de pe cer. (Ce fel de vară, mereu moFoasă, o fi şi asta?)

— Înainte, cu toate pânzele sus! ne-a îndemnat Bibi.

Ne-am furişat printre copaci, ducând în spate eu bucata de tablă, de care spânzurau, la margini, cele două sirme, Bibi frânghia şi cârligul de fier, iar Tarzan plasa *tu* ghemotoace de câlţi, amestecaţi cu bucăţele de carne şi tăvăliţi în sosul tocanei de la prânz.

Obiectele acestea, atât de indispensabile

pentru buna realizare a planului nostru, ne fuseseră procurate de către câţiva dintre micii piscicultori, cu care Bibi, simpatic şi hazliu cum e, legase, în cele câteva zile de când era acolo, o frăţie la cataramă. Singura condiţie pe care ei, totuşi i-o puseseră, înainte de a-i încredinţa cele cerute, a fost aceea de a-i îjigădui măcar unuia dintre ei să participe la nemaipomenita şi atât de periculoasa noastră aventura

Băiatul, desemnat xa reprezentant al micilor piscicultori, se numea Gore. Era un fel de Bibi al lor. Îndrăzneţ, plin de idei şi în stare de cele mai neaşteptate fapte.

Ne-am întâlnit cu el la „marginea pădurii. Aducea cu sine un săculeţ în care, aproape asfixiate, miorlăiau trei pisici.

— Fostul conac boieresc – uşor luminat de lună printr-o spărtură a norilor – îşi ridica fantomatic, din mijlocul frunzişului des al copacilor, etajul superior şi acoperişul de tablă cu coşul fumegând.

— Acuma, numai baftă s-avem! a spus Bibi.

Îndată ce ne-au simţit, câinii sau şi apropiat de gard, mârâind.

— Bibi, unanim recunoscut drept şpf al actunii, l-a strâns pe Tarzan de braţ. Acesta n-a mai aşteptat alt îndemn. Repezindu-se, a început să azvârle în grădină ghemotoacele de câlţi, amestecate cu bucăţi de carne şi îmbibate cu sos de tocană. Animalele, uitând să mai latre, hăpăiau,

lacome. Dar câlţii înfulecaţi li se opreau în gât (exact aşa cum citisem într-o carte că li se întâmplase câinilor unei ferme din Franţa, stăpânită de nişte bandiţi şi care fusese asediată de jandarmi).

Fiarele acelea sălbatice, ce băgaseră groază între, copiii din sat, molfăiau, de data asta, disperate, câlţii, tuşeau, se înecau şi, oricât se sileau să latre, ca să-şi vestească stăpânii de apropierea noastră, nu izbuteau să scoată, din gâtlej urile înfundate, decât nişte schelălăituri stinse, nişte sdnceli şi nişte fonfăieli ridicole, de care nu se mai temea nimeni.

— Aha! Fir-aţi să fiţi de fiare! mormăia Bibi. Să fim realişti!

Gore se căţărase într-un copac, la o distanţă cam de aproape cincizeci de metri de grădina casei, iar Bibi şi cu mine în altul, mai apropiat. Tarzan – profitând de faptul că bieţii clini nu mai ştiau cum să scape de înecăcioşii câlţi ce le astupau beregata – izbutise să prindă cârligul de fier de la unul dintre cele zece – douăsprezece panouxă înguste de lemn care alcătuiau, în dreptul porţii, gardul. Apoi se căţărase şi el în copac alături de noi.

Trăgând tustrei, cu putere, frânghia (de care fusese prins cârligul), panoul s-a prăbuşit. În aceeaşi clipă Gore* eu mănuşi groase în mâini, a început să ciupească miţele.

HO

Acestea, înspăimântate, mieunau, să juri că li se rupeau cozile de vii. Câinii, la auzul acestor/jalnice mieunături – cu toate că înăbuşiţi în gâtlejuri de câlţi – rs-au avântat pe deasupra panoului prăbuşit. La poalele copacului în care Gore şmotruia miţele, au început să sară cu labele pe trunchi, străduindu-se din toate puterile să latre, fără ca, bineînţeles, să izbutească a face altceva decât a se îneca din ce în ce mai rău.

Noi trei, când am văzut asta, la un alt semn al lui Bibi, am sărit din copac şi am năvălit în grădină. Am tras după noi tabla şi am legat-o cu sârmă, încropind astfel la loc gardul şi nemaidând posibilitatea câinilor să vină după noi.

Bibi mergea înainte. Tarzan îl urma cu un pas. Împiedicându-mă în încâlceala buruienilor, alunecând în toate gropile din grădină, cu picioarele muiate de spaimă, alergam şi eu după ei.

Tarzan, încordându-se, cu puterea lui neobişnuit de mare a rupt, cu ajutorul cârligului, pe care avusese grijă să-l ridice de jos, lacătul de la uşa magaziei

— Lanterna!... Lanterna L., 1

— Am uitat-o!... i-a răspuns Bibi, încet, după ce s-a scotocit prin buzunarele de la pantaloni îndelung.

Eu tremuram ca o piftie. Îmi bătea inima, de cred, dac-ar fi ascultat cineva, ar fi auzit-ro şi-n sat Dar sârtf convins că tremurau şi ei (cu toate

că, incontestabil; sunt mai curajoşi decât mine).

Tazn şi-a amintit că-şi luase o cutie de chibrituri şi-a aprins un chibrit, a întredeschis încet uşa şi-a privit înăuntru. Bibi l-a tras înapoi:

— Ce se vede, bătrâne? Să fim realişti!...

— Înăuntru sunt câţiva oameni închişi, chirtiţi; *în* cuşti...

— Oameni?! Să fim realişti!

— Da, da... Oameni în cuşti... Şi pe jos sânge... Mult sânge...

Ştiam că înăuntru, în magazie, se comisese o crimă, şi deci vom găsi sânge. În adâncul sufletului însă tot? nădăjduiam – îmi dădeam abia acum seama! – că ne-om fi înşelat. Şi totul să nu fi fost decât o păcăleală.

Dar nu. Era sânge... şi se găseau acolo, înăuntru* zăvoriţi – aşa înţelesesem – şi-o mulţime de oameni.

— Să intrăm tustrei şi să-i eliberăm... s-a hotărât Tarzan.

Bibi a fost numaidecât de acord:

— Să fim realişti! Să intrăm 1 t – Să intrăm! am îngăimat eu.

— Staţi aşa! a tunat atunci în spatele nostru un glas, care mi-a lipit parcă picioarele de pământ. Staţi aşa, tâllharilor, şi râu vă mişcaţi. Am puşca întiâisă spre voi, şi-n cine mişcă trag...

Nu m-am întors, dar fiindcă stăteam puţin într-o parte, l-am văzut pe roşcovan având, într-adevăr, o puşcă întinsă spre noi.

Dinţii îmi clănţăneau, în amândouă tâmplele îmi bubuia câte-un ciocan, şi totul, totul începuse să se învârtească în jurul meu.

RĂZBUNAŢI-MĂ, FRAŢILOR!

*

— Să-mi spuneţi, mai întâi, cum aţi intrat aici

v

Glasul roşcovanului mi-a îngheţat inima.

— Mmmm… am mârâit (niciunul dintre noi neîncumentându-se, fireşte, să dea un răspuns precis).

— Vă mai întreb o dată: cum aţi intrat aici?

— Mmmm! am repetat.

— Aţi otrăvit câinii?

— Nu…

Tarzan îi răspunsese numai la ultima întrebare, încercând să se rotească spre stânga, probabil – adică nu probabil, ci sigur! – pentru a-l avea în faţă, şi nu în spate, pe criminal.

— He, hei, l-a prevenit acesta. Nu te mişca, băieţaişule, dacă nu vrei te-ngăuresc cu un-glonte. Vezi că nu ştiu de glumă. Mai bine spune-mi: cine v-a trimis?

— Nimeni.

— Nimeni? Roşcovanul şi-a ridicat vocea: Nimeni?

— Nimeni… am socotit de datoria mea să precizez, cu gândul să-i absolv pe comandantă şi pe ceilalţi copii de o învinuire ce nu ni se cuvenea decât nouă.

— Nici Grigorescu?...t

—.Nici. Şi dracu' ştie cine-o fi Grigorescu...

Bănuiam că-mi trăiesc cele din urmă clipe de viaţă, şi-n vreme ce vorbeam, fără să vreau mi-am amintit de părinţi, de unchiul, de bunica, de Andra, ca şi de minunata mea odăiţă de la etaj, din strada Vişinilor.

Ce n-a A fi dat, în momentele acelea, ca totul să nu fi fost decât un vis urât! Să mă fi trezit din somn. Vrăbiuţele să se fi jucat, vesele, ciripind, în frunzişul, salcâmului de la fereastră. Iar, de la parter, să o fi auzit pe bunica:

„Hai, leneşule, grăbeşte-te, ţi se răceşte cafeaua cu lapte...44 – În loc de asta, a răsunat iar glasul acela tăios

— Ne-aţi otrăvit câinii?... Unde sunt câinii?

— TCâinii sunt bine sănătoşi. Au numai puţin... „tâgnar fes”, nu s-a lăsat Bibi de glumele lui proaste.

— Gura! l-a înţepat în spate cu ţeava puştii roşcovanul. Gurrraaa!... Vă mai arde şi de glume? O să vă fac să vă iasă glumele pe nas. Spuneţi-mi: ce căutaţi?

— Un baston cu miner de argint, am răspuns, dar nu de frică, v-o jur; frică nu mai mi-era; ştiam că până la urmă, cu un asemenea criminal, sfârşitul nostru era, aproape sigur; iar ceea ce urma să se petreacă începuse să-mi fie egal (am şi citit undeva că natura omului este în aşa fel alcătuită încât, atunci când disperarea îi ajunge ţa

culme, acesta devine, dintr-odată, în mod inexplicabil, indiferent şi îşi redobândeşte liniştea fără de care organismul şi, *în* primul rând, inima, n-ar mai putea dura).

Nu râvneam altceva decât ca totul să se termine repede şi să nu ne mai chinuim fără rost”.

— Un baston… cu miner de argint? a hârâit roşcovanul.

— Un baston… în minerul căruia se află o piatră medicinală, mi-am relut vorba. Avem o legă bolnavă… şi doream… ne gândeam…

— Un baston… o piatră medicinală… o colegă bolnavă?… Ha, ha, ha! a râs crud roşcovanul. Înţelegem noii., înţelegem… Aşadar, tot Grigorescu este la mijloc! Mişcă spre dreapta, băieţaşulef… M-a împins cu ţeava puştii între coaste: mişcă L. Şi tu… l-a împuns şi pe Bibi. Deschideţi uşa magaziei şi intraţi!… Unul câte unul… Şi tu…

Bll-a înghiontit, cel din urmă, pe Tarzan. O să stăm acolo; înăuntru, pe răcoare, puţin de vorbă.

Mă podidiseră, spre marea mea ruşine, lacrămile, îmi era milă de mine, de noi, mă gândeam la ce intenţii bune avuseserăm. Şi uite ce rezultat jalnic! Ce-or să spună părinţii, unchiul, colegii? Cum au să comenteze întreaga stradă a Vişinilor şi întreg cartierul Traian sfârşitul acesta lamentabil?

Tarzan se proptise pe picioare:

— Nu intru.

— Nici eu! Ai puţintică răbdare, bătrâne! l-a imitat Bibi vCe face?! a zbierat roşcovanul.

— Vrei să ne închizi în cuşti! am apucat, cu lacrimi în ochi, să mormăi. Să ne omori?…

— Vreau ce vreau, a scrâşnit roşcovanul. Mişcă… Intraţi sau…

Numai că n-a apucat să-şi termine cuvântul, şi-a răsunat un răget de fiară înjunghiată:

— Auuu

Tarzan se întorsese fulgerător, şi, tot fulgerător, îl izbise cu capul în pântec. (Am aflat mai pe urmă că făcuse acest lucru tot la un semn, o înghionteală a lui Bibi). Acesta i-a dat un brânci roşcovanului, punându-i prin spate o piedică. Şi eu – închipuiţi-vă, eu! – văzându-l cum se rostogoleşte, i-am smuls din mina puşca.

— Tâlharilor!… Tâlharilor

Bibi îi azvârlise un pumn de ţărână în ochi şi Tarzan îl ţinea de umeri.

— Fugiţi! ne îndemna Tarzan. Vestiţi-o pe cumandantă… Lăsaţi-mă şi fugiţi!…

Un con de lumină, ţâşnită de la etaj, ne prinsese în reţeaua lui aurie.

— Ce se întâmplă? Cine e? Costache, unde eşti?…

Am recunoscut glasul de tunet al bătrânului cu barba căruntă şi stufoasă.

— Trage… trage… Aici sunt… Grigorescu… M-au doborât!… Alt jaf… mesteca vorbele în gura umplută cu ţarină roşcovanul.

Conul de lumină s-a retras, însă o împuşcătură a ţiuit prin văzduh.

Am înţeles că trăsese bătrânul.

Tustrei l-am lăsat pe Costache şi am luat-o la goană.

Încă o împuşcătură. Ceea ce mă mira era faptul că gloanţele nu se îndreptau spre noi.

Cu toate că supravegheaserăm atâta timp grădina, nu băgaserăm de seamă – fără îndoială din pricina denivelării locului – că în cuprinsul ei se găsea şi-un bazin.

Am nimerit de-a dreptul în el. Apa nu era mai adâncă decât cel mult de-un metru. Dar şi atât, era de-ajuns ca să ne bălăcim.

— Puşca!… Când am fugit, am uitat puşca! mi-am amintit.

— Neghiobule, m-a ocărit Bibi. I-ai lăsat arma ca să aibă cu ce ne-mpuşca…

Dinspre centrul satului, sau nu ştiu de unde, venea un vuiet ciudat.

Miţele muncite, hâţânite şi ciupite de Gore, încă mieunau. Dacă ascultai atent, auzeai şi schelălăiturile înfundate ale câinilor.

Am săritjdin bazin.**

Roşcovanul se ridicase. Şi, după ce-şi vârâse, pentru câteva secunde, capul într-un butoi plin cu apă, ce se afla lângă magazie – ca să se limpezească la ochi şi să se clătească în gură, de pumnul de ţărână azvârlită de Bibi – se luase iar după noi.

Nu mai avea în mână puşca. Pesemne nu băgase de seamă că eu o uitasem. În schimb, înşfăcase ceva ce mi se părea a fie o greblă sau o altă unealtă agricolă.

— Hei, măi, voi cele trei haimanale, întoarceţi-vă, cât vă vorbesc cu frumosul! Să nu v-aduc cu sila! Căutaţi un baston, hai? Un baston cu miner de argint? Ei, lasă c-am să v-arăt eu vouă nişte bastoane cu miner de argint de n-o să le puteţi duce!

Paşii urmăritorului se apropiau. Capul roşcovan, crunt şi cu obrajii acoperiţi, în neorânduială, cu ţepi, i-l zărisem, în lumina albastră, strălucitoare şi tot mai vie a lunii, înălţându-se deasupra tufişurilor. Era furios la culme, îşi ţinea ridicată grebla sau ce unealtă agricolă o fi fost şi ne prevenea elocvent:

— Am să v-arăt eu vouă vreo câteva bastoane, ce se pricep să facă nişte vânătăi de ţi-e mai mare dragul!

Din urmă, deci – cred că e limpede şi-aţi înţeles! – alerga roşcovanul. Într-acolo nu ne puteam retrage. Gardul se afla în dreapta. Ne depărtaserăm de locul unde prinseserăm în sârme bucata de tablă. Iar în partea de care ne apropiaserăm, gardul era atât de înalt încât – dacă ţineam seama că avea şi vălătuci de sârrftă ghimpată deasupra – oricât ne-am fi grăbit, nu ne-ar fi ajuns timpul necesar să-l sărim. În stânga, se întindea balta, blestemata de baltă mocirloasă pe

margini şi foarte adâncă (ştiam lucrul acesta de la copiii din sat.)

— Să fugim spre pădure. Acolo gardul este mai scund, a fost de părere Bibi. Pe cai şi... înainte...

Să fugim, să fugim, dar una că nu aveam cai, şi alta că nu era uşor. Deoarece, şi pentru treaba asta urma să trecem mai întâi o punte. (Puntea putea două din malurile bălţii în locul unde ea era mai îngustă.)

— Într-acolo, spre punte! ne-a ordonat Bibi.

Puntea era subţire. Şi când, fugind după noi, se năpusti şi roşcovanul, cu o pârâitură prelungă scândura neagră şi putredă se rupse drept în mijloc”.

Ne-am răsturnat cu toţii (noi pentru a doua oară) în apa urât mirositoare. Şi, în timp ce care mai de care ne zvârcoleam prin baltă, o broască, un broscoi mare, holbat, de toată frumuseţea, de o culoare ce mi se părea, în luminalunii, verde deschis, cu puncte vinete, sjperiindu-se de mine, cu o plescăitură surdă, se azvârli, de pe o frunză de nufăr, pe capul roşcovanului. Şi cum acesta, încă zbierând cât îl ţineau boşogii, ţinea de bună seamă gura deschisă, broasca îi cz pe limbă şi el fu gata s-o înghită.

Broasca orăcăi şi mai înfricoşată. Roşcovanul o scuipă îngreţoşât, iar Bibi, abia mai răsuflând de râs, cu toată situaţia atât de dificilă în care ne găseam, dorind să-şi recapete echilibrul, se agăţă,

cu amândouă mâinile, de-un buştean cioturos, ce se zărea prin apă.

Atâta că buşteanul nu era altceva decât însuşi piciorul roşcovanului.

— Miliţia!... Miliţia! începu să răcnească acesta, pufnind apa pe nări, ca un taur, când îşi simţi piciorul prins de Bibi. Tâlharii vor să mă-nece L.

În minutul acela... în minutul acela.» dragii mei... – cum aş putea să vii povestesc! – s-a întâmplat cel mai neaşteptat şi mai extraordinar lucru din câte ne-am fi putut aştepta. Cirfeva desfăcuse tabla din sârmele în care fusese prinsă, şi în grădină a pătruns tovarăşa comanctentă, însoţită de Gore cu prietenii ltu din sat, de Laura, Sonia, Tensr Maia, Liviu şi Radu.

Gore – am aflat după aceea – văzând angaraua în care intraserăm, azvârlise pisicile din săculeţ. Acestea fugiseră, miorlăind, căţărându-se fiecare în câte un alt copac şi câinii se împrăştiaseră după ele.

Sărise apoi şi el, fluierându-şi colegii, care, contrar înţelegerii sale cu Bibi, se aflau adunaţi în râpă. Din tabără – unde Radu prinsese între timp de veste că noi părăsisem cortul – veneau, alergând, comandanta şi tovarăşii noştri de expediţie.

Le arătase Gore cum să desfacă tabla, şi iată-i în grădină.

— Roşcovanul urla:

— Miliţia!... Miliţia!... {Fără să-şi dea seama, cugetam eu, că salvarea sa de către miliţie ar fi însemnat, de fapt, chiar începutul sfârşitului crimelor şi a matrapazlâcurilor puse la cale de el împreună cu ceilalţi doi răufăcători: bătrânul şi tânărul Ştefănescu.)

Lanternele comandantei şi ale copiilor brăzdau în fâşii lungi grădina şi balta...

Noi tuspatru înotam cum puteam. Ni se aruncau frânghii şi prăjini să ne agăţăm de ele. Sonia plângea: Pusese mâna pe prăjina ce-mi era destinată mie. Dar eu, bălăcindu-mă anapoda, în loc să mă las salvat, am tras-o şi pe sărăcuţa de ea în baltă.

Atâta că ea nu s-a speriat, ci, agăţându-mi-se de gât, continua să plângă;

— Nu vreau să mori... Dacă e să te-neci mă-nec şi eu cu tine...

În sfârşit, am fost traşi afară tuspatru.

Din haine, apa murdară ni se scurgea în şiroaie asemănătoare cu acelea ce lunecă de-a lungul streşinilor sau prin burlane în timpul unei ploi torenţiale.

O maşină stopase în micul spaţiu liber, de unde începe drumeagul ce duce până la poarta grădinii celor doi Ştefănescu.

Era turismul unchiului. L-am cunoscut imediat după sunetul cântător al motorului. >VA sosit tocmai la timp”, m-am gândit. Şi sufletul mi s-a uşurat. Avându-l alături pe unchiul nu mă mai

temeam de nimic.

De sus, din casă, zdroncănind pe scări, s-a coborât bătrânul.

Barba îi semăna cu o mătură de nuiele stufoasă, însă stricată şi roasă.

Comandanta a ieşit înaintea unchiului:

— Se-ntâmplă pe-aici nişte lucruri!…

— Unchiule! l-am chemat, la rându-mi.

Bătiinul Ştefănescu şi-a dus la ochi puşca:

— Părăsiţi-mi numaidecât grădina… Unu, doi…

Unchiul şi-a ridicat mâna;

— Să vă explic…

— Nu-mi explica nimic…7

— Staţi! l-a implorat comandanta.

— Plecaţi?

— Un moment. 7 *

— …trei…

Glonţul a pornit cu o păcănitură metalică ascuţită şi nefirească. Dar comandanta, urmărind cu atenţie fiecare gest al batonului Ştefănescu, îl şi îmbrâncise pe unchiul de dinaintea glonţului. Putea s-o nimerească pe dânsa.

— Îţi mulţumesc. Unchiului îi tremurau buzele: Mi-ai salvat viaţa… pentru a doua oară*

Sonia se lipise de mine. Tensi se trântise la pământ, Roşcovanul înşfăcase o lopată. Unchiul l-a întâmpinat

— Vă împuşc pe toţi! striga bătrânul Ştefănescu, cu vocea lui de bas, vrând să-şi ridice

iar la ochi puşca.

Tarzan s-a repezit, încercând să i-o smulgă. A început o scurtă luptă între ei.

Din smuciturile la care era supusă puşca, aceasta s-a descărcat, însă nu spre Tarzan, nici spre unchiul, ci spre Radu.

— Răzbunaţi-mă, fraţilor! a strigat Radu căzând.

Comandanta, Bibi, Laura, Sonia, Maia şi I/iviu s-au repezit să-l ajute.

Vrem să vă ospeţim

M

Călare pe bicicletă, pedalând energic, miliţianul venise pe drumeagul ce şerpuieşte de-a lungul gardului grădinii fostului conac boieresc. Se vede că bănuise el ceva…

Încă înainte de a-şi opri calul pe două roţi, îşi vârâse mâna în buzunarul de la piept. Scosese un fluier legat cu şnur albastru de întâia cheutoare a bluzei subţire de doc şi şuierase.

«Aceasta se petrecuse în clipa când puşca pocnise spre Radu şi acesta cădea.

Întocmai ca în unele scene din filme, când regizorul opreşte derularea imaginii şi personajele rămân nemişcate, în poziţia în care au fost surprinse, la auzul şuierului strident al miliţianului, respectul faţă de prestigiul autorităţii publice s-a făcut simţit. În grădină a încetat orice agitaţie. S-a făcut linişte.

Miliţianul, extrem de tânăr, aproape un copil,

sprâncenat, cu şapca albă pusă cochet pe-o parte, descălecase, îşi rezemase bicicleta de gard şi pornise cu pas întins spre noi.

Ne-a privit cu un aer sever, care nu se prea potrivea cu înfăţişarea sa copilărească. A mai făcut câţiva paşi, dar, în loc să ni se adreseze nouă, s-a oprit în faţa bătrânului Marin Ştefănescu, pe care, cu un aer respectuos, l-a întrebat:

— Vă rog să-mi comunicaţi plângerea dumneavoastră!…

— Dânsul să vă comunice plângerea? Noi! a protestat comandarxta, aşa din genunchi, cum se afla, plecată deasupra lui Radu.

— Am să vă ascult imediat şi pe dumneavoastră. Cu dumneavoastră am stat, de altfel, şi astăzi de dimineaţă de vorbă şi v-am dat unele recomandări, răspunse miliţianul.

— Fulminant! a mormăit Bibi. Nu e de loc realist. Are nişte idei… ce să zic!…

Bătrânul Ştefănescu, fără ca nici măcar să ia în seamă cât de puţin pe nefericita sa victimă, pe copiii grupaţi în jurul ei, ori pe comandantă, devenit, în prezenţa miliţianului, imperturbabil, îşi reaprinde, liniştit, uriaşa lanternă.

Conul strălucitor de lumină se plimbă, circular, asupra chipurilor din jur. Se opreşte asupra unchiului:

— Cu excepţia dumnealui – despre care însă sunt sigur că nu este străin de punerea la cale a

agresiunii! – toţi ceilalţi… (şi lanterna execută încă o rapidă rotire asupra noastră) au pătruns, în noaptea asta, prin efracţie, în grădină, şi fără vigilenţa credinciosului meu Costache, ar fi intrat, fără îndoială, şi-n casă, pentru a mă jefui şi a-mi întrerupe cercetările…

— E nemaipomenit… nemaipomenit… Vinovaţii acuză… Comandanta s-a ridicat şi îi arată miliţanului trupul prăbuşit al lui Radu: Priviţi victima nevinovată a acestui om… Aşa cum stă, cu braţul întins şi cu obrazul palid, pare însăşi expresia vie a unei dureri fără margini. Ne-a împuşcat… ne-a rănit… şi poate că ne-a ucis un copil… Cerem aspra lui pedepsire…

— Împuşcat?… Rănit?… Miliţianul aruncă o privire întrebătoare către bătrânul cu barbă de mătură… Duipneata?… *

Acesta recunoaşte, dând din cap şi arătându-şi arma, pe care Tarzan nu izbutise s-o smulgă braţelor sale vânjoase.

— Cu asta?…

— Bătrânul Ştefărfeşcu hohoteşte înfundat.

— Cu asta!…

Miliţianul ia arma, o cercetează atent, apoi izbucneşte şi el în râs:

— Şi băiatul spuneţi că e rănit?

Comandanta se şterge la ochi de lacrimi. Suspină:

— Cu arma asta, fireşte… Priviţi!… E leşinat… Chemaţi… imediat… doctorul. Poate mai

este posibil să fie salvat…

Intre clipiii din sat a izbucnit un tumult. Fiecare ar vrea să fie el acela care să primească această* sarcină. Gore şi Bibi sunt chiar gata s-o ia la fugă spre locuinţa medicului, dar miliţianul, cu un gest imperativ, îi opreşte:

— Rămâneţi!…

Se apropie de grupul copiilor care îl înconjoară pe Radu, îi roagă să se dea la o parte. Îl prinde de umeri şi îl ridică încet.

Radu deschide ochii.

— N-am murit?

— Pe cât se pare, nu. Ai leşinat, de frică…

— De frică?… Eu?… Chipul lui Radu s-a înroşit. Mândria îi este adânc rănită: JMie nu-mi este frică…

sărit în picioare. Se pipăie. Îl pipăie şi Bibi, Liviu, Radu şi Tarzan.

— N-ai nimic, Eminenţă, constată Bibi.

Toţi ne simţim, în mod condamnabil, parcă puţin dezamăgiţi de risipirea atmosferei de eroism care dominase până atunci între noi.

— Sigur că n-ai nimic… Miliţanul îi arătă arma. Puşca aceasta nu este făcută să ucidă, ci numai să sperie. Este o puşcă de teatru. Pocneşte, dar gloanţe adevărate n-are…

— N-are?…

Bătrânul dă afirmativ din cap, iar comandanta îl cuprinde pe Radu în braţe:

— Dragul meu… Trăieşti?…

— Trăieşte, Eminenţa, trăieşte! repetă Bibi.

— Trăiesc, recunoaşte destul de dezumflat Radu; dar ştiţi, se cocoşeşte el, că nu mi-a fost frică… Puteam…

puteam să şi mor… Eram gata să mor)… Vă jur că nu mi-era frică…

— Sigur că nu… sigur că nu… se bucură comandanta.

— Şi cealaltă puşcă… a dumnealui, îl arătă pe roşcovan Bibi, tot numai pocnitoare era?

— Tot. Avem două astfel de arme jucării, explică roşcovanul… Ca să-i speriem pe eventualii răufăcători…

— Răufăcători? Cine sunt răufăcătorii? Noi?… Şi cu oamenii închişi în cuşti, în magazia dumneavoastră, ce e? îşi reaminteşte Tarzan.

— În magazie Oameni în cuşti?…

— Da, în cuşti. I-am văzut eu…

— Veniţi după mine. Roşcovanul a luat-o înainte: Veniţi!… Ne bulucim după el. Deschide uşa magaziei Răsuceşte un comutator şi, scăldată în lumină, ne apare o sală ca de spital veterinar unde, în trei cuşti, sunt închise vreo câteva maimuţe. Trezite din somn, zărindu-l pe-îngrijitorul lor, vioaiele animale încep să se zbenguie yesele. Aceştia sunt oamenii închişi în cuşti…

— Dar sângele de pe jos? nu-i vine să creadă lui Tarzan.

— Oi fi văzut, poate, muşamaua aceasta roşie,

ce ţine loc de covor 5

— Şi lupta de astăzi de dimineaţă?

Roşcovanul râde de nu mai poate:

— Am mutat cuştile şi meselfe de experienţă… Şi le-oi cam fi trântit… Aşa am obiceiul…

— Dar ţipătul cumplit?

— A 3… râde el, ţinându-se de pântec. M-am lovit la picior când am mutat cuşca aceea goală de colo…

— Ai răpus însă pe cineva… Te-am auzit cu urechile noastre când ai recunoscut că l-ai lovit… unde trebuie…

Bătrânul Ştefănescu se trage şi el de barbă de-atâta râs:

— Doamne, doamne… câte vă mai trec prin minte!… Am primit din Amazonia un şarpe… Un şarpe mare… adus cu mare greutate…

— Un şarpe?

— Suferind de-o boală cumplită… ceva asemănător cu turbarea la alte animale… îl completează ffe bătrân Costache.

— Ce trebuia neapărat sacrificat, în vederea pregătirii de seruri folositoare la fabricarea anumitor medicamente, pentru vindecarea oamenilor, iar restul arsv, fiindcă altminteri s-ar fi împrăştiat molima…

— Numai pielea trebuia păstrată, tot în vederea unor cercetări…

Ne uitam uluiţi unii la ceilalţi.

— Adevărat? îl întreabă comandanta pe miliţian.

— Cuvânt cu cuvânt! Dânsul ne-a cerut dreptul de a se adăposti în comuna noastră, pentru a-şi putea continua, în linişte, munca ştiinţifică a domniei sale, solicitându-ne, în acelaşi timp, protecţia împotriva oricăror perturbări, protecţie pe care i-am acordat-o. Nimeni n-are, deci, voie, în baza acestei protecţii, să-l tulbure. Dumneavoastră l-aţi tulburat şi, dacă domnia sa ne depune o plângere, noi vom cere sancţionarea…

— Dumnealui, ţa atunci din nou cuvântul Costache, întinzând mâna cu măreţie şi arătându-ni-l pe bătrânul Marin Ştefănescu, s-a retras aici ca să lucreze pentru binele omenirii. Încearcă să descopere, v-o destăinui – un panaceu… Ştiţi ce este acesta: un panaceu?

— Nu, mărturisim noi, copiii. Nu!

— Termenul vine de la cuvântul latinesc *panacea*, case înseamnă: pn leac universal, un leac pentru toate bolile… E visul cel mai diag al omenirii. Costache vorbeşte ca într-un delir: Leac pentru toate bolile. Dumnealui este…

— Dumnealui este înţuţi… marele… faimosul… neîntrecutul … eminentul învăţat… Magnetus Sertius.

Cuvintele au răsunat, piţigăiate şi înecate, de undeva din spate…”

Ne-am întors capetele ca trase pe-o aţă.

— Străbunicule!… Liviu a sărit de gâtul lui, făcându-l, sub impetuozitatea îmbrăţişării, să se cocoşeze. Cum ai ajuns iarăşiici? Când ai venit? Cum?

— Adineauri; cu o maşină… Voi eraţi aici… vorbeaţi tare… Şi nu ne-aţi simţit… a apucat să răspundă, după ce a scăpat puţin din sufocanta îmbrăţişare a lui Liviu.

— Ai venit cu încă cineva M-a mai întrebat, totuşi, acesta.

— Da. Şi cu degetul, discret, i-a arătat, în spatele mulţimii de copii şi a altor oameni din sat, care se adunaseră acolo, pe studenta Mioara, alături de tânărul cu ochelari negri. O să-nţelegeţi totul numaidecât!

S-a îndreptat, pe urmă, iarăşi către bătrânul Marin Ştefăriescu:

— Tu eşti… recunoaşte că tu eşti… mi-am dat seama din prima clipă: Marin Ştefănescu/… Magnetus Sertius…

În rumoarea generală iscată, străbunicul lui Liviu ieşise în faţă.

— Şi dumneata nu eşti altcineva, s-a înveselit bătrânul cu barba stufoasă pe care-l priveam, de astă dată, cu totul cu alţi ochi, decât renumitul navigator, căpitanul vasului „Neptun”, cel mai îndrăzneţ lup de mare din câţi am cunoscut… Livius Mailat…

— Eu sunt… Eu sunt… 1

Sertius l-a cuprins în braţele saleeuriaşe pe

fostul lup de mare, aşa cum ar cuprinde un urs o pşpuşică de cârpe a unei fetiţe:

— Dragul. ... scumpul meu prieten. Mă simt cu sufletul încărcat şi vinovat faţă de dumneata. Mi-ai împrumutat, în urmă cu mulţi ani, bastonul care avea ascuns în minerul său de argint o străveche, istorică piatră medicinală. Cu ajutorul virtuţilor sale nădăjduiam să-mi pot grăbi descoperirea panaceului. În timpul trecutului război, rivalul meu, Grigorescu – ca să-şi poată continua el cercetările în străinătate şi să ajungă înaintea mea la descoperirea panaceului – cu concursul ticălos al fostului meu asistent, mi-a subtilizat bastonul. Numai cu mare, foarte mare greutate, plecând după el peste hotare, am reuşit să-l redobândesc. După această întâmplare, ca să pot lucra mai departe şi nestingherit de Grigorescu – care, desigur, continuă să mă caute pentru a-mi răpi iarăşi bastonul – sau de alţii de teapa lui, mi-am schimbat numele. Ulterior, nu cu mult timp în urmă, am descoperit această minunată comună Frumoasă, unde am hotărât să mă retrag pentru a-mi încheia în tihnă cercetările, ajutat de fiul şi de noul, dar credinciosul meu asistent, Costache. (Aşadar, roşcovanul nu era un simplu om de serviciu, aşa cum lăsase să se creadă, ci, oricât ar fi părut de neverosimil, asistentul său!) Din nenorocire, a povestit mai departe Sertius, anul trecut, când n-aveam câini încă, un borfaş, bănuind, după aparenţele casei, că sunt bogat, a pătruns, în lipsa mea şi-a lui Costache, în casă. Mi-a furat, cu-acest prilej, mai

multe lucruri. Intre acestea, ochii i-au fost atraşi şi de bastonul cu mâner de argint. Cum să-l regăsesc? M-am adresat autorităţilor. Dar dintr-odată, în timp ce hoţul era urmărit, mi-a venit gândul că acesta va încerca, desigur, să vândă, pentru valoarea minerului său, bastonul furat, la Consignaţie. În consecinţă, l-am rugat pe fiul meu Fabius Sertius…

— Astăzi, Florin Ştefănescu, îl completează Costache.

—…să caute preţiosul baston şi-acolo… Fiul meu a găsit mai multe bastoane de acest fel. Şi, fiindcă nu putea să desfacă mânerele în faţa vânzătorului respectiv, pentru a nu-i sugera acestuia, pe viitor, să facă acelaşi lucru şi astfel să se dezvăluie taina, le-a cumpărat pe toate. Urma să le revindem pe cele care ne prisoseau. A intervenit însă, la un moment dat, un element neprevăzut. Într-un ziar a apărut, la „Mica publicitate”, un anunţ…

m

— „Cumpăr baston subţire, elegant, cu miner de argint… redă unchiul, textual, anunţul.

— De unde ştii? rămâne bătrânul Sertius perplex.

— Cum să nu ştiu, când anunţul era al nostru!
…

— Al dumneavoastră?

— A fost dat de noi, după convorbirea avută cu străbunicul lui Liviu, căpitanul de cursă lungă

Mailat, se amestecă în vorbă Bibi.

— Vă vom lămuri, îndată, cum s-a ajuns aici… spune, râzând, şi unchiul. Deocamdată, pentru cei care nu cunosc încă şi celelalte amănunte ale întâmplării, continuaţi-vă, vă rugăm, istorisirea…

— Dar dumneavoastră cum vă numiţi?

— Profesorul Andrei Grozăvescu.

— Şi amănuntele de unde le cunoaşteţi?

Unchiul îl scoate din mijlocul mulţimii pe tânărul cu ochelari negri şi îl aduce în faţă:

— Iată de unde!…

O exclamaţie prelungă iese din toate piepturile. Bătrânul Ştefănescu îl ia pe fiul său pe după tfmăr:

— Fabius? Tu aici?… Şi i-ai povestit?

— Sigur că da, fii fără grijă, tată L. I-am povestit cum dumneata, bănuind că Gţţgorescu era acela care dăduse anunţul prin anumiţi interpuşi, m-ai rugat să dau un telefon la numărul indicat în ziar, încercând să-i fac să renunţe la continuarea acţiunii… Ne trebuia bastonul nu numai pentru continuarea cercetărilor, ci şi pentru faptul că tata voia să-l înapoieze, neapărat, după aceea, căpitanului Livius Mailat – de la care-l împrumutase…

— Din fericire, îşi reia unchiul cuvântul, bastonul vândut de borfaşul acela, într-adevăr, cum bănuise profesorul Sertius, la Consignaţia, fusese cumpărat, printr-o simplă întâmplare, de tatăl uneia dintre fostele mele eleve. Acesta citise

anunţul în ziar şi Mioara – aşa se numeşte fosta mea elevă, şi ea aci de faţă – neîndrăznind să mi-l dăruiască, dar vrând, neapărat, să-mi vie în ajutor, mi l-a oferit spre vânzare, ca toţi ceilalţi proprietari de astfel de bastoane, la telefon.

— Şi dumneavoastră l-aţi cumpărat?

— Eram sătul de-atâtea bastoane şi-am refuzat-o... Am refuzat-o – aşa cum se-ntâmplă de-atâtea ori în viaţă – tocmai pe-aceea de care-aveam nevoie... Pe urmă, am plecat în urmărirea fiului şi ajutorulu Pdumneayoastră în cercetările pe care le întreprindeţi, a „tânărului cu ochelari negri”, cum îl numeam noi, după felul cum arăta când l-am zărit prin geamul Consignaţiei bucureştene şi când dânsul, socotindu-ne oamenii profesorului rival, înstrăinat de ţară, Grigorescu, ne-a dispărut de sub „ochi... Am ajuns aici. I-am dat de urmă, dar când am vrut să stăm cu dânsul sau cu dumneavoastră de vorbă, ne-aţi ameninţat că veţi asmuţi asupra noastră câinii...

— Vă bănuiam că sunteţi trimişi de-ai lui Grigorescu...

— Iar fiul dumneavoastră a fugi1$rând gardul...

— Am fugit, îţi repet „râde doctorul Sertius-junior, deoarece tocmai atunci destoinicul nostru miliţian mă anunţase că borfaşul a fost prins, că trebuia s-ajung în numai câteva ore la Bucureşti, unde acesta, care şi începuse să-şi mărturisească fapta, urma să fie confruntat cu mine. Şi nu ştiam

deloc dispus să-mi pierd vremea cu dumneavoastră, din simplul motiv pe care vi i-a arătat înainte tata…

— Iată cum se lămuresc lucrurile, bate din palmele cât nişte lopeţi bătrânul eminent om de ştiinţă, Sertius. Dar bastonul, bastonul unde e? Avem mare, cea mai mare nevoie de piatra medicinală ascunsă în miner. Trebuie să pregătim panaceul!

— Tata i l-a dăruit fostului meu profesor! răspunse, suav, studenta în Istorie.

— RAvan bastonul? Atunci o putem vindeca pe Mona! sare în sus, de doi metri, Tarzan.

— Nu mai este nevoie de niciun fel de baston, dragul meu Tarzan, trânteşte bomba unchiul. MONA S-A FĂCUT BINE. Medicii au izbutit s-o vindece. Mona e complet sănătoasă. V-aşteaptă. Şi, dacă nu ne-am fi temut, după o suferinţă atât de grea, de riscurile călătoriei, am fi adus-o cu noi…

— Vede?… Aude?… Umblă?…

— Vede, aude şi umblă la fel ca înainte de-a fi suferit accidentul. Prin eforturile voastre însă, însufleţiţi de dorinţa de-a o salva pe Mona, am izbutit să găsim preţiosul baston – adevărată piesă de muzeu, prin piatra pe care o ascunde în minerul său.

— Vedeţi, nu au fost zadarnice căutările! spuse, îmbujorându-se de bucurie, comandanta. Chiar dacă uneori aţi mai exagerat cu fantezia

voastră… de care până şi noi ne-am lăsat câteodată furaţi…

Asta cam aşa era, mai ales în ceea ce ne priveşte… Dar ce mai conta acum!

Veselia s-a dezlănţuit în voie.

Răcnim ca nişte demenţi. S-au aprins luminiţe pe la ferestre.

— Bibi execută cele mai spectaculoase tumbe. Fetele se sărută între ele. Tarzan s-a urcat sus, sus de tot, pe o ramură a copacului de lângă noi, şi de-acolo, cu trâmbiţa lui formidabilă din gât, dă veste lumii întregi:

— Mona s-a vindecat!… Mona s-a vindecat!

— Şi bastonul… în al cărui mâner… piatra medicinală… a rămas la dumneavoastră?

Bătrânulţ dar şi atât de ciudatul om de ştiinţă emerit Magnetus Sertius, mai sfios acum decât o fetiţă, îl priveşte rugător pe unchiul.

— I l-am dat, aşa cum se cuvenea, înapoioroprietarului său de drept, domnul căpitan de cursă lungă Mailat…

— Ah!… Aşa?… Şi el?…

— Iar eu ţi l-am adus înapoi, dragul meu prieten, dumitale, ca să-ţi poţi continua cercetările, pentru binele sănătăţii întregii omenirii… Şi, când le vei termina, să-l încredinţezi unui muzeu!…

— Crezi că este, într-adevăr, cu putinţă fabricarea acelui panaceu, pe care-l năzuieşte omenirea de secole? îl întreabă unchiul, discret,

pe tânărul Fabius.

— Deocamdată nu, rămâne o simplă iluzie, surâde tânărul. Însă tata este bătrân, are ideile şi credinţele lui şi, tot căutând întruna panaceul, a făcut, în fapt, o mulţime de alte descoperiri ştiinţifice folositoare medicinii şi oamenilor. Şi înc-o să mai facă. De aceea-l şi ajut!… Mai ales în timpul concediului.

— Dar cu Grigorescu? Cu Grigoreescu, l-am auzit pe unchiul şoptind, stau lucrurile, într-adevăr, aşa de grav?

Tânărul a surâs:

— Tata, cu temerile lui… N-aţi înţeles? Ca şi cu panaceul. Îl iubesc, aşa curios cum este, de-aceea-i şi împlinesc toate voile. În fapt, fac şi eu pentru el ceea ce aţi făcut şi dumneavoastră pentru copiii aceştia…

— Veniţi!… Să poftească în casă noii noştri prieteni, s-a auzit vocea tunătoare, dar bine dispusă, a bătrânului învăţat. După atâtea frământări şi zbucium, vrem să vă arătăm laboratorul şi instalaţiile…

— Venim!… Venim!… a admis comandanta. Stăm însă foarte puţin, deoarece copiii sunt osteniţi şi trebuie să se ducă la culcare…

— Oricât de puţin, intraţi… Vrem să vă ospeţim, ne îmbie şi Costache. 5

— Halo!… Halo!… Să fim realişti, zice Bibi. Aşa mai merge, zău!

O PLOAIE DE TRANDAFIRAŞI

Ghirlande. Lampioane.

Glasvandurile dintre hol, sufragerie şi dormitorul părinţilor au fost deschise. O imensă masă (formată din mai multe alte mese puse cap la cap) întinsă. Sfeşnicele – cu câte trei, braţe (din zestrea mamei, cum râde unchiul) plasate în mijlocul şi în cele două capete ale mesei. Încă o masă aşezată de-o parte, pentru copii.

Tensi a îmbrăcat întâia ei rochie lungă şi şi-a buclat părul. Mama ei, cântăreaţă la operă, şi-a împodobit fetiţa ca şi cum ar ieşi pe scenă. Poartă, între altele, o splendidă eşarfă aurie – poate din recuzita operei, o broşă în formă de liră la piept şi pantofi de atlaz aparţinându-i cu siguranţă mamei, fiindcă îi sunt cam largi. În schimb, Sonia are o rochiţă de culoarea lămâii verzi, ce seamănă cu un abajur. Şi-a tuns băieţeşte părul şi se mişcă de colo-colo ciripind.

Tensi priveşte prin fereastră:

— Uitaţi-vă, vine Laura. Sărăcuţa, nu poate îmbrăca rochie nici prea lungă şi nici prea scurtă, din… cauzele pe care le cunoaştem…

Laura şi-a pus însă pe părul castaniu, mătăsos, drept singură podoabă, o bentiţă verzuie, care o prinde de minune, fiindcă-i scoate în evidenţă ochii mari, cenuşii, blânzi

Liviu o însoţeşte grav. Este în pantaloni lungi, cu cămaşă albă şi cravată. Pantalonii fiind proaspăt călcaţi, după ce intră în casă, se ţine scorţos. Nu îndrăzneşte să se aşeze pe niciun

scaun.

„Mag”-ul cântă. Băieţii ar dansa, însă în faţa fetelor îmbrăcate de sărbătoare, uşor parfumate, care li se par dintr-odată altele, se simt lipsiţi de curaj.

Stingheriţi, neştiind ce să facă nici cu mâinile nici cu picioarele, râd sau vorbesc, strident, între ei.

Bibi încearcă să se dea jieste cap, dar renunţă, fiindcă pantalonii, după ultimul strigăt al modei băieţilor, prea strâmţi, îl ţin şi-l împiedică la mişcări. (Făcând un salt mai nu ştiu cum, era să răstoarne vasul de cristal, pe care bunica l-a umplut, după tradiţia familiei, cu mici bomboane de ciocolată şi stafide, învelite în staniol, pentru aruncat înaintea LOR, în clipa când vor începe sIF urce scările.

Radu, cel mai pătruns de întreaga însemnătate a evenimentului, şi-a luat o ţinută marţială Consideră de datoria lui să vegheze ca să nu se vorbească prea tare sau să se facă gesturi nepotrivite cu solemnitatea momentului.

Pepşi, ca măsură de prevedere, la o indicaţie rapidă a mamei, luase vasul de pe scăunelul de la intrare şi-l pusese la adăpost pe bufet. Iar Radu îl boscorodeşte mai departe pe Bibi:

— Nu mai suntem la Frumoasa… în cort sau pe plajă…

Bibi face o strâmbătură nostimă:

— Aşa-i! să fim realişti!…

— Păcat...

— Fii şi tu mai potolit!

— Nţeles!

Bibi îmi aruncă o privire, făcându-mi cu ochiul, în semn de; „Nu-l ştii pe Radu? Politicos ca o lecţie de morală! îl

Mama este cea mai agitată:

— Mario, paharele... Andra, şerveţele... Bunico, frapierele... Sandule, fructele...

Avem în casă două frigidere, dar mama a ţinut morţiş ch sticlele de şampanie să doarmă îngropate în gheaţă, până în clipa când dopurile vor pocni şi lichidul spumos; auriu, va începe să fiarbă în cupele de cristal.

— Să vedeţi, le povesteşte dânsa prietenelor şi vecinelor care-o ajută. Ne înţelegem de pe-acum de minune. Mă numeşte „surioara ei mai mare”.

— Vai, ce drăguţ!... Ce drăguţ! se afectează vecinele şi prietenele.

M & mă s-a oprit din necontenita goană prin odăi pentru câteva clipe. Se şterge de sudoare pe obraji:

— Mi s-a luat pudra, „fetelor”?

„Fetele”, vecinele şi prietenele, dintre care niciuna nu are mai puţin de patruzeci de ani, s-au strâns în jtfrul ei:.ţ

— Nu, nu, arăţi bine!

Noi ne dăm coate.

— Am auzit, zice una dintre vecine, că elevii au po reclit-o Afrodita, şi asta pentru că este

nemaipomenit de frumoasă.

— Aşa e!... Aşa e! râde mama. A ştiut ce s-aleagă Andrei.

— Mie mi-ar fi plăcut chiar, spune o vecină, ca ea să se fi numit, cu-adevărat, Afrodita. Şi pe Andrei să-l fi chemat Adonis. Gândiţi-vă ce-mperechere fericită ar fi fost: Afrodita şi Adonis L. Ca-n mitologie!...

„Fetele” râd. Mama se-agită.

— Andra... scrumierele!... Vezi praful de pe scrin...7 Ce-o să spună lumea?... Ah! îşi aduce aminte de ceva. Vă rog să mă scuzaţi... Dacă n-aş fi eu... Nu pot conta pe nimeni... Mamă. Şi dumneata... te rog... ghirlandele... Ghirlandele, iniţialele... acuşi trebuie să pice...

Mama şi-a văzut visul cu ochii!...

Radu, serviabil şi politicos, se oferă să agaţe el, în capul scărilor, sus, lângă plafon, cele două iniţiale: L ŞI A, alcătuite din trandafiraşi roşii, sub care, cu litere cursive, florarul a scris, tot din trandafiraşi, însă galbeni: FIŢI FERICIŢI!

— Ah! Să fi fost Afrodita şi Adonis, repetă, romantică şi visătoare, vecina care vorbise şi-adineauri, ar fi trebuit puse literele A şi A... închipuiţi-vă!...

— Adică A la pătrat, şopteşte, dându-mi un ghiont, nebunul de Bibi.

Sunt aici Laura, Sonia, Tensi, Liviu, Bibi şi Radu. Lipsesc Mona şi Tarzan.

— E s-o fi-ntâmplat cu Mona? Ieri i-a fdit bine.

Nu cumva i-o merge iar prost?

Ne-ngrijorăm.

— Mona!… Mona!… Mona!…

— Dau eu o fugă până la ea, se oferă Maia. f – Şi eu la Tarzan. Să văd ce-o fi cu bătrânul!

Bibi, săritor ca întotdeauna, este gata s-o ia la goană, i – Vin!… Vin!… Vin!… ne anunţă, din balcon, Andra.

Şi-a invitat şi ea câteva colege pe care noi, cei mai mari, bineînţeles, nici nu le luăm în seamă.

— Puştoaicele! le priveşte compătimitor Tensi.

Mama îşi duce ambele mâini la piept, de parcă şi-ar fi pierdut răsuflarea:

— Vai!… Vin, şi noi încă nu suntem gata… Mamă… Marie… Andra!… Sandule T…

— Nu e unchiul! precizează, ascuţit, Andra. Sunt Mona şi Tarzan.

— Mona şi Tarzan!… Mona şi Tarzan!…

Urlând, ne repezim pe scări. Până şi Radu a uitat de stăpânirea ce se impune într-o împrejurare ca aceasta. Dinspre Calea Călăraşilor, pe strada Traian, Tarzan vine împreună cu Mona.

— Uitaţi-vă!… Uitaţi-vă!… Vă jur c-aşa ceva n-o să mai aveţi ocazie să vedeţi!…

Mona! Subţire, într-o rochiţă vaporoasă, uşor înfoiată, de culoarea cerului de vară, cu cordon şi guleraş alb, soseşte, condusă de Tarzan. Şi-aici e toată, frumuseţea: Tarzan! Să nu-l mai recunoşti. S-a gătit puşcă. Nu ca noi, în cămaşă, ci cu haină

(ceea ce îl face să transpire grozav), cravată neagră, fluture, şi-a început să lase să-i crească puţin perciunii, nişte perciuni rari, decoloraţi. Şi-ar fi lăsat el, cred, şi mustaţă (ceva sub nas ştiu că-i creşte, dar nu-l lasă tată-său: „Atâta-ţi mai trebuie, încolo le ai pe toate! zice. Ce, vrei să te arăţi mai mare decât eşti? Mai bine cuminţeşte-te, citeşte, împodobeşte-ţi mintea, nu subnasul!”).

Tarzan umblă pe lângă Mona ca şi cum ar dansa, şi numai că nu-i mătură praful de dinainte şi nu-i presară flori pe unde calcă.

— Estla altitudine! recunoaşte Bibi.

Un băieţel, Şerban, trage de sfoară un autocamion-jucărie. Tarzan îl prinde delicat de mânuţă şi, cu atenţie, îl dă uşor de-o parte, lângă gardul *der* fier al grădinii noastre. Şi abia după aceea o conduce mai departe pe Mona.

O privesc. De când a suferit accidentul s-a mai înălţat. Ori să fie tocurile de la pantofi de vină? Ba nu. Sunt sigur să s-a mai înălţat şi s-a făcut atât de… A întrecuţ-o pe Tensi! Prevăd că va fi, pe viitor, zâna unităţii noastre.

Toţi o înconjurăm. Nu ştim cum să fim mai atenţi.

— Intraţi… Urcaţi… ne pofteşte de la etaj mama. Grăbiţi-vă!… Ei trebuie să sosească!… Soţul mi-a telefonat c-au plecat…

Tarzan o ţine de braţ pe Mona, deşi ea s-a vindecat şi nu mai are nevoie de sprijin.

— Dragii mei… dragii mei, ne spune pentru a

zecea, a douăzecea oară Mona. Dragii mei, dragii mei… Cum să vă mulţumesc? Sunteţi atât de… Aţi făcut atâtea… V-aţi primejduit viaţa…

Tarzan şi-a plecat capul.

— Copii, luaţi ramurile, îi întrerupe efuziunile mama.

Florarul a pregătit nişte ramuri împletite tot cu trandafiraşi (de toate culorile). Noi, copiii, perechi, perechi, pe trepte, va trebui să ţinem ridicate ramurile, pentru ca EI. când vor urca, să treacă pe sub o boltă de trandafiri înfloriţi.

Aşa au hotărî! mama şi bunica. Şi când hotărăsc ele, nu se mai poate schimba nimic. Toate încercările unchiului şi ale tatii de a renunţa la ramuri n-au avut niciun rezultat).

Ne înşirăm pe trepte, cu câte o ramură înflorită în mână, în ordinea următoare: Laura cu Liviu, Sonia cu mine, Tensi cu Bibi, Maia cu Radu şi Mona cu Tarzan.

Micile colege ale Andrei – care fac legătura între noi şi Andra, aflată în balcon – ne privesc, din capul scărilor, cu invidie. În hol, de-o parte şi de alta, prietenele şi prietenii familiei.

— Vin! ţipă Andra.

Ui

Prietenele ei ne comunică:

— Vin!… Vin!…

Ne ridicăm ramurile înflorate.

Numai că din maşina ce-a stopat brusc, nu apar EI, ci coboară bătrânul Sertius. Acesta se

îndreaptă, grăbit, spre scară, dar îşi dă, imediat, seama că a uitat ceva. Probabil vreun cadou. Casa e plină de cadouri, obiecte de ornament, de menaj, de lenjerie, îmbrăcăminte şi cât.e altele. Asta fără să mai punem la socoteală florile. Unchiul, când le-a văzut de dimineaţă, s-a luat cu mâinile de păr:

— Ştiam c-o să fie aşa!... Complicaţii!... Tradiţii învechite t... Trandafiraşi! De-asta-mi era groază!

I-era, nu-i era groază, asta era realitatea şi n-aveai cum s-o schimbi!

Deci învăţatul Sertius se întoarce, smulge portiera maşinii şi îl „extrage” dinăuntru, de pe canapeaua din spate, pe fostul căpitan de cursă lungă. Acesta rămăsese înăuntru prizonier, fiindcă nu mai putea deschide uşa. Văzându-se scos la lumină, ne face, bucuros, semne de prietenie cu degetele descărnate şi râde. De pe banchata din faţă, bătrânul ridică un pacheţoi (am bănuit eu! un cadou) câţ toate zilele.

Apucând pacheţoiul în stânga şi pe fostul lup de mare în dreapta, mai mult ducându-l pe sus, în aplauzele noastre, urcă.

— Învăţatul Sertius s-a mutat la Bucureşti, ne suflă, la iuţeală, Liviu.

— De când? Pentru ce? îl încolţim cu întrebările. Şi laboratorul de la Frumoasa?

— A fost convins să rămână aici, într-un laborator mare, cu utilaj supramodern, cu condiţii... ce mai!... în cadrul Institutului de

cercetări…

— Ce spui?… Ce spui? ne mirăm.

— Era, de altfel, chemat stăruitor de mult… însă bătrânul, cu ideile lui… numai tânărul, fiul său, l-a convins.

Primiţi de mama, bunica şi ceilalţi musafiri, fostul comandant al vasului „Neptun” şi învăţatul au fost aşezaţi pe două fotolii largi. Învăţatul îl umple, cu dimensiunile sale bogate, pe unul, până la refuz. În celălalt se pierde străbunicul.

— Schimbaţi muzica! tună învăţatul. Lăsaţi-i pe amărâţii ăia… de muzică uşoară şi puneţi Bach! … Aşa se cuvine într-o zi ca asta… la primirea LOR… Bach…”

— Aşa e!… Aşa e! se tulbură bunica, în faţa impunătorului (la propriu şi la figurat) învăţat. Şi pe mine m-au primit, odinioară, cu Bach, adaugă visătoare.

— Bach!… Na!… Bach!… Asta le trebuie, protestăm în surdină, pe trepte. Şi noi după ce-o să dansăm?…

— Nu sunt realişti! zice Bibi.

— Pe urmă… pot pune şi muzică uşoară! răspunde, că la comandă, protestelor noastre, străbunicul lui Liviu, vorbind neobişnuit de corect. Să se distreze şi tineretul… copiii… Nu numai noi, moşnegii…

— Aşa da!… Aşa da! ne-nveselim.

— Dar, deocamdată, Bach!… Bach! tună unul din fotoliile mari din hol.

Ordinele, mai cu seamă date cu atâta violenţă, nu se discută, ci se execută. Cineva, cred că bunica, a pus Bach. Acordurile triumfătoare şi impresionante ale muzicii marelui compozitor german se revarsă ca un fluviu imens, îmi este ruşine să întreb ce se cântă. Şi, de fapt, văd bine că şi celorlalţi copii le este la fel de ruşine, deoarece cunoaştem până şi cele mai neînsemnate melodioare de muzică uşoară, dar la Bach, Beethoven, Mozart şi alţii o încurcăm rău (acesta este un lucru ce va trebui reparat, şi cât de curând, şi cât de serios – ne-o spune, de mult, unchiul).

— Vin!... Vin!... Vin!...

Glasul Andrei l-am auzit noi înşine, ca şi adineauri. De prietenele sale, ca să ne-anunţe, nu a mai fost nevoie.

— Cred că se-nşală. I se pare, cine ştie ce alţi musafiri or fi sosind! îşi arată scepticismul Liviu.

— Nu-mi vine nici mie să cred! se îndoieşte până şi Radu.

— Vin!... Vin!... Vin!...

În dreptul portiţei, în locul turismului cu care sosiseră învăţatul şi străbunicul lui Liviu şi care trăsese pe Vişinilor, mai în colo, se opreşte o coloană de maşini. –

Trecătorii privesc (de altfel, întreaga stradă a Vişinilor, mai ales copiii, se află în alarmă: la numărul 2, la Dobriani şi la Grozăvescu e nuntă...)

V Din prima maşină, ţâşneşte bietul unchiul

(ce palid e! ce vreţi, prin câte a trecut?... şi câte îl mai aşteaptă – că nunta o să ţină mult!... *şi* de ce s-a temut n-a scăpat!...)

Unchiul, curtenitor, aleargă (să-l vedeţi cum aleargă! unde mai alerga el* aşa altă dată?) la portiera din dreapta. O deschide ceremonios.

Descind acum EA, mireasa, copia în viaţă a zeiţei dragostei şi frumuseţii (toţi câţi o cunosc aşa afirmă). Buna, draga, iubita noastră comandantă.

Suplă, delicată, dar fermă, îl prinde pe unchiul de braţ.

— E realistă, măi, să ştii! îmi şopteşte Bibi.

Din maşina următoare, coboară, ţineţi-vă bine... tânărul cu ochelari negri, Fabius Sertius-Ştefănescu, care i-a deschis portiera grăsuţei profesoare Iliescu. Şi dânsa îl ţine femji de braţ pe tânărul învăţat. (Amândoi au fost martori şi sunt naşi la nuntă.)

Din următoarele maşini, năvăleşte stolul de „sirene”, toate purtând, drept embleme, cusute pe rochiţe, la piept, imaginile pictate şi decupate ale unor sirene, înotând, lungite la soare pe plajă, scoţându-şi capul diiyvaluri etc. Au braţele încărcate cu flori. Unchiul, îl simt eu bine, e gata să se întoarcă şi să dea bir cu fugiţii. Dar mama, care a coborât şi dânsa la capătul scărilor, îl fulgeră cu privirea, iar mireasa îl ţine strâns de braţ.

Domnişoara Mioara, în numele fostelor eleve,

cu glasul cântător, le spune mirilor ceva, pe semne le urează fericire şi-i acoperă de flori.

Acelaşi lucru îl fac profesorii, colegii miresei şi ai mirelui, care s-au dat jos din celelalte maşini, însoţiţi de tata.

Noi, la rându-ne, îi primim pe sub bolta parfumată de trandafiri.

Bunica, plângând în hohote, aruncă în calea lor bomboanele mărunte de ciocolată şi stafidele. Ca să le fie viaţa în doi dulce.

Unchiul (ce-o fi în inima lui, săracul?) alunecă pe-o bomboană de ciocolată, care i s-a turtit sub talpă, dar mireasa îl sprijină şi nu se întâmplă nimic. (Nu l-a lăsat de braţ decât atâta cât s-o strângă pe Mona, lung, lung, la piept şi s-o sărute).

Mirilor li s-au rezervat locurile de onoare, în celălalt capăt al mesei (din dormitorul părinţilor, mai bine-zis din dormitorul lor, deoarece mama, bunica, Andra şi Pepşi au stabilit ca El să se instaleze în acest dormitor, iar mama şi tata, în fosta cameră mai mică a unchiului).

— Ura!… Ura!… Ura!… Trăiască mirii!…

Pocnesc dopurile sticlelor de şampanie, trezite din somnul lor îngheţat, în frapierele nichelate.

Băutura dulce, aurie, fierbe în cupe, sporindu-le tuturor buna dispoziţie.

Am primit şi noi, copiii; câte-un sfert de cupă (de aşa e când se însoară unchiul!} Fetele mai fac

pe mironosiţele:

— Eu nu beau… Nici eu… Mai bine Cico…

Însă noi, băieţii, ne grozăvim, înşfăcăm cupele şi ciocnim.

Bunica serveşte pişcoturile. De la bucătărie vine mirosul apetisant al fripturilor.

— Am văzut la frigider torturile!… Delicioase, tu… delicioase, îşi linge buzele, pofticioasă, Maia.

— Torturi, pentru noi fetele, care nu vrem să ne-ngrăşăm, suspină Laura.

— Totuşi eu o să mănânc, fie ce-o fi, zice Maia care, pe picioroangele ei subţiri, îl întrece în înălţime până şi pe Tarzan, c-un cap.

— Ba eu, numai la nunta mea o să mănânc, ciripeşte din vârful buzelor Sonia, uitându-mi-se în ochi şi făcându-mă să intru în pământ de ruşine, pentru că scena a observat-o şi Tensi.

Între timp, continuă să se facă urări, să se ciocnească, să se soarbă şampanie.

— Mi-a salvat viaţa de două ori, spune unchiul, privind-o recunoscător pe mireasă şi încercând, totodată, să-şi lărgească, puţin, cu degetul, gulerul tare, care vădit îl strânge, şi având înnodat pe el papionul negru.

— Întâia oară te-ai prefăcut că te-neci, numai pentru ca să te-apuc în braţe şi să te duc la mal! zâmbeşte dânsa drăgălaş.

— Aşa e. V-aţi dat de gol de cum aţi simţit primejdia, cu căpitanul de marină L. Aţi ştiut să vă treziţi numaidecât… reeditează întâmplarea

profesoara Iliescu…

— A doua oară… arma era de operetă…

im

— Putea să fie şi adevărată! rămâne neclintit pe poziţie unchiul. Tu nu ştiai cum era…”

Bătrânul învăţat, reamintindu-şi cele petrecute în grădina de la Frumoasă, hohoteşte, însă în aşa fel că zguduie etajul, şi fostul căpitan Livius Mailat este pus în situaţia de a sălta pe arcurile fotoliului, de parcă s-ar juca.

— Iar acum, a treia oară, primind să mă iei de soţ, mă salvezi… de toate primejdiile lumii… continuă unchiul să rămână gentil.

— Şi-n primul rând, de… sirene… zice încet, însă destul de dar. Maia, admiratoarea cea mai ferventă, după cum ştiţi, a profesoarei şi comandantei sale.

Şi scoate la iveală o planşă cu un desen în culori. Desenul, făcut de ea, în grabă, după ce ascultase discuţia mamei cu vecinele sale, o reprezintă pe zeiţa Afrodita, care tocmai l-a scos din valuri pe legendarul Adonis (purtând bărbuţa neagră întocmai ca unchiul) şi fugind cu el în braţe spre ţărm, urmărită de sirene şi de… profesoara Iliescu.

Bătrânul învăţat, tânărul, colegii mirilor, stalul de „sirene”, ceilalţi oaspeţi şi noi ne tăvălim de râs. Profesoara Iliescu zâmbeşte ceva mai acru. Se alintă:

— Pe mine, fetiţo, te rog să mă scoţi din

desenul tău... E o gxeşeală... o glumă...

— Vă scot! mormăie Maia... începând să şteargă nervoasă cu guma.

— Aşa! Să ne-aşezăm la masă, întrerupe discuţia mama. Luaţi loc...

Voioşi, toţi îşi caută locurile marcate de cartonaşe albe, pe care le-au fost scrise, de Maia, în culori, numele şi glumind în fel şi chip, s-aşază.

Sună telefonul. Alerg.

— Vă rog... în legătură cu anunţul dumneavoastră din ziar: „Cumpăr baston cu miner de argint”.

— Am cum...

— ...bastonul în minerul căruia se află o piatră medicinală...

Vocea, nici subţire, nici groasa, s-aude ca din fundul pământului.

— Bastonul, în minerul căruia se află o piatră medicinală L. repet, gâtuit

Toţi devin atenţi. Bătrânul învăţat sare, răsturnându-l aproape cu fotoliul pe Livius Mailat:

— Grigorescu!...

S-a făcut tăcere.

— ...de ce, continuă vocea, Hiipă ce aţi căutat atâta bastonul, nu l-aţi adus şi pe el la nuntă, să-l agăţaţi, pe perete, ca un simbol al victoriei? De ce n-aţi fost realişti?

În creier mi se aprinde o lumină: „Unde e Bibi?”

Bibi a dispărut din odaie.

— Bibi! strig.

În receptor se aude cineva râzând. E râsul lui Bibi. L-am cunoscut. Vorbeşte la aparatul de la parter. Păi, se putea să se lase, chiar şi astăzi, să nu facă el una?

Mă rostogolesc pe scări. Îl aduc. Rid tofţi. Ţinte râs I Asemenea râs...

— La masă, vă rog, la masă!... repetă şi mai insistent mama.

Mama e disperată. Pe masă i se răcesc pateurile. La bucătărie i se arde friptura”.

Prirpa etapă a mesei s-a terminat.

— Să înceapă dansul!... dansul!... să vină mirii... mirii...

Unchiul propune:

— Nu, întâi altcineva dintre cei mai tineri. Pe urmă venim noi... *f*

Tarzan se ridică. Este singurul dintre băieţi care poartă haină. Şi-o încheie la toţi nasturii. Se înclină în faţa Monei. Ea dă uşor din cap. Acceptă. O melodie de muzică uşoară

— Uf! bate cu pumnul, necăjit, bătrânul învăţat, făcându-l pe fostul lup de mare, care aţipise iar, să tresară.

Tarzan o cuprinde pe Mona de mijloc.

Dansează. Fata e ca un fulg. Plutesc.

În jurul lor începem să ne ivim noi: Laura – Liviu, Sonia – eu, Tensi – Bibi, Maia – Radu, profesoara Iliescu

— Fabitis Ştefănescu, bunica – bătrânul

învăţat, Andra – fostul lup de mare (ştiţi ce bine dansează?) şi unchiul ţinând-o drăgăstos în braţe pe… tanti.

Valurile muzicii se revarsă în stradă.

Trecătorii privesc, fredonând, spre ferestrele noastre.

— Dacă ar fi loc, i-am invita pe toţi, îşi dă cu părerea bunica, v

O ploaie de trandafiraşi – de data asta albi – începe să cadă asupra dansatorilor.

Trandafiraşli sunt azvârliţi (tot după tradiţiile familiei) de către mama şi tata.

Aşa a hotărât mama!

Aici mi se termină jurnalul. *Gândiţi-vă*: *mă găsesc pentru prima oară în postura de cronicar al unei expediţii*!

Nu zic că, înfierbântat, n-oi *fi umflat unele afirmaţii*. *Dar târât de şuvoiul întâmplărilor* /… *Ce să mai spun de un Jack London sau un Jules Verne*? *Şi nu că-mi caut scuze, însă mă tem ca imaginaţia să n-o fi luat, pe ici pe colo, şi puţin razna*…

Că nu degeaba exclama Bibi din când în când, răsfoindu-mi jurnalul:

— *Să fim realişti, Sandule*! *Crede-mă*!… *Să fim realişti*!

o-CUPRINS

— To

Cum se numeşte învăţatul? O idee genială;

Aţi datiun anunţ?;:

Trei zile de coşmar Tânărul cu ochelari negri Un echipaj senzaţional o vacă frumoasă! Bine-aţi venit I.: r

O dispariţie ciudată. *I*

lată-i fotografia I.

„Ştii ce propun?”).

Staţi aşa!:;:

Răzbunaţi-mă, fraţilor! Vrem să vă ospeţim:

O ploaie de trandafiroşi

Lei 12

ISBN 973-25-0237-1

EDITURA ION CREAN